73

ಮದಿಪು

ತುಳು ತ್ರೈಮಾಸಿಕ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ

ಮುಡಿ ೭೩

ಸಂಪುಟ–3 ಸಂಚಿಕೆ–1

ಮಂಗಳೂರು 5 ಎಪ್ರಿಲ್ 2017

ಬೆಲೆ: ರೂ. 15 ಪುಟಗಳು : 72

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಹಕಾರೊಡು ನಡತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು

ಮಂಗಳಾದೇವಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ನಡತಿನ ತುಳು ಕವಿಕೂಟ

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ರೆಗ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋದು ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೂಕುದ ಇನಾಮುನು ಕೊರುಂಡ್

ನಾರಾಯಣ ಗುರು ಯುವ ವೇದಿಕೆ (ರಿ), ಸಿರಿತುಪ್ಪೆ – 2017

ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮಿಲನ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಕಾರ್ಜಾಲು

ಪೊಂಜೊವುಲೆವ ತುಡರ್ ಪರ್ಬ – ಶ್ರೀ ದೇವಿ ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಲ ಕಂಬಳಬೆಟ್ಟು, ತೋಕೂರು

ಮದಿಪು

ಮುಡಿ 73 ಪೊನ್ನಿ–ಮಾಯಿ–ಸುಗ್ಗಿ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರ್/ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ.

ಸಂಪಾದಕೆರ್
ರಘು ಇಡ್ಕಿದು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು

MADIPU Tulu Quarterly
VOL - 3, ISSUE - 1
Date : 05 April 2017
Pages : 72
RNI No. KARTUL / 2015 / 63563
Price : Rs. 15/-
Cover Design : **Kallur Nagesh**

Published & printed by
CHANDRAHASA RAI B.
on behalf of
Registrar, Karnataka Tulu Sahithya Academy
owned by
KARNATAKA TULU SAHITHYA ACADEMY
published at
KARNATAKA TULU SAHITHYA ACADEMY
TULU BHAVANA, ASHOK NAGAR POST,
MANGALURU-575 006,
DAKSHINA KANNADA, KARNATAKA.
Printed at
AAKRITHI PRINTS
Light House Hill Road, Mangaluru.
Managing Editor :
CHANDRAHASA RAI B.
on behalf Registrar, Karnataka Tulu Sahitya Academy
email : tulu.academy@yahoo.co.in

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಪಾತೆರ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳುಗೊರ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದಿಪ್ಪುನ 'ಮದಿಪು' ಪತ್ರಿಕೆ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ತನ್ನನೇ ಆಯಿಂಚಿ ಕೊಡುಗೆ ಕೊರೊಂದುಂಡು. ಒಂಜಿ ಬಾಸೆದ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆನ್ ಗುರುತಿಸಾಯೆರುಪ್ಪುನ ಮಲ್ಲ ಆಧಾರ ಪಂಡ ಆ ಬಾಸೆಡ್ ರಚನೆ ಆಯಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬಾಸೆದ ಪಿರಾಕ್‌ನ್, ಐತ ದುನ್ನ-ಬಣ್ಣೊನು ದೇರ್ತ್ ಪತ್ತುನ ಗಟ್ಟಿ ಆಧಾರ. ಅಂಚಾದ್ ಒವ್ವೇ ಬಾಸೆದ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಏಪೊಗ್ಲಾ ಮಲ್ಲ ಮಣೆ ಉಂಡು. ತುಳುತ್ತ ಸಂದರ್ಬೊಡುಲ ಈ ಬಾಸೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ ತುಳುತ್ತ ಪ್ರಾಕ್‌ನ್, ಐತ ದುನ್ನ ಬಣ್ಣೊನು ತೆರಿಪಾವುನ ಮಲ್ಲ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಐಕಾದೇ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆಡ್ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಬರೊಂಡುಂದು ಪನ್ಪುನು. ತುಳುಟ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಈತೊರ್ತುಡೇ ಬಯ್ದ್ಂಡ್. ಐತ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನನಲಾತ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಆಪುನ ಅಗತ್ಯಲ ತುಳುಕ್ಕು ಉಂಡು. ಈ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಲ ಪ್ರಯತ್ನೊ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಉಂಡು. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿನ ಬೂಕುಲೆನ್ ನಿರಂತರ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದು, ಬೂಕು ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲೆಗ್ ಪಣವುದ ಸಕಾಯೊ, ಬೂಕುಲೆಗ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊರ್ಪುನು ಇಂಚ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಪೊಲಿ ಎಚ್ಚಾವುನ ಬೇಲೆನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ಐತ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತುಳುಟ್ಟು ಬರೆವೊಂದಿಪ್ಪುನಕ್ಲೆನ್ ನನಲಾತ್ ಎಚ್ಚಾವೊಡು, ನನಲಾತ್ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುಟ್ಟೊಡು, ಬಾಸೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನೆಲ-ನೆಲೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಮೋಕೆ ಪುಟ್ಟೊಡು ಪನ್ಪಿ ದಿಟ್ಟಿಡ್, ತುಳು ಬರೆಪುನಕ್ಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಅವಕಾಸ ಮಲ್ತ್ ಕೊರೊಡು ಪನ್ಪಿ ನಿಲೆಟ್ಟ್ 'ಮದಿಪು' ಸಾಹಿತ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಸಾಹಿತ್ಯನ್ ಕೊರ್ಪುನ, ತುಳುನು ಒರಿಪುನ, ತುಳು ಓದಾವುನ, ಬರೆಪುನ ಆಸಕ್ತಿ ಪುಟ್ಟಾವುನ ಬೇಲೆ ಮದಿಪುಡ್ದು ಆವೊಂದುಂಡು. ಈ ನಿಲೆಟ್ ಮದಿಪುನು ತುಳುತ್ತ ಮಾತಾ ಬಂಧುಲುಲಾ ಬಾರೀ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿಡ್ ಎದ್ಕೊಂದು, ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆ-ಸಹಕಾರ ಕೊರೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಂಚಾದ್ 'ಮದಿಪು' ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಓದುಗೆರೆನ ಪೆರ್ಮೆದ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಇಂಚಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆದ 73ನೇ ಸಂಚಿಕೆ ನಿಕ್ಲೆನ ಕೈಕ್ ದೀವೊಂದುಲ್ಲ. ಈ ಸಂಚಿಕೆ ಒಂತೆ ಕಡೆಸ್‌ದ್ ನಿಕ್ಲೆನ್ ಕೈಕ್ ತಿಕ್ಕೊಂದುಂಡು. ಕಾರಣ ದಾನೆ ಪಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ 2014-17ನೇ ಸಾಲ್‌ದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆ ಬೊಕ್ಕ ಸದಸ್ಯೆರೆ ಅವಧಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗೊಳುಗು ಮುಗಿದ್ ಸಾಧಾರಣ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳು ಆವೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚಾದ್ ಅಕಾಡೆಮಿಡ್ದ್ ಆವೊಡಾಯಿನ ಬೇಲೆಲು ಪೂರಾ ಕಜ್ಜೆರೊಂದುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಮದಿಪುನ್ಲಾ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪೆರೆ ಒಂತೆ ಕಡೆಸಾಂಡ್. ಆಂಡಲಾ 'ಮದಿಪು' ಪ್ರಕಟಣೆದ ಬೇಲೆ ಉಂತ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ, ಮಸ್ತ್ ಚಂದಾದಾರೆರಿಪ್ಪುನ ಈ ಪತ್ರಿಕೆದ ಚಂದಾದಾರೆರೆಗ್ ತೊಂದರೆ ಆಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿ ಉದ್ದೇಸೊಡು ಈ ಬೇಲೆನ್ ದುಂಬುಕೊನೊ ಪೊತ. ಕರಿನ ಸಂಚಿಕೆಲೆ ಅವಧಿಡ್ ಸಂಪಾದಕೆರಾದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಶ್ರೀ ರಘು ಇಡ್ಕಿದು ಉಂಬೆರೆನ್ ಸಂಪಾದಕೆರಾದ್ ಸದ್ಯೊಗು ನೇಮಕ ಮಲ್ತೊಂದು ಈ ಸಂಚಿಕೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತ್‌ದ.

ಏಪೊಲದಲಕ್ಕನೆ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಬೇಲೆದೊಟ್ಟುಗು ಮಾತಾ ತುಳು ಬಂಧುಲು ಕೈ ಜೋಡಾವೊಂದು, ತುಳುತ್ತ ಬೇಲೆನ್ ನಮ ಮಾತೆರ್ಲ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ಪುಗ ಪನ್ಪುನ ಬಿನ್ನಯೊದೊಟ್ಟುಗು ಮದಿಪುನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುಲೆಂದ್ ಕೇಂಡೊನುವೆ.

01-04-2017

ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ.
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಪಾತೆರೊ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ 'ಮದಿಪು' ತುಳು ಪತ್ರಿಕೆಗ 73ನೇ ಸಂಚಿಕೆ ನಿಕ್ಲೆನ ಕೈಕ್ ದೀತ. ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಒರಿಪುನ, ಬುಳೆಪಾವುನ, ಪೊಸ ಪೊಸಬೆರೆನ್ ಬುಳೆಪಾವುನ ಬೇಲೆ ಮದಿಪುದ ಮುಖಾಂತ್ರ ಆವೊಂದೇ ಉಂಡು. ನಿಕ್ಲೆನ ಸಹಕಾರ, ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಬರವುಲೆನ್ ಕಡಪಾದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಮನಸ್ಸ್, ನಿಕ್ಲೆಡ್ದ್ ನಡತೊಂದಿಪ್ಪಡ್ ಪಂದ್ ಕೇಂಡೊನುವ.

ಇನಿ ನಮ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಒರಿಪುನ, ಬುಳೆಪಾವುನ ಬಗೆಟ್ ಬಾರಿ ಪಾತೆರೊಂದುಲ್ಲ. ಪಾತೆರೊಡಾಯಿನ ಇಚಾರನೆ. ಆಂಡ ಕೇವಲ ಬಾಯಿಡೇ ಪಾತೆರ್ಂಡ ಯಾವಂದ್, ನಿಜವಾಯಿನ ಅಭಿಮಾನೊಡು ಬಾಸೆದ ಬಗೆಟ್ ಬೇಲೆ ನಮ್ಮ ಉಳಯಿಡ್ದೇ ನಡಪೊಡು. ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ಒರಿದ್ ಬುಳೆವೊಡಾಂಡ ನಮ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ತುಳು ಕಲ್ಪಾವುನ, ತುಳುತ್ತ ಬಗೆಟ್ ಮೋಕೆ ಪುಟ್ಟುಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಇನಿತ್ತ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ನಮ ತುಳುತ್ತ ಬಗೆಟ್ ಪಂಡ್ ಕೊರುಜಿಂಡ ತುಳುನು ಒರಿಪಾವುನಾಂಡಲ ಎಂಚ? ತುಳು ಬಾಸೆನ್ ಒರಿಪುನಕ್ಲ್ ನಮ್ಮ ದುಂಬು ಉಪ್ಪುನ ಜೋಕ್ಲು. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಪರಬಾಸೆಡ್ ಮೋಕೆ ಪುಟ್ಪಾವುನ ಬದಲ್ ನಮ್ಮ ಬಾಸೆದ ಮೋಕೆ ಪುಟ್ಪಾಗ. ಅಂಚ ಪಂದ್ ಪರಬಾಸೆನ್ ಕಲ್ಪೆರೆಬಲ್ಲಿಂದ್ ಅತ್ತ್. ಒಟ್ಟುಡು ತುಳುನು ಕಲ್ಪಾವುನ ಬಗೆ ಬಗೆತ ಸಾದಿಲೆನ್ ನಾಡ್ ಪತ್ತ್‌ಗ.

ಇಂಚಿಪ ನಡತಿನ ಒಂಜಿ ಲೇಸ್‌ಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸುರೂತ ಗುರ್ಕಾರ್ರಾದಿತ್ತಿನ, ತುಳುತ್ತ ಮಾಮಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ ಕುಲು ಪಾತೆರೊಂದು ಇಂಚ ಪಂಡೆರ್–"ಜೋಕ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ವಿಸಯೊಡು ಪರದೇಸದಕ್ಲೆಗ್ ಇತ್ತಿನಾತ್ ಆಸಕ್ತಿ ಭಾರತದಕ್ಲೆಗ್ ಇಜ್ಜಿ. ಜೋಕ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಕೊರುಂಡನೇ ಬಾಸೆದ ಬಗ್ಗ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಅರಳಾವುಲಕ್ಕ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಜೋಕ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಪರದೇಸೊಡು ಏತ್ ಬುಳೆದ್ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ಒಂಜಿ ಉದಾರ್ಮೆ ಕೊರ್ಪುನಿಂದಾಂಡ–ಜರ್ಮನಿದ ಪ್ರಾಂಕ್ ಫರ್ಟ್‌ಡ್ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೂಕದ ಮಾಮಲ್ಲ ಮೇಳ ನಡಪುಂಡು ಐಟ್ ಭಾರತೊ ಒರ ಪಾಲ್ ಪಡೆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಬಾಕಿ ದೇಸೊಲೆ ಜೋಕ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ಮೈದಾನ್‌ಡ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಭಾರತ ದೇಸೊದ

ಜೋಕ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬೂಕುಲು ಬಜೀ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಜಾಗ್‌ಡ್ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೆಟ್ಟೇ ನಮ ಜೋಕ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊಗು ಏತ್ ಬಿಲೆ ಕೊರ್ಪೊಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ನಮ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಕೊರಂದೆ ಪೋಂಡ ಎಲ್ಲೆದ ದಿನ ಬಾಸೆನ್ ಒರಿತೊನುನ, ಕಾತೊನುನ, ಓದುನ ಆಸಕ್ತಿಲೆನ್ ಬುಳೆಪಾವುನವು ಬಾರೀ ಬಂಜ. ಅಂಚಾದ್ ಬಾಸೆನ್ ಬುಳೆಪಾಯೆರೆ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಕೊರ್ದೇ ಕೊರೊಡಾಪುಂಡು" ಪಂಡ್ದ್ ರೈಕುಲು ಬಾರಿ ಗಟ್ಟಿಡೇ ಪಂಡೆರ್. ವಿವೇಕ ರೈಕುಲು ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರಾದಿಪ್ಪುನಗ ಜೋಕ್ಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಬಾರೀ ಜೋರುಡೆ ನಡತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ನಮ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಕೊರ್ಕ, ಆ ಮುಖಾಂತ್ರ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ತುಳುಟು ಅರಳುನಲಕ್ಕ ಮಲ್ಪುಗ.

ತುಳುಟು ಇತ್ತೆ ಆಜಿನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ದ್ ಮೂಜಿನೇ ಬಾಸೆಯಾದ್ ತುಳುನು ಕಲ್ಪುನ, ಕಲ್ಪಾವುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ ಸರಕಾರ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತುಂಡು. ಐನ್ ತುಳುವೆರ್ ಸರಿಯಾದ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ತೊನೊಡು. ಕೆಲವು ವರ್ಸಡ್ದಿಂಚಿ ತುಳುನು ಪಠ್ಯವಾದ್ ಒಂಜಾತ್ ಜೋಕ್ಲು ಓದೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ದೆತ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಈ ವರ್ಸ(2016–17)ಡ್ ಒಂಜಿ ಸಾರದಾತ್ ಜೋಕ್ಲು ಆಜಿನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ದ್ ಪತ್ತನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಟ್ಟ ತುಳು ಪಠ್ಯನ್ ಓದೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಇಡೀ ತುಳುನಾಡ್ದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ತೂನಗ ತುಳುನು ಕಲ್ಪುನಜೋಕ್ಲೆ ಸಂಖ್ಯೆ ದಾಲಾ ಯಾವಂದ್‌ಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ಅಕಾಡೆಮಿ ಈ ಪಠ್ಯ ಯೋಜನೆನ್ ತುಳು ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಮುಟ್ಪಾಯೆರೆ ಆಯಿನಾತ್ ಪುನೆತ್‌ಂಡ್–ಪುನೆವೊಂದುಂಡು. ಅಂಚಾದೇ ಈತಾಂಡಲ ಜೋಕ್ಲು ತುಳು ಪಠ್ಯನ್ ಓದೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಉಂದೆಕ್ ತುಳುವೆರಾಯಿನ ನಮ ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ಪೊಡು. ಕೆಲವೆರೆಡ ಇತ್ತೆಲಾ "ತುಳುನು ಕಲ್ತ್‌ದ್ ದಾದ ಆಯೆರುಂಡು" ಪನ್ಪಿ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಉಂಡು. ಈ ಮನಸ್ಥಿತಿ ದೆತ್ತ್ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಮಾತೆರ್ಲ ತುಳು ಪಠ್ಯನ್ ಶಾಲೆಲೆಡ್ ಜೋಕ್ಲು ಕಲ್ಪುಲಕ್ಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊರುಂಡ ಎಲ್ಲೆ ದಾನಿದ ತುಳುತ್ತ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್ ಎಡ್ಡೆಡ್ ಆವು.

ಕರಿನ ಸಂಚಿಕೆಲೆಡ್ ಸಂಪಾದಕೆಯಾದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತಿನ ಎನನ್, 'ಮದಿಪು' ಸಂಚಿಕೆದ ಬೇಲೆ ಉಂತೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿ ನಿಲೆಟ್ಟ್ 73ನೇ ಈ ಸಂಚಿಕೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ. ಉಂಬೆರ್ ಕುಡೊರ ಸಂಪಾದಕೆಯಾದ್ ನೇಮಕ ಮಲ್ತೊಂದು ಸಂಚಿಕೆ ಪ್ರಕಟ ಆಪುಲಕ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಯಾನ್ಲಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಲ ಸೇರೊಂದು ಮದಿಪುದ ಈ ಸಂಚಿಕೆನ್ ಆಯಿನಾತ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಕಟ್ಟ್ ಕೊರ್ಪುನ ಬೇಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ. ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಆವಡ್ ಪಂಡೊಂದು ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ.

02–04–2017 **ರಘು ಇಡ್ಕಿದು**

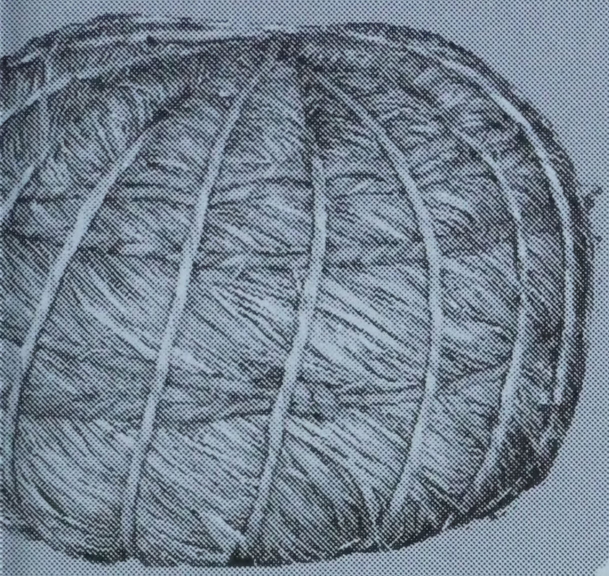

ಮುಡಿ
ಗಿರ್ಪುನಗ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರೆನ ಪಾತೆರೊ / 3

ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಪಾತೆರೊ / 5

ಲೇಖನೊಲು

ಕುಕ್ಕುದ ಮರತ ನಿರೆಲ್ಡ್... / ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ / 9

ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜೆರ್ ಬುಳೆಪಾಯಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ / ಕೆ.ಎ.ಶೆಟ್ಟಿ ಕುಂಜತ್ತೂರು / 14

ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ / ಕೃಷ್ಣ 'ಚಕ್ರತೀರ್ಥ' / 21

ಕಬಿತೆದ ಗೊಂಚಿಲ್

ಕಜವು! / ಕಾಸರಗೋಡು ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್ / 29

ಓ ಎನ್ನ ಬಾಲೆ... /ಭಾಸ್ಕರ ಕೆ. ಕುಂಟಪದವು / 30

ನೆಂಪು / ಹ.ಸು. ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು / 31

ಈ ಬದ್‌ಕ್ /ಯಶವಂತ್ ಡಿ.ಎಸ್. / 33

ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು / ಸುಧಾ ನಾಗೇಶ್ / 34

ಕಾತೊಂದೇ ಉಂಡು / ಜಯಶೀಲ ಮರೋಳಿ / 35

ಕತೆತ್ತ ಕೋಪೆ

ಪಾಲ್! / ಶಶಿಕಲಾ ವರ್ಕಾಡಿ / 36

ಇನಾಮು / ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಅಳಕೆ / 40

❋ ಬೇತೆ ಬಾಸೆದ ಕಬಿತೆ

ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟುನ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ /
ಮೂಲ ಕನ್ನಡ – ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ತುಳುಕು – ರಇ / 46

❋ ಕಿರಿಯೆರ್ನ ಕಬಿತೆ

ತುಳುನಾಡೇ ಪೊರ್ಲುಗೆ / ಸ್ವಾತಿ ಎನ್.ಎಸ್. / 20

❋ ಜೋಕ್ಲೆ ಜೋಳಿಗೆ

ಬೂತೊ / ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ / 47
ಕೊಂಗುಗೆ / ಏತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಪೂ /
ಶಾರದಾ ಶೆಟ್ಟಿ / 32, 48

❋ ಪಂಜಾತಿಕೆ

ಬಾನದ ಮುತ್ತು / ದೇವಿಕಾ ನಾಗೇಶ್ / 49

❋ ತೆಲಿಕೆದ ಬರವು

ಇಂಚಾಂಡ ಎಂಚ? /ಡಾ. ಪಿ. ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಸಾದ್ / 51

❋ ಬೂಕುದ ಪೊಲಬು

ನುಡಿವಣಿಲ್ / ಶೀಲಾವತಿ ಕೊಳಂಬೆ / 54

ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿಡ್ ತುಳು ಜೋಕ್ಲೆನ ಸಾಧನೆ / 58

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿನಕುಲು / 60
ಬೂಕು ಇನಾಮು ಗೆಂದಿನಕುಲು / 62
ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಣೆಲು / 66
ಲೇಖಕೆರೆನ ಪತ್ತೆ / 72

ಕುಕ್ಕುದ ಮರತ ನಿರೆಲ್ಡ್...

❖ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ

ಅಪರೂಪೊಗು ಮುರಾನಿ ಕಾಟುಕುಕ್ಕು ತಿನೆರೆ ತಿಕ್ಕ್‌ನಗ ಯೆಂಕ್ ದೇಬೆರ್ ತಿಕ್ಕಿನಾತೆ ಸಂತೊಸು ಆಯಿನ ಮಾತ್ರ ಸುಳ್ಳತ್ತ್. ಅಯಿಕ್ ಕಾರಣ ರಡ್ಡ್. ಒಂಜಿ ಕಾಟುಕ್ಕು ಪಂಡ ಯೆಂಕ್ ಇಸ್ಟ... ಕುಡೊಂಜಿ ಕಾರಣ ಅವು ಎನ್ನಮ್ಮನ ಪೇಂಟೆದ ಬಿತ್ತ್‌ಲ್ಡ್ ಆಯಿನ ಸುರುತ ಫಲ ಪನ್ಪಿನ. ಪೇಂಟೆಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬುಡಾರ ಇಜ್ಜಿಂಡ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತಿನಕ್ಲೆಗ್ ಇತ್ತೆ ಕಾಟುಕ್ಕು ತಿಕ್ಕುನಾಂಡಲಾ ಎಂಚ! ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗ್ ಪೋದ್ ನಾಡ್‌ಂಡಲಾ ದುಂಬುದ ಆ ಕಮ್ಮೆನದ ಕಾಟುಕ್ಕು ತಿಕ್ಕರೆ ಬಾರೀ ಬಂಗ. ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡಲಾ ಊರುಡಿಜ್ಜಾಂದಿ ಬಿಲೆ. ಅಂಚ ಇಲ್ಲಡೇ ಆಯಿನ ಆ ಕಮ್ಮೆನದ ಕುಕ್ಕುನು ಅಪ್ಪೆ–ಅಮ್ಮನ ಕಮ್ಮೆನದ ನೆಂಪುದೊಟ್ಟಿಗೆ ಮರತ ನಿರೆಲ್‌ಡ್ ಉಂತೋಂದು ತಿನ್ಯೆರೆ ಪತ್ಯೆ. ಕೂಲಿಡ್ ತುಚ್ಚಿದ್ ತೊಟ್ಟು ರಟ್ಟಾದ್ ಪುಂಟ್ ಪುಂಟ್‌ದ್ ಜುಂಬುನಗ ಕಣ್ಣ್ ಮಿತ್ತ್‌ಗ್ ಪಾರ್‌ಂಡ್ ಮರತಂಚಿ; ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಕುಕ್ಕುದ ಮೈಮೆಲು ಒಂಜೊಂಜೇ ಕಣ್ಣೆದ್‌ರ್ ಬತ್‌ದ್ ತಾಲ್ಯೆರೆ ಸುರು ಪತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಈ ಕುಕ್ಕು ಪನ್ಪಿನ ಭಾರತೊಡು ಬಾರೀ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. 25–30 ಮಿಲಿಯನ್ ವರ್ಸೊಡ್ಡ್ ದುಂಬೇ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತ, ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್ ಅಂಚೆನೇ

ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶೊಡು ಕುಕ್ಕು ತೋಜಿದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್; ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತೊಗು ಜತ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪುರಾವೆಲು ಪನ್ಪ. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರೊಡು ಕುಕ್ಕುದ ಮರಕ್ಕ್ 'ರಸಲ ಬೊಕ್ಕ ಸಹಕಾರ' ಪನ್ಪಿನ ಶಬ್ದೊಲು ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಬೃಹದಾರಣ್ಯ ಉಪನಿಷದ್ ಅಂಚೆನೇ ಪುರಾಣೊಡುಲಾ ಕುಕ್ಕುದ ಬಗೆಟ್ ವಿಚಾರೊಲು ಬರ್ಪ. ಸುರುಟು ಕುಕ್ಕುಗು "ಆಮ್ರ ಫಲ್" ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತೊಡು ತಮಿಳೆರೆ ಬಾಯಿಡ್ "ಆಮ್‌ಕಾಯ್" ಇತ್ತಿನ ಉಚ್ಚಾರೊ ಬದಲ್ದ್ ಬದಲ್ದ್ ಅವು 'ಮಾಮ್‌ಕಾಯ್' ಆಂಡ್. ಮಲೆಯಾಳಿ ಜನಕ್ಲ್ ಅವೆನ್ 'ಮಾಜ' ಲೆತ್ತೆರ್.. ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಕೇರಳಗ್ ಬತ್ತಿನಾಕ್ಲ್ ಉಂದೆನ್ 'ಮ್ಯಾಂಗೊ' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ಡ್ ಲೋಕೊಗೇ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಉಂದು ಕುಕ್ಕುದ ಚರಿತ್ರೆ ನಾಡೊಂದು ಪೋನಗ ತಿಕ್ಕುನ ಸಂಗತಿ.

ಕುಕ್ಕು ಪಂಡ ಇಷ್ಟದಾಂತಿನಕ್ಲ್ ಬಾರೀ ಕಡಮೆ. ಅಂಚಾದೇ ಕುಕ್ಕುಗು ಬಾರೀ ಕಾಯಿಸ್. ಸುಮಾರ್ 35ಡ್ದ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚ ಜಾತಿದ(ತಳಿ) ಕುಕ್ಕುಲು ಉಂಡು ಪನ್ಪೆರ್. ಭಾರತೊಡು ಕುಕ್ಕುದ ಪಸಲ್ ಜಾಸ್ತಿಯೇ ಉಂಡು. ಭಾರತೊಡು ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಉಪ್ಪುನ ತಳಿ 'ಮ್ಯಾಂಗಿಫ್ಲೆರ ಇಂಡಿಕ' (ಸಸ್ಯನಾಮ). ಒಂಜಿ ಲೆಕ್ಕೊದ ಪ್ರಕಾರ ಲೋಕೊಡಾಪಿನ ಕುಕ್ಕುದ ಅರೆವಾಸಿದಾತ್ ಭಾರತೊಡೇ ಬುಳೆಪುಂಡುಗೆ. ಕುಕ್ಕುಡು ನಮ್ಮ ಜುವೊಗು ಅಗತ್ಯವಾಯಿನ ಸುಮಾರ್ 20ಡ್ದ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚ ವಿಟಮಿನ್. ಅಂಚೆನೇ ಖನಿಜಾಂಶಲು. ಪೋಶಕಾಂಶಲು ಉಂಡುಗೆ. ದುಂಬುಡು ಕುಕ್ಕು ತಿಂದ್‌ದೇ ಬಂಜಿ ದಿಂಜಾಯಿನಕ್ಲ್‌ಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್.

ಎಂಚಿನನೇ ಉಪ್ಪಡ್.. ಏರೆಗ್ಲಾ ಸುಲಬೊಡು ತಿಕ್ಕುನ ಏತೊಂಜಿ ಕಮ್ಮೆನ. ರಸ. ರಿತಿದಿಂಜಿದಿ ಕುಕ್ಕುನು "ಪರ್‌ಂದ್‌ಲೆದ ರಾಜೆ"ಂದ್ (King of Fruits) ಪೊಕ್ಕಡೆ ಲೆಪ್ಪುಜೆರ್. ವಾಪ್ಪಾ ದೇಬೆರೇ... ಈ ಕುಕ್ಕುಡೊಂಜಿ ಯೇತ್ ಬಗೆ! ಕಾಟು ಕುಕ್ಕು(ಕಾಡ್ ಕುಕ್ಕು), ಕಸಿ ಕುಕ್ಕು, ಉಣಿಲೆ ಕುಕ್ಕು, ಉಪ್ಪಡ್ ಕುಕ್ಕು, ಒಳಮೊಕ್ಕು, ನೀರುಕ್ಕು, ಸುನೆಕುಕ್ಕು ಎಂಚೆಂಚಿನನೋ.. ಉಂದು ಅತ್ತಂದೆ ಎಲ್ಯ, ಮಲ್ಲ, ಉದ್ದದ, ಉರುಂಟುದ, ಗಿಳಿಮೂಂಕುದ, ಚೀಪೆ, ಪುಳಿ, ನಾರ್, ಕಣೆರ್, ಸುನೆ, ಚಪ್ಪೆ, ಚಟ್ಟೆ ಅಂಡಿದ, ಅಪ್ಪೆ ಮಿಡಿ, ಕೇದಗೆ ಪರಿಮಳೊದ ಇಂಚ... ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬಣ್ಣೊ, ರುಚಿ, ಆಕಾರೊಲು..! ಆತೆನಾ.. ನೆಕ್ಕ್ ಏತೇತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಪುದರ್‌ಲ್.. ಮುಂಡಪ್ಪೆ, ತೋತಾಪುರಿ, ನೆಕ್ಕರೆ, ಸಕ್ಕರೆ, ಕದ್ರಿ, ಕಾಳಪಾಡಿ, ನೀಲಂ, ಪೈರಿ, ಗೋಮಾವು/ಗೋವೆಕುಕ್ಕು, ಕುಂಟ್ಯನ ಕುಕ್ಕು, ಕೇದಗೆ ಕುಕ್ಕು..ಇಂಚ; ಅವ್ವೇ ಲೆಕ್ಕ ಬಟ್ರೆ ಇಲ್ಲದ ಕುಕ್ಕು, ಶೆಟ್ರೆ ಇಲ್ಲದ ಕುಕ್ಕು, ಸ್ಯಾಬೆರೆ ಇಲ್ಲದ ಕುಕ್ಕು, ಒರುಂಕುದಲ್ಪದ, ಗುವೆದ ಬರಿತ, ಬಾಂಡೀಲ್‌ದಲ್ಪದ, ಪಡ್ಪುದ, ಬೈಲ್‌ದ, ಪುಣಿಬರಿತ–ಕಣಿಬರಿತ, ಅಗರ್ ಬರಿತ, ಮಿತ್ತ ಜಾಲ್–ತಿರ್ತ ಜಾಲ ಬರಿತ.. ಇಂಚ

ನರಮಾನ್ಯ ಪುದರ್, ಜಾಗೆದ ಪುದರ್‌ದೊಟ್ಟಿಗೆ ಜೋಡ್ಯೊಂದಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ರುಚಿ ಪಟ್ಟುನ ಪುದರ್‌ದಾಂತಿನ ಏತೋ ಜಾತಿಲು..ಮಾತ್ರೆ ಅತ್ತ್, ಇತ್ತಿತ್ತೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಡ್ ತೋಜುನ ಪೊಸ ಪೊಸ ಕಸಿತ ಕುಕ್ಕುಲು.. ಮಲ್ಲಿಕಾ, ಅಪೂಸ್, ಬಾದಾಮಿ, ಬೆಂಗಂಪಲ್ಲಿ, ಮಲ್‌ಗೋವಾ, ರಸಪುರಿ, ಆಲ್ಫೊನ್ಸಾ(ಕರ್ನಾಟಕ), ರತ್ನಗಿರಿ(ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ)... ಇಂಚಿನ ನನಲಾತ್. ಉಂದು ಯೆಂಕ್ ತೆರಿದಿನ, ನೆಂಪುಗು ಬರ್ಪಿನ ಮಾತ್ರ. ನನಲಾ ಯೇತುಂಡಾ ದಾನ್ನ!.. ಪುದರ್ ನಾಡ್ದಿನಕ್ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಡೆ. ಇಂಚ ನಮೂನೆನಮೂನೆದ ಪುದರ್, ಒರು ಪಡೆಯೊಂದು ಪಂರ್ದ್‌ನಗ ಪಚ್ಚೆಡ್ದ್ ಮಂಜಲ್, ಕೆಂಪು, ಕಿತ್ತಳೆ ಇಂಚ ರಂಗ್ ಬದಲ್ತೊಂದು ಮೆಂಚುನ ಈ ಕುಕ್ಕುದ ಪ್ರೇಜನ ಆಂಡಲಾ ದಾನೆ ಕಮ್ಮಿಯಾ!

ದುಂಬುಡು ಕುಕ್ಕುದ ಮರಟ್ಟ್ ನಿನೆ ಬೂರ್ನಗನೇ ಇಲ್ಲದ ಪೊಂಜೆಲೆನ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮಂಡೆ ದೆಕ್ಕುನ, ಭರಣಿ ದೆಕ್ಕುನ ಅಟ್ಟಣೆ ಸುರು. ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲ್ದ್ ರಡ್ಡ್ ಕುಕ್ಕುದ ಮರ ಇತ್ತ್ಂಡ ಯಾವು; ಇಡೀ ವರ್ಸೊದ ಅಟಿಲ್ಗ್ ಬೋಡಾಯಿನ ಒಂಜತ್ತೊಂಜಿ ಬಗೆ ತಯಾರ್. ಕಾಟುಕುಕ್ಕುದ ಮುಡಿ ತಲ್ಲಿ, ಅಡ್‌ಂಗಾಯಿ, ಮುಡಿ ಉಪ್ಪಡ್‌ಗಾಂಡ ಕಾಯಿ ಬುಲೆದ್ ಬುಲೆಕ್ಕರ್ ಆದ್ ಕೊರಂಟ್ ಕಟ್ಟ್‌ನಗ ಪಜಿ ಅರೆಪ್ಪುಡು ಗಡಿ ಉಪ್ಪಡ್, ಕೆತ್ತೆದ ಉಪ್ಪಡ್; ಪೊವ್ವಿನ ಅರೆಪುಡು ಕಯ್ತಿ ಉಪ್ಪಡ್‌ಗ್ ಸುರು. ಆತೆನಾ.. ನುಂಗೆಲ್ ಮೀನ್‌ದ ಪೊಲದ್ಯಗ್ ಒಂಜಿ ತುಂಡು ಕಾಯಿಕುಕ್ಕು ಬೂರ್‌ಂಡ ಅಯಿತ ರುಚಿ ಪನ್ಪಿನೇ ಬೊಡ್ಚಿ. ಪಜ್ಜಿ ಮೀನ್‌ದ ಕಜಿಪುಗ್‌ಲಾ ಪಾಡೊಲಿ. ಕಾಯಿಕುಕ್ಕುದ ಚಟ್ನಿ, ಪುಳಿ ಕಜಿಪು, ಸಾರ್, ಗೊಜ್ಜು ಅತ್ತಾಂದೆ ತೋತಾಪುರಿದಂಚಿನ ಕುಕ್ಕುದ ಪಚ್ಚೊಡಿ, ‘ತೊಕ್ಕು’ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಚರ್ಮುರಿ, ಚಿತ್ರಾನ್ನಗ್ ಲಿಂಬೆದ ರಸೊತ್ತ ಬದಲ್ಗ್ ಬಿರೆಂಡ ಅಯಿತ ರುಚಿಯೇ ಬೇತೆ. ಬುಲೆದಿನ ಕುಕ್ಕುನು ಬೆಯ್ಪಾದ್, ಅತ್ತಾಂಡ ಬೆಯ್ಪಾವಂದೆಲಾ ಉಪ್ಪಿನೀರ್‌ಡ್ ಪಾಡ್ದ್ ‘ನೀರುಕ್ಕು’ ಮಲ್ತ್ ದೀಪಿನ ಕ್ರಮ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನವೇ. ನೀರುಕ್ಕು ಆಪತ್ಬಾಂದವ ಲೆಕ್ಕ. ಅಗತ್ಯಗ್ ಪ್ರೇಜನಗ್ ಬರ್ಪಿನ. ಚಟ್ನಿ, ತಂಬುಳಿ, ಗೊಜ್ಜು, ಖಾರ ರೇಸೊ, ಇಂಚ ನೇಟ್ ಪಾಕೊ ಬಗೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಅಂಬಟೆಲಾ ನೀರುಕ್ಕುಲಾ ಸೇರ್ಸಾದ್ ಗೊಜ್ಜು ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ನನ ಕುಕ್ಕು ಪಂರ್ದೆರೆ ಸುರು ಆಂಡ್ ಪನ್ನಗ ಪತೊನಿ ಕುಕ್ಕುದ ಸಾರ್, ಕೊದ್ದೆಲ್, ಸಾಸೆಮಿ/ಚಂಡ್ರ್ ಪುಳಿ, ತೋವೆ, ಮೆಣಸ್ಕಾಯಿ, ಪಲ್ಯ(ಉಪ್ಕರಿದ ಲೆಕ್ಕ) ಇಂಚ ಬಗೆಬಗೆತ ಕಜಿಪುಲು.. ಆತೆನಾ!.. ಎನ್ನ ಪೊಪ್ಪಲೆಕ್ಕ ಉಪ್ಪು-ಮುಂಚಿ ನುರ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿಟೇ ಉನ್ಪಿನಾಕ್ಲ್ ಏತೋ ಜನ ಉಲ್ಲೆರ್... ಎನ್ನಮ್ಮ ಒಂಜಿ ಪಂರ್ದ್ ಕುಕ್ಕು ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಅಯಿನ್ ಬಜಿ ಬಾಯಿಡ್ ಜುಂಬೊಂದೇ ಬಟ್ಟಲ್ ದಿಂಜ ಉನ್ಪೆದೆರ್. ಕಂಚಲ,ಪಂರ್ದ್ ಕುಕ್ಕು, ಬೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗು ಪಾಡ್ದ್ ಮೆಣಸ್ಕಾಯಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಅಯಿತ ರುಚಿನ್ ತಿಂದ್‌ದೇ ತೆರಿಯೊಡು. ಇಲ್ಲಡೆ ಒರಿ ಬಿನ್ನೆ ಬತ್ತೆಡ ಕುಕ್ಕು ಪುರ್‌ಂಚಿದ್ ಶರ್‌ಬತ್ತ್ ಮಲ್ತ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಕುಕ್ಕುದ ಪಾಯಸ, ರಸಾಯನ ("ಕುಕ್ಕುದ ಮಾಸ+ತಾರಯಿದ ಪೇರ್+ಸಕ್ಕರೆ+ಕೇಸರಿ+ನೆಯಿಟ್ ಪೊತ್ತ್‌ದಿ ಕಪ್ಪುಎಣ್ಮೆ" ಬಿರಾದ್ ಮಲ್ತಿನ ರಸಾಯನನ್ ಫ್ರಿಡ್ಜ್‌ಡ್ ದೀದ್ ತಿನೊಡು) ದಂಚಿ ಸೀಕರಲ್ ವಿಶೇಶನೆ. ಪಂದ್ಯ್ ಕಾಟು ಕುಕ್ಕುದ ಉಪ್ಪಡ್ ಪಾಡುನಕುಲ್ಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ಕುಕ್ಕುದ ರಸೊನು ಪುಂಟ್‌ದ್ ದೊಂಬುಡು ನುಂಗಾದ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಮಾಂದ್ರ, ಮಾಂಬಳ.. ಮರಿಯಾಲಡ್ ದುಂಬುದ ಜೋಕ್ಲೆ ಬಾಯಿಗ್ ಚೀಪೆದ ಪೆಪ್ಪರ್ ಮಿಂಟ್. ಮಾಂಬಳಡ್ ಗೊಜ್ಜು, ಸಾಸೆಮಿಲಾ ಮಲ್ಪೆರಾಪುಂಡು. ಇತ್ತಿತ್ತೆ ಪಂದ್ಯ್ ಕುಕ್ಕುಡ್ದ್ ಮಲ್ಪುನ ತೆನಸ್ಲೆಗ್ ಲೆಕ್ಕೊನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಮಿಲ್ಕ್ ಶೇಕ್, ಲಸ್ಸಿ, ಐಸ್ ಕ್ರೀಂ, ಕುಲ್ಫಿ,'ಆಮ್‌ರಸ್'ದಂಚಿನ ಏತೇತೊ ಬಗೆ. ಆತೆ ಅತ್ತ್, ತೆರಿನಕ್ಲ್ ಹಲ್ವ, ಬರ್ಫಿ, ಕೇಕ್ ದಂಚಿನ ಮಸ್ತ್ ಚೀಪೆ ತೆನಸ್‌ಲೆನ್‌ಲಾ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಡ್ ಕುಕ್ಕುದ ನಮೂನೆ ನಮೂನೆದ ಸ್ಕ್ವಾಶ್, ಜ್ಯೂಸ್ ಬಾಟ್ಲಿಲು, ಪ್ಯಾಕೆಟ್ಲ್ ತಿಕ್ಕುವ. ಅಂಚೆನೇ ಕುಕ್ಕುದ 'ಆಮ್ರ ತೈಲ (ಎಣ್ಣೆ), ಜಾಮ್, ಜೆಲ್ಲಿ, ಮಕರಂದ, ಮುರಬ್ಬಾ, ಆಮ್ಚೂರು (ಡ್ರೈ ಮ್ಯಾಂಗೊ)ಪೌಡರ್ ಗಳಸುನನೇ. ಉಂದು ನಮ್ಮ ಊರುಡು, ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದ್ರ್‌ಡ್ ಮಲ್ಪುನವು, ತೂಪಿನವು. ನನ ಬೇತೆ ಊರುದಕ್ಲ್, ಬೇತೆ ದೇಶದಕುಲು ನೆಡ್ದ್ ದಾದ ದಾದ ಮಲ್ಪುವೆರಾ! ದಾದ ಮಾತ ಪ್ರೇಜನ ಪಡೆಪೆರಾ!

ನನ ಕುಕ್ಕುದ ಇರೆ, ಕುಕ್ಕುಸಪ್ಪು ಆಂಡ ದಾನೆ ಕಮ್ಮಿಯಾ! ದುಂಬುಡು ಕೂಲಿದೆಕ್ಕೆರೆ ಅವ್ವೇ ಬೋಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೂಜೆ-ಪುನಸ್ಕಾರ, ಎಡ್ಡೆ ಕೆಲಸಲೆ ಪೊರ್ತುಡ್ಲಾ ಕುಕ್ಕುದಿರೆ, ಕುಕ್ಕುಸಪ್ಪುಗು ರಾಜ ಮರ್ಯಾದಿ. ಇಲ್ಲಬಾಕಿಲ್‌ಡ್, ದೇಸ್ತಾನಡ್ ಕುಕ್ಕುತಪ್ಪುದ ತೋರಣ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಲೇಸ್‌ಲಿತ್ತಿಜ. ಕುಕ್ಕುದ ತೋರಣ ಕಟ್ಟುನೇಟ್ ಪ್ರೇಜನಲಾ ಉಂಡು. ಚಪ್ಪರೊಡು ಜನಜಾಸ್ತಿ ಆಂಡ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಕೊರತೆ ಆವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಉಂದು ತಡೆವುಂಡು. ಇರೆ ಕಿನ್ಕ್‌ದೆತ್ತಿಬೊಕ್ಕಲಾ ಇರೆಟ್ 24ಗಂಟೆ ದ್ಯುತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಆವೊಂದುಪ್ಪುಂಡು ಪನ್ಪಿನ ತೆರಿನಕ್ಲೆ ಪಾತೆರ. ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ಜಪ್ಪುನ ದುಂಬು ಕುಕ್ಕುದ ಗೆಲ್ಲ್ ಪಾಡುನೇತ ಪಿರವುಡುಲಾ ಉಂದುವೇ ಉದ್ಧೇಶ. 'ಕುಕ್ಕುಸಪ್ಪು ಏಸ/ಕೋಡಂಗಿ ಏಸ'ಂದ್ ಒಂಜಿ ಏಸಲಾ ಉಂಡು. ಕುಕ್ಕುದ ಮರಟ್ಟ್ ಓಡ, ಕುರ್ಸು-ಬಾಕಿಲ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಎಲ್ಯ ಬಾಲೆಡ್ದ್ ಪತ್ತಿನ ಪರಬ್ಬೆರೆನ್ಲಾ ತನ್ನ ಮುದೆಲ್‌ಗ್ ಒಯಿಪುನ ತಾಕತ್ತ್ ಕುಕ್ಕುದಮರಕ್ಕತ್ತಾಂದೆ ಬೇತೆಕಿಜ್ಜಿ. ಜವನೆರೆಗ್‌ಲಾ ಕುಕ್ಕುದ ಮರಕ್ಲಾ ಬಾರೀ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಬಂದ. ಕೋಗಿಲೆಗ್ ಉಲ್ಲಸ್‌ಡ್ ಕಂಟೆಲ್ದ್ ಸೂರ ಲಕ್ಕೊಡಾಂಡಲಾ ಕುಕ್ಕುದ ಮರನೇ ಬೋಡು. ಪ್ರೀತಿದ ದೇಬೆರ್-ಮನ್ಮತನ (God of Love) ಪುದರ್ದೊಟ್ಟುಗು ಕುಕ್ಕುದಮರತ ಪುದರ್ ಸೇರೊಂದಿನಿ ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಕಾರಣೊಲೆಗೆನಾ ದಾನ್ನ! ಅಬ್ಬಾ... ಕುಕ್ಕು.. ನಿನ್ನ ಮೈಮೆನೇ!.. ಅಂಚಾದೇ ನರಮಾನ್ಯಗ್ ನಿನ್ನಡ ಮೋಕೆ, ಪೆರ್ಮೆ; ಪೊಂಜೊವುಲು ಕುಕ್ಕುಸೂಡಿ, ಕುಕ್ಕುಮುಡಿಸರ ಪಂದ್ ನಿನ ಪುದರ್ ಜಪಿತೊಂದು ತಿರ್ಗುನಿ. ಆಂಡ.. ಚೋದ್ಯ

ಪಂಡ ಪುಟ್ಟಿನೆಡ್ಡ್ ಬೊಕ್ಕದ ಮಾತಾ ಸಂಬುರ್ಮೊಲೆಡ್ ಎದುರುಂತ್‌ದ್ ಕಡೆಕಾಲಡ್ ಕಾಟ ಒಯಿಪೆರೆಲಾ ಈಯೇ ಒದಗಿಯತ್ತಾ..!

ಆತಾವೊಡಾಂಡ ಕುಕ್ಕು ಪಂಡ ಜೂವ ಬುಡೊಂತಿನ ಅಮ್ಮ-ಪೊಪ್ಪ ನೆಂಪುಗು ಬತ್ತೆರ್. ಏರೋ ಕೊರ್ತಿನ ಕಾಟು ಕುಕ್ಕುದ ಗೊರಂಟ್/ (ಕೊರಂಟ್/ಕುರಂಟ್) ಮುಂಗೆ ಉಡೆದ್ ದಯಿ ಪೋದ್ ಮಲ್ಲೆ ಆನಗ ಸಂತೋಸು-ಸಂಬುರ್ಮೊಡು ಅಕ್ಲೆನ ಕಣ್ಣ್ ಅರೆಲೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. 'ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಕುಕ್ಕ್ಯಾನಗ ಎಂಕುಲು ಉಪ್ಪಾಯ..ನಿಕ್ಲಾಂಡ್ಲ ತಿನ್ಲೆ' ಪನೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಮ್ಮನ ಪಾತೆರ ಸತ್ಯೊನೇ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಸೊರ್ಗ ಸಂದಿನ ಪೊಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ್ ಎಣ್ಣಿದ್ ರಡ್ಡ್ ಪನಿ ಕಣ್ಣನೀರ್ ಜತ್ತ್ಂಡ್.

ಕುಕ್ಕುದ ಮರತ ನಿರೆಲ್‌ಡೇ ಉಂತೊಂದು ಎಣ್ಣಿನ ಎನ್ನ ಈ ಯೇಚನೆ ಮುಗಿನಗ ಎನ್ನ ಕುಕ್ಕು ತಿಂದ್‌ದ್ ಕಾಲಿ. ಕುಡೊಂಜಿ ಕುಕ್ಕುನು ತಾಲ್ತ್‌ದ್ ತಿನ್ಪುನ ಮನಸ್ಸಾಂಡ್. "ಪೋಂಡ ಒಂಜಿ ಕಲ್ಲ್, ಬತ್ತ್ಂಡ ಒಂಜಿ ಕುಕ್ಕು" ಪಂದ್ ದಕ್ಕಿಯೆ. ಕುಕ್ಕು ಬೂರ್ಜಿ. ಮರಟ್ಟೊಂಜಿ ಚಣಿಲ್ ತೋಜಿಂಡ್.. "ಕುಂಡಚ್ಚ್ಯಾ... ಕುಂಡಚ್ಚ್ಯಾ... ಎಂಕೊಂಜಿ ಕುಕ್ಕು ಕೊರು... ನಿಕ್ಕೊಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಕೊರ್ಪೆ" ಕೇಂಡೆ. ಉಹುಂ! ಕೊರ್ಜಿ. ಮಿತ್ತ್‌ದ್ ಮುಗಲ್ ತೋಜಿಂಡ್... "ಕುಕ್ಕು-ಬೀಜೊಗು ಮುಗಲಾವಂದ್... ಮುಳಿಪಂತಿಗ್ ಉದಲಾವಂದ್"... ಗಾದೆ ನೆಂಪುಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮುಗಲ್ ದೂರಪಾರಡ್ಂದ್ ನಟ್ಟೊನ್ನಗ ದೂರೊಡು ಅಕ್ಕ ತೋಜಿಯಲ್.. ಲೆತ್ತೆ. 'ಓ' ಪಂದ್ ಅಕ್ಕ ಎನ್ನಂಚಿ ತೂನಗ "ಅಕ್ಕಾ....ಈ ಗೊರಂಟ್‌ಗೊರ ಸೊರ್ಗದ ಸಾದಿ ತೊಜಿಪಾಲ" ಪಂಡೊಂದು ಅಂಡಿನ್ ಅಲೆನಂಚಿಗ್ ತೂಪಾದ್ ಬರಿತ ಇಲ್ಲದ ಬಿತ್ತ್‌ಲ್‌ಗ್ ಒಯ್ತ್‌ದ್ ದಕ್ಯೆ. ದುಂಬುಡು ಅಲ್ಪಲಾ ಮುಂಗೆ ಕೊಡಿದ್ ದಯಿ ಆದ್ ಯೇರಾಂಡ್ಲ ತಿನಡ್ನ್ಪಿ ಅಂಗ್‌ಡ್.

ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜೆರ್ ಬುಳೆಪಾಯಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

❖ ಕೆ.ಎ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕುಂಜತ್ತೂರು, ಕಾರ್ಕಳ

ಉಂದು ಸುಮಾರು ಅಜಿಪ ವರ್ಷೊಗು ದುಂಬುದ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‍ದ ಕೂಡು ಕುಡುಂಬದ ಅನುಭವ. ಪರಶುರಾಮನ ಕುಡಾರಿ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಂಡಾಯಿನ ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿದ ಹಳ್ಳಿದ ಚರ್ಯೆಲು ಇತ್ತೆದ ಪೊಸ ಪೊಸ ರೂಪದ ಸುಧಾರಣೆಲು, ಜವನೆರ್‌ನ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಕ್ರಮೊಕ್ಕುಲು ಮಸ್ತ್ ಬದಲಾವಣೆ ಆಂಡಲಾ, ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಯಿನ ಭೂಮಿ, ಪರ್ವತ, ಬೈಲ್ ಕಂಡೊಲು, ಕಟ್ಟಪುನಿ, ಬಾರೆ, ತಾರೆ, ಕಂಗುಲು ಇತ್ತೆಲಾ ಅಂಚೆನೇ ತೋಜೊಂದು ಉಂಡು. ಒಂತೆ ಪ್ರಮಾಣ ಕಮ್ಮಿ ಆಂಡಲಾ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಚರ್ಯೆಲು ನಮ್ಮ ಮಾತಾ ಹಳ್ಳಿಡ್‌ಲಾ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಚರ್ಯೆನ್ ಸೊಬಗ್‌ನ್ ಮೆರೆವೊಂದು ಉಂಡು. ವಾ ದೇಶ ತಿರ್‌ಗ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಪ್ರೀತಿ ಉಡಲ್‌ಡ್ ದಿಂಜಿದ್ ಉಂಡು. ಅವೆಡ್ದಾದ್ ಅಮೇರಿಕ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಕುವೈಟ್ ಅರಬಿ ದೇಶೊಲೆಗ್ ಪೋಂಡಲಾ, ಮಾತಾ ವಿಧೊಟ್ಟುಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಬೆರಿಕೊರ್ದು ಮಿತ್ತ್‌ಕೊನವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಊರುದ ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಲೆನ್ ದುಂಬು ಕೊನೋವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. "ಆಜಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಎನ್ನ

ಏಳನೆದವು ದೇವೆರ್ನ" ಪಂಡಿ ಗಾದೆಲೆಕ್ಕ ಶ್ರಮ ಜೀವಿಲಾಯಿನ ತುಳುವೆರ್ ವಾ ವಿಷಯೊಡ್‌ಲಾ ಆಜಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಪತ್ತಿ ಕೆಲಸ ಕೋಡಿ ಸೇರಾವುನ ಹಠ ಸ್ವಭಾವಲಾ, ಏಳನೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಊರುದ ದೈವ ದೇವೆರೆನ ನಂಬಿಗೆಡ್‌ಲಾ ಉದ್ಧಾರ ಆದ್ ಇನಿಕ್ "ಏಡ್ ಮುಟ್ಟಂದಿ ತಪ್ಪು ಇಜ್ಜಿ, ತುಳುವೆರ್ ಇಜ್ಯಾಂದಿ ಊರು ಇಜ್ಜಿ" ಪನ್ಪಿನ ಹೆಗ್ಗಳ್ಕೆ ಕೇನಿಯೆರೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟು ಬಳತ್‌ದ್ ಊರು ಪರ ಊರುಡು ತುಳುವಪ್ಪೆನ ಕೀರ್ತಿನ್ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ತೋಜಾಯಿನ ನಮನೇ ಧನ್ಯೆರ್‌ಲಾ ಪುಣ್ಯವಂತೆರ್‌ಲಾ. ಪೊಟ್ಟು ಗುಜ್ಜೆಗ್ ಮಯಣ ಜಾಸ್ತಿ, ಪುಳ್ಚಟ್ಟ್ ಕುಕ್ಕುಗ್ ಕಮ್ಮೆನೆ ಜಾಸ್ತಿ, ದಾಲಾದಾಂತಿ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಅಂಸನಿ ಜಾಸ್ತಿ, ಪಂಡ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯೆರ್ ಪಂಡಿನಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತೆದ ಮೊಬೈಲ್, ಟಿ.ವಿ, ಕಾರ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಉಂದುವೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಇತ್ತೆ ದುಡ್ಡು ಪಣವುದ ಪಿರ ಬೂರುದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ದಂಭಾಚಾರ ನಡತೊಂದು ಸ್ವಾರ್ಥ ಜೀವನೋಡ್ದ್ ಆದ್ ಏತೋ ಹಿರಿಯಕ್ಕುಲ್ ಜೋಕುಲ್ನ ಆಸರೆದಾಂತೆ ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮ, ಅನಾಥಾಶ್ರಮ ಸೇರುಲೆಕ್ಕಾತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆಕ್ ಪೂರಾ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ "ಕೂಡು ಕುಟುಂಬದ" ಕೊರತೆ, ಕತ್ತಲೆಡ್ದ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಬರೋಡ್ಡ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯಕುಲ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬೊನ್ ಎಂಚ ನಡಪಾವೊಂದು ಪೋತೆರ್ ಪಂಡ, ಅಕುಲೆನ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಯಜಮಾನಿ ಕೆಡ್ಡಾವರ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕುಟುಂಬೊಲು ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಜಗತ್ತ್‌ಡೇ ಆದರ್ಶ ಪ್ರಾಯವಾದ್ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯೆರ್ ಇತ್ತೆ ನಮನ ಯೋಗ, ಜೀವನ ಶೈಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಆಸಕ್ತಿ ತೋಜವೆರ್. ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜನಕ್‌ಲೆನ ಕಥೆ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಅವು ನಮಕ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಆಪುಂಡು.

ಪ್ರಕೃತಿ ರಮಣೀಯವಾಯಿನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಇಲ್ಲುಲು 60 ವರ್ಷೊಗು ದುಂಬುಡು, ಪ್ರಕೃತಿ ಆರಾಧನೆದ ಸಂಕೇತೊಲಾದಿತ್ತ. ಬಡಕಾಯಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಮೂಡಯಿಗ್ ಮೋನೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಇತ್ತಿನ ಇಲ್ಲ್‌ಲೆನ ಎದುರು ವಿಶಾಲ ಚಾವಡಿ. ಇಲ್ಲ ಸುತ್ತು ಮಡಲ್‌ದ ದೊಂಪ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಇಲ್ಲದ ಎದುರುಡು ಮಲ್ಲ ಜಾಲ್ ಕುಟುಂಬದ 50–60 ಜನೊಕ್ಕುಲು, ಜೋಕುಲು ಬಾಳೆಲು ಪೂರಾ ಬಯ್ಯ ಆನಗ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್‌ದ್ ಸಂತೋಷೊಡು ಸಮಯ ಕಳೆದ್ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿದ್ಯೆಲೆನ್ ಬರ್ಪುನ ಪೀಲೀಗೆಗ್ ತೆರಿಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮಾತೆರ್ಲ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್‌ದ್ ದಾಲ ಭೇದ ಭಾವ ಇಜ್ಯಂದೆ ಬಾಳೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಅಜಿಪ ಜನ ಇಪ್ಪ್‌ನ ಮಲ್ಲ ಕುಟುಂಬೊಡು ಇರುವತ್ತೈನ್ ಜೋಕ್ಲು, ಎಲ್ಯ ಮಲ್ಲ ಪೂರ ಸೇರಾದ್, ಕಂಡದ ತೋಟದ ಕೆಲಸೊಗು ಸಹಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒರಿನ ಪೊರ್ತುಗು ವಿದ್ಯೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲೆ, ಭಜನೆ, ತಾಳಮದ್ದಳೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಇಲ್ಲಗ್ ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜೆರ್ ವರ್ಷೊಗು ಪದ್ರಾಡ್ ಸರ್ತಿ ಬನ್ನಗ ಆಪುನ ಖುಷಿ ಪನ್ಯರೆ ನಾಲಯಿ ಯಾರಂದ್.

ದೂರದ ಮೂಡಾಯಿದ ಊರುರ್ದು ವರ್ಷೊಗು ಪದ್ರಾಡ್ ಸರ್ತಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಪೂರಾ ಓಲೆ ಬೆಲ್ಲ, ಶಾಂತನಿ, ಸಂಡಿಗೆ ಪತ್ತ್‌ಬಗೆತ ಕುಕ್ಕುಳೆನ್ ಪೂರಾ ಕೊನೊದು ಬತ್ತ್‌ದ ಸೇರ್ದ್‌ನ 50 ಜೋಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲ ಕ್‌ಲೆಗ್‌ಲಾ ಪೂರ ಪಟ್ಟ್‌ದ್

ಕುಶಿ ಪಡೆವುನ ಮಂಜಯಜ್ಜೆರ್‌ಲಾ ಮಂಜಕ್ಕಜ್ಜಿಲಾ ಬನ್ನಗ ಆಪುನ ಖುಷಿ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬದ ಪಡಿಪೆರದ ಇಲ್ಲಾದ ಜೋಕುಲೆಗ್ ಹಳ್ಳಿದ ವಾತಾವರಣ ಆಂಡಲಾ ಅವು ಒಂಜಿ ಜಾತ್ರೆದ ಸಂಭ್ರಮ. ಒಂಜಿ ನಾಲ್‌ದಿನ ಉಂತುದ್ ಅಂಚೆಡ್ದ್ ಕುಟುಂಬದ ಮಲ್ಲ ಸದಸ್ಯೆರ್ ಒಟ್ಟು ಕೂಡ್ದು ಕೋರಿ, ಮೀನ್, ಪಾಯಸ, ರೊಟ್ಟಿ, ಪುಂಡಿ, ಗಟ್ಟಿ, ಅರೆಪುಡು ಪಾಡ್ದಿನ ಪತ್ರಡೆ, ಪೆಲಕಾಯಿದ ಗಟ್ಟಿದ ಸಂಭ್ರಮ ಮಲ್ಪುನಗ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತ ಪಂಚತಂತ್ರದ ಕಥೆಕ್ಕುಳೆನಲಾ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪದೊಕ್ಕುಲೂ, ಕಥೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಪುರಾಣ ಅಂಚೆನೆ ಪಾಡ್ದನ ಇತ್ತ್‌ದ್ ತಮಾಷೆ ಕಥೆಕ್ಕುಳೆನ್, ಎದುರು ಕಥೆಕ್ಕುಳೆನ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಪೂರಾ ದೇವಲೋಕೊಡ್ದು ಪಾತಾಳ ಲೋಕ ಮುಟ್ಟ ಕೊಂಡೊಂದು "ಇಂಚಲಾ ಉಂಡ ಜಗತ್ತ್" ಪಂಡ್‌ದ್ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಚಿಂತನೆ ಮಲ್ಪುನ, ತರೆ ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ಪರೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊರ್ಪುನ, ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿನಕುಲು ದುಂಬುದ ಪೀಳಿಗೆನ್ ಎಂಚ ದುಂಬು ಕೊಂಡು ಬತ್‌ದ್ ಅಲ್‌ಲೆಗ್ ವಿದ್ಯೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೊರ್ಪುನ ಲೆಕ್ಕದ ಚಮತ್ಕಾರ ಜೀವನದ ಸಾದಿಗ್ ಬೊಲ್ಪು ಕೊರ್ಪುನ ಕೆಲಸೊನು ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್, ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿನಕುಲು. ಇಂದು ಅಜಿಪ ವರ್ಷದ ದುಂಬುದ ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜೆರೆನ ಕಥೆ. ಎಂಕ್ಲೆನ ಮಂಜಯ್ಯಜ್ಜೆರ್‌ನ ಇಲ್‌ಲಾ ಊರುಲಾ ಬರಿತ್ತ ಗ್ರಾಮೊಡು ಇತ್ತಾನೆರ್ದಾವರ ಜೋಕುಲು ಪೂರಾ ಅಪಗಪ್ಪಗ ಮಂಜಯ್ಯಜ್ಜೆರ್ನ ಊರುಗು ಪೋದು ಕಂಬಳ, ನೇಮ ಅತ್ತಂದೆ ತಂಬಿಲ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಬೊಗು ಪೋವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ವರ್ಷ ವರ್ಷ ನಡಪಿನ ಕಂಬಳೊಗು ಜೋಕ್ಲು ಪೂರಾ ಒಟ್ಟು ಸೇರೊಂದು ನೂದು ಜೋಕ್ಲೆಡ್‌ಲಾ ಜಾಸ್ತಿ ಈ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬೊದ ಜೋಕ್ಲು ಏತೇ ಜೋಕ್ಲು ಉಪ್ಪಾಡ್ ಅಜ್ಜಿ ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ಯೇತ್ ಜೋಕ್ಲು ಬಿನ್ನೆರ್ ಬತ್ತೆರಡಲಾ ಖುಷಿಟ್ಟ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ತಮ್ಮನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಂಬುಳದ ನೆನಪು ಯೇಪಲಾ ಮಾಜಂದಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಅಜ್ಜೆರೆನ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋಯೆರೆ ಖುಷಿ.

ಕಂಬಳದ ಬೈಲ್ದ ಕಟ್ಟಪುನಿಟ್ಟ್ ಅಂಚಿದ್‌ಂಚಿ ತಾರೆ ಕಂಗ್ ತೋಟೊಳು ಭಾರಿ ಮಲ್ಲ ಕುಕ್ಕುದ ತೋಟ (ಮಾವಿನ ಮರ) ಮಿತ್ತ್‌ದ ಎಣೆಲ್ ಕಂಡದ ಮಿತ್ತ್ ಆ ಮರಟ್ಟ್ ವರ್ಷದ ವಾ ಪೊರ್ತುಗು ಪೋಂಡಲಾ ಕುಕ್ಕು ಬೂರೋಂದೇ ಉಪ್ಪುಂಡು. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಆ ಕುಕ್ಕುದ ತೋಟೊಡು ಐವ ಜಾತಿದ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಏಳ್ ಎಡ್ಮ ಬಗೆತ್ತ ಕುಕ್ಕುದ ಮರೊಕ್ಲು ಇತ್ತ. ಆ ಮರಕ್ಕುಲು ಖಾಲಿ ಕುಕ್ಕುದ ಮರ ಆದಿಪ್ಪಂದೆ ಕಲ್ಪ ವೃಕ್ಷದಂಚಿನ ಕುಕ್ಕುದ ಮರೊಕ್ಕುಳು ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಆ ಮರತ್ತಡಿಟ್ಟ್ ಕುಳ್ಳುಂಡ ದೊಂಬು ಸೆಕೆ ದಾಳ ತೆರೆಯೊಂದಿತ್ತಾಜಿಲ ತಿರ್ತ್‌ದ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಪೂರಾ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸದ್ ಮಂಜಯ್ಯಜೆ ದೈವದ ದೇವತೆಲೆನ್, ಬೇತಾಳನ ಊರ್ದ್ ಪೂರಾ ಕಥೆ ಪನ್ನಗ ಆ ಮರತ ಮಿತ್ತ್‌ದ್ ಕೋಗಿಲೆ, ಗಿಳಿ, ಕುಪ್ಪುಳ್ ಅತ್ತಂದೆ ಕಕ್ಕೆಲು ಗಿಡಿಕ್ಕುಳು, ಕುಂಡಚ್ಚೆ ಚನಿಲ್ (ಅಳಿಲು) ಪೂರಾ ಸೇರೊಂದು ಅವುಳ ಚಿಲಿಪಿಲಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಅಜ್ಜೆರ್ನ ಕಥೆ ಕೇನಿಯರೆ ಕೈತಲ್ ಬರೊಂದಿತ್ತು.

ಒಂಜಿದಿನ ಜೋಕುಲು ಪೂರಾ ಕಥೆ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಅಜ್ಜೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಂಡೆರ್. ಅಜ್ಜೆರೇ ಈತ್ ಮಲ್ಲ, ಈತ್ ನೆರೆಳ್ ತಂಪು ಕೊರ್ಪಿನ ಕುಕ್ಕು, ಗೋಂಕು, ಗುಜ್ಜೆದ ಮರಕ್ಕುಲು ಎಂಚ ಆಂಡ್? ಈತ್ ನೂದು ನಮುನೆದ ಕುಕ್ಕುದ ಮರೊಕ್ಕುಲೆನ್ ಒಲ್ತು ಕೊನತ್ತರ್?

ಮಂಜಯಜ್ಜೆ ಪಂಡೆರ್ ತೂಲೆ ಜೋಲುಲೆ ಯಾನ್ ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಮಂಜಕ್ಕೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಬನ್ನಗ ಎನ್ನ ಮಾಮಿ ಒಂಜಿ ನಾಲ್ ಕುಕ್ಕುದ ದೈಕ್ಕುಳೆನ್ ಎಂಕ್ ಮೋಕೆಡ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆ ನಾಲ್ ದೈಕ್ಕುಳೆನ್ ಯಾನ್ಲ ಯೆನ್ನ ಬೊಡೆದಿ ಮಂಜಕ್ಕೆಲಾ ಜೋಕುಲ್ಲೆಕ್ಕೊನೇ ತಾಂಕ್‌ದ್ ಈತ್ ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನೀರ್ ಮಯಿತ್‌ದ್, ಕೈಕಂಜಿತಿನಂದ್ ಲೆಕ್ಕ ಬೇಲಿ ಪಾಡ್ತ್ ತಿರ್ತ್ ದೀಂಡ ಪಿಜಿನ್ ಕೊನುಪೋವು ಮಿತ್ತ್ ದೀಂಡ ಕಕ್ಕೆ ಕೊನಪೋವು ಪನ್ಪಿನಂಚಿನ ಗಾದೆಲೆಕ್ಕ ಬಾರೀ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕುಕ್ಕುದ ಮರೊಕ್ಕುಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ತಾಂಕಿಯ. ಆೃತ ಫಲನೇ ಪಾಡ್ದ್ ಕುಕ್ಕು ತೋಟ ಮಲ್ತ್. ಈ ಕುಕ್ಕುದ ಮರೊಕ್ಕುಳೆಡ್ದ್ ಉಪ್ಪಡ್ ಕುಕ್ಕು ಇಡೀ ಊರ್ದಕ್ಕುಳೆಗ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು ಆಯಿಕ್ಕಾದ್ ಮೋಕೆಡ್‌ಂದು 'ಎನ್ನ ಮಾಮಿನ ಮರ' ಪಂಡ್‌ದೇ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಕ್ರಮೇಣ, ಅಜ್ಜೆರ್ ಕನತ್ತಿನ ನಾಲ್ ಕುಕ್ಕುದ ಮರ, ಎಣ್ಮ ಪದಿನಾಜಿ ಅಂಚೆನೆ ಕಸಿಕಟ್ಟಾದ್ ಮಲ್ತ್‌ನ ಕುಕ್ಕುದ ಗಿಡೊಕ್ಕುಳು ಮಲ್ಲ ತೋಟ ಆದ್ ಕುಕ್ಕುದ(ತೋಪು) ತೋಟ ಆದ್ ಯಾಪ ತೂಂಡಾಲಾ ಬಗೆ ಬಗೆತ್ತ ಕುಕ್ಕುದ ಉಪ್ಪಡ್‌ಗ್, ಪಂದ್ರ್ ಕುಕ್ಕೆನ ಬಗೆ ಬಗೆತ್ತ ಕುಕ್ಕುಲಾಯಿನ ಮುಂಡಪ್ಪ ಆಪುನ್, ನೆಕ್ಕರೆ ಅಂಚೆನೆ ಪೂರಾ ಬಗೆತ್ತಲಾ ಕುಕ್ಕುಳೆನ ತೋಟ ಆದ್ ಊರ್ದಕ್‌ಲೆಗ್ ಉಪ್ಪಡ್‌ಗ್‌ಲಾ, ತಿನೆರೆಗ್‌ಲಾ ಭಾರೀ ಖುಷಿಟ್ಟ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ನಾಲ್ ಜನೊಕ್ಕು ಪಟ್ಟ್‌ದ್ ತಿನ್ನಗ ಆಪುನ ಖುಷಿ ಗಂಧದ ಮರತ್ತ ಪರಿಮಳದಲೆಕ್ಕ ಮಾತಾ ಕಡೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ಆೃತ ಸುಗಂಧ ಉಪ್ಪುಂಡು "ಅಪ್ಪೆ" ಮಿಡಿ ಇಡೀ ಊರ್ದ ಜನೊಕ್ಕುಲೆಗ್ ಉಪ್ಪಡ್ದ ಮುಡಿ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜೋಕುಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಾಡಿಯೆರ್ ಅಜ್ಜೆರೇ ಕಂಬಳದ ಕಟ್ಟಪುನಿಟ್ಟ್ ದೈವೊಲೆನ ಗುಡಿ ನಾಗ ಬ್ರಹ್ಮೆರೆನ ಅಂಚೆನೆ ಭೂತೊಳ್‌ನ ಗುಡಿಕ್ಕುಳು ದಾಯೆ?

ತೂಲೆ ಜೋಕುಲೆ "ಭೂತ" ಪಂಡ್‌ಂಡ "ಪ್ರಕೃತಿ" ಪನ್ಪುನ ಅರ್ಥ. ಪ್ರಕೃತಿನ್ ತೂಪುನ ನಾನಾ ವಿಧ ಉಂಡು ಆೃಟ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆದ್ ತೂಪುನ ವಿಧಾನ ಭೂತಾರಾಧನೆ, (ದೈವಾರಾಧನೆ) ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಪಂಚಭೂತೊಳಾಯಿನ, ತೂ(ಅಗ್ನಿ) ನೀರ್(ವರುಣ) ಗಾಳಿ(ವಾಯು) ಭೂಮಿ, ಆಕಾಶೊಳೆಡ್ದ್ ಉಂಡಾಂಡ್. ಆ ಆೃನ್(ಐದು) ಪ್ರಕೃತಿಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮೂಲ ಕಾರಣೊಳು. ಆ ಆೃನ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಮೂಳೊಲು ನಮಕ್ಕ್ ಐನ್ ಇಂದ್ರಿಯೊಳೆನ್ ಕೊರ್ದು (ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು) ಪ್ರಕೃತಿದ ನಿಯಮನುಸಾರ ಬದ್‌ಕಿಯೆರೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಕೊರುದು ಪ್ರಕೃತಿ ಪನ್ಪಿನ "ಮಾಯೆ" ರೂಪೊಟ್ಟು ನಮನ್ ಮಾತೆರಲ್ಲಾ ಬದುಕಿಯೆರೆ ಇಂಬು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ದುಂಡು. ಅವೆಕ್ಕ್ ಬೋಡಾದ್ ಪ್ರಕೃತಿನ್ "ದೈವದ ಭೂತದ" ರೂಪೊಡು ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಮೊರ್ಲಾವೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಗ್ ಶರಣಾದ್ ನಮನ್ ಅರ್ಪಿತ ಮಲ್ಪುನ ಕ್ಷಣೊಕ್ಕುಳು "ದೈವಾರಾಧನೆ"

ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪುನ, ದೈವೊಲ್ನ ಭಕ್ತಿಡ್ದ್‌ಲಾ, ಪೋಡಿಗೆಡ್‌ಲಾ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್ ಬೆಳಗೊಂದುಂಡು.

ನಮ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮೊಗು ಬರೋಡ್ಡ್ ಏತ್ ಜನ್ಮ ಪಡೆದ್ ಬರೋಡು? ಅವು ಮಾಯೆ! ಆಂಡಲಾ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಜನ್ಮೊಲೆನ ಋಣ ತೀರ್ತ್‌ದ್ ದೇವೆರ್ ನಮಕ್ಕ್ ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮ ಕೊರ್ಪೆರ್‌ಗೆ. ಅೈತ ಒಟ್ಟುಗ್ ವಾ ಪ್ರಾಣಿಲೆಗ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಂದಿನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿನ ನಮಕ್ ಕೊರ್ದು. ಪ್ರಕೃತಿನ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುನ ಬೂತೊಳೆನ್ ನಂಬುನ, ಪ್ರಗತಿಪಡೆವುನ ದೃಷ್ಟಿನ್ ನಂಕ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ನಮ್ಮ ಭಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿ ಮಾತಾ ಆ ದೈವೊಲ್ನ(ಪ್ರಕೃತಿ) ದಯೆ.

ಪ್ರಕೃತಿದ ಮಾಯೆ. ವಿಚಿತ್ರೊಡು ನಮ ಬದುಕೊಂದು ಉಲ್ಲಾ. ಯಾನ್, ನಮ ಪಂಡ ಕೋಟಿ, ಕೋಟಿ ಪ್ರಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಅಂಶ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆದ ಅಂಶ ಆಯಿನ ನಮಕ್ ಪ್ರಕೃತಿನ್ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಕೃತಿದ ನಿಯಮನುಸಾರ ನಮ ಬದುಕೊಡು.

ನಮ್ಮ ಬದುಕುಗಾದ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯೆರ್ "ಕೋಟಿ ವಿದ್ಯೆಲೆಡ್ದ್ ಮೇಟಿ" ವಿದ್ಯೆ ಮೇಲ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಯಿನ ಕೃಷಿನ್ ದೇವೆರ್ ಕೋರ್ನ ವರ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೃಷಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ನಮ್ಮ ಜೀವನಾಡಿ ಕೃಷಿ.

ಪ್ರಕೃತಿದ ವಿಸ್ಮಯ ನಮಕ್ ಗೊತ್ತಾಪುನೆ, ಅನುಭವ ಆಪುನೆ ಅವೆನ್ ನಮ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ತೂಂಡ ಮಾತ್ರ ಒಂಜಿ ಎಳ್ಯ ಉದಾಹರಣೆ ತೂಲೆ, ವಿಷ ಜಂತು ಆಯಿನ ಕಂದೊಡಿ ಒರೊಕ್ಕು ನೂತ್ತಾಜಿ ಕಿನ್ನಿಲೆನ್ ದೀಪುಂಡು. ನೂತ್ತ ಆಜಿ ಕಂದೋಡಿ ಕಿನ್ನಿಲು ಪುಟ್ಟುನಗ ಓಂತಿಗ್ ಗೊತ್ತಾ ಪುಂಡು. ಅವು ಕೂಡಲೇ ಬುಲ್ತುದ್ ಕುಪ್ಪುಳುಗ್ ಗೊತ್ತು ಮಲ್ಪುಂಡು. ಅಪಗ ಕುಪ್ಪುಳು ಬತ್ತ್‌ದ್ ವಿಷತ್ತ್ ಕಂದೋಡಿದ ಕಿನ್ನಿಲೆನ್ ನಾಶ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ಕ್ರಿಯೆ ಅೈತಾತಿಗೆ ಆಯಿನೆಡ್ದ್ ಆವರ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಮತೋಳನ ಆದ್ ಜಗತ್ತ್ ನಡಪುಂಡ್ ಅಂಚಿನೆ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ ಅೈತಾತಿಗೆ ಪೋವೊಂದು ಉಪ್ಪುಂಡು ನಮ ಪಂಚಭೂತೊಳೆನ್ ನಮ್ಮ ಉಪಯೋಗೊಗು ಮಲ್ತೊನ್ಯೆರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪೊಡು ಅತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪ್ರಕೃತಿಗ್ ವಿರುದ್ಧ ಆದ್ ಪೋಂಡ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ನಾಶ ಆಪುಂಡು. ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ವಾಯಿನ ಗಾಳಿ ನೀರ್ ಅಗ್ನಿನ್ ಸಮತೋಲನೊಡು ತೂವೊಂದು ನಮಲಾ ಅೈತ ಅಂಶ ಪಂಡ್‌ದ್ ಜೀವನ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ನಮಕ್ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆನ (ಭೂತೊಳ್ನ) ಆಶಿರ್ವಾದ ಉಂಡು. ನಮ ಏಳಿಗೆ ಆಪ. ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಮರ ನಡ್‌ಲೇ ಪ್ರಕೃತಿದ ಆಶಿರ್ವಾದ ದೆತ್ತೊನುಲೆ.

ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಯಿನ ಕೃಷಿ ನಮಕ್ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯೆರೆರ್ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಕೃಷಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬೊಂಡ ಬಣ್ಣಾಂಗಾಯಿ ಬಜಿಲ್ ತಿಂದ್‌ದ್ ಅಂಚೆನೆ ಪೊರ್ಲುದ, ಆರೋಗ್ಯದಾಯಕ ವಾಯಿನ ನಮ್ಮ ಶರೀರ, ನಂಕ್ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜೆರ್ ಬಳುವಳಿಯಾದ್ ಕೊರ್ದು "ಬೇಸಾಯಗಾರ ಬೇಗ ಸಾಯು" ಪಂಡ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ಮೂಲ (ತಾಯಿ ಬೇರು) ಕೃಷಿ, ಪ್ರಕೃತಿನ್ ನಮ ಮರೆಪುಲೆಕ್ಕಾ ಇಜ್ಜಿ.

"ಕೂಡು ಕುಟುಂಬೊಡು" ನಮ್ಮ ಮಾತೃಸ್ಥಾನೊನು ನಮ ಒರಿಪೊಡ್ಡ ಪ್ರತಿ

ಕುಟುಂಬದ ಒಂಜಿ ಸದಸ್ಯೆ ಊರುಡು ನೆಲೆ ಆದ್ ಬಾಕಿದಾಕ್‌ಲ್ ವಿದ್ಯೆ ಉದ್ಯೋಗೊಡು ಪರ ಊರು ಸೇರ್‌ಂಡಲಾ ವರ್ಷೊಗು ಒರಾಂಡಲಾ ಒಟ್ಟು ಸೇರ್‌ದ್ ನಮ್ಮ ಮಾತೃ ಸ್ಥಾನೊನು ನೆನೆತ್ತ್‌ದ್ ಒಟ್ಟಾವೊಡು ಅವೆನ್ ಕಾತೊಂದು ಬರೊಡು. ಅಂಚಾಂಡ ಮಾತ್ರೆ ನಮ್ಮ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬ ಒರಿವುಂಡು ಅಂಚೆನೆ ನಮ್ಮ ಭೂತಾರಾಧನೆ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಪರಿಸರ ಪ್ರಕೃತಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾತಾ ಒರಿದ್ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್ ಪ್ರಗತಿ ಆತ್‌ಂಡ್ ನನಗ್‌ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಪುದರ್‌ಗ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಜೋಕ್ಲೆ ನಿಕುಲ್ ವಾ ಊರ್‌ಗ್ ಪೋಂಡಾಲಾ ನಮ್ಮ ಪೆದ್ದಿ ಅಪ್ಪೆನ್‌ಲಾ ನಮ್ಮ ಊರುನುಲಾ ಮರಪ್ಪಡೆ ಪಂದ್‌ದ್ ಅಜ್ಜೆ ಅಜ್ಜಿನಕ್‌ಲು ದೇವೆರ್‌ಡ ಕೆನುನ ವರ.

ಎಂಕ್ಲೆನ ಮಂಜಯ್ಯಜ್ಜೆರ್ ಲೆಕ್ಕ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಅಜ್ಜೆರ್ನಕುಲು ಮರಸರ ಬುಲೆಪ್ಪಾದ್, ಕೃಷಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ದೈವಾರಾಧನೆ, ಸತ್ಯ ನೀತಿಡ್ ನಡತಿನ ಫಲೊನೇ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಎಂಕ್ಲೆನ ಮಂಜಯ್ಯಜ್ಜೆರ್ ಎಂಕುಳೆಗ್ ಬುದ್ಧಿ ತೆರಿನೆಡ್ದ್ ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಪೋಯಿನೆಟಲಾ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲು ಇತ್ತಿನ 40–50 ಜನತ್ತ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಕೂಡು ಕುಟುಂಬೊಗು ಬೊಲ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತ್‌ದ್, ಆರ್ ಬನ್ನಗ ಏಳೆಣ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಜೋಕ್ಲು ಅಜ್ಜೆರೇ, ಅಜ್ಜೆರೇ ಪಂಡ್‌ಂದ್ ನಲ್ತೊಂದು ಪೂರಾ ಜೋಕ್ಲುಲಾ ಚಾವಡಿಡ್ ಸೇರ್ಯೆರ್ಡ ಅವು ಒಂಜಿ ಕಪಿಸೈನ್ಯ ಆಂಡಲಾ ಆರ್ನ ಪಾತೆರೊಡು ಮಾತೆರ್ಲಾ ತರೆತಗ್ಗದ್ ಪ್ರೀತಿದ ತುಡಾರ್‌ನ್ ಪೊತ್ತಯೆರ್.

ಅವು ಒಂಜಿ ದಿನ ಸುದ್ದಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಮಂಜಯ್ಯಜ್ಜೆರ್ ತೀರ್ ಪೋಯೆರ್ ಪಂಡ್‌ಡ್ 95 ವರ್ಷ ಮುಟ್ಟಲಾ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟು ಇತ್ತಿನ ಅಜ್ಜೆರ್ ಹೃದಯ ಸ್ಥಂಭನ ಆದ್ ತೀರ್ಯೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್. ಆರ್ ಕತೆ ಪನ್ನಗ ತರೆ ತೂಂಕವೊಂದಿತ್ತನ ಆ ರಡ್ಡ್ ಮಲ್ಲ ಕುಕ್ಕುದ ಮರೊಕ್ಕುಲು ಆರ್ನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕನಕ್ಕ್ ಆದ್ ಸೂತೊಟ್ಟುಗು ಸ್ವರ್ಗ ಸೇರಿಯ. ಒರಿನ ಮರೊಕ್ಕುಲ್ಲಾ ಜನೊಕ್ಕುಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣೀರ್ ಪಾರ್ದ್ ಅಜ್ಜೆರೆನ್ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ನೆನೆತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಕೂಡುಕುಟುಂಬ ಇನಿಕ್ಕ್ ಎಲ್ಯ ಕುಟುಂಬೊಲು ಆಂಡಲಾ ಅಜ್ಜೆರ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಕುಟುಂಬೊಲು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಒರ್ಪೆರೆ, ಇತ್ತೆದ ಜೋಕ್ಲೆಗ್, ವಾ ಊರುಡು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಲಾ ವರ್ಷೊಗು ಒರ ಒಟ್ಟಾದ್ ದೈವದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಟ್ಟಾದ್ ಕುಟುಂಬದ ಗುರುತನು (ಚಿಹ್ನೆ) ಒರಿಪಾದೆರ್ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಪೂರಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್‌ಲಾ ತುಳು ಭಾಷೆನ್‌ಲಾ ಕಲ್ಪಾದ್, ವಾ ಊರುಗು ಪೋಂಡಲಾ ನಮ್ಮ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬದ ಕೊಡುಗೆನ್ ಕೊರ್ದು, ತುಳುನಾಡ್ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕೆ, ಸಿರಿ, ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿದ ಅಪರೂಪ ಸೃಷ್ಟಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಜಗತ್ತ್‌ಗ್ ತೆರಿಪಾಯಿನ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಮೆಚ್ಚುನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕೂಡು ಕುಟುಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಅಜ್ಜೆ ಅಜ್ಜಿ ದಾಂತಿ ಇಲ್ಲ್ ಅಲೆ ದಾಂತಿ ವನಸ್‌ದಲೆಕ್ಕ, ಅಂಚೆನೆ ಅಜ್ಜೆ ಅಜ್ಜಿ ಇತ್ತ್ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಡಾಕ್ಟ್ರೆನ ಭೇಟಿ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿನ ಸತ್ಯ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ನಂಕ್ ಅನುಭವ ಆವೊಂದುಂಡು. ನಮ್ಮ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬದ ಗಾದೆಲೆಕ್ಕ "ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕೆಯಿ ಬುಳೆ ತೂಲ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರುಕ್ಕುಳೆನ್ ತೂಲ, ಬಯ್ಯಡ್ ಬುಡೆದಿ ಮೋನೆ

ತೂಲ" ಪನ್ಪಿನ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ ಜೀವನನೇ "ಬೇಸಾಯಗಾರ ಬೇಗ ಸಾಯ" ಎಂಬ ನುಡಿಕಟ್ಟ್‌ಗ್ ನಾಂದಿ ಪನೊಲಿ. "ಕಷ್ಟ ಬನ್ನಗ ಪರಕೆ, ಸುಖ ಬನ್ನಗ ಗೊರಕೆ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬೊಡು ಕಯಿಪೆ ತೀಪೆಲೆನ್ ಸಮಾನಾದ್ ಅನುಭವಿಸದ್ ದುಂಬು ಬತ್ತಿನ ನಮ್ಮ ಕೂಡು ಕುಟುಂಬೊನ್‌ಲಾ, ಅಜ್ಜೆ ಅಜ್ಜಿ ನಕ್‌ಲೇನ್ ನೆನತೊಂದು, ಎಂಕುಲ್ಲಾ ಇನಿಕ್ಕ್ ಅಜ್ಜೆ ಅಜ್ಜಿಯೆರ್ ಆದ್ ಯೆಂಕ್ಲೆನ ಜೋಕ್ಲು ಪುಲ್ಲಿಯಾಳ್ಳುಲಾ, ತುಳು-ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಲ್ಪಾದ್ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್‌ಲ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಪರವೂರ್ದು ಇತ್ತೆರ್ಡಲಾ ಅಕ್ಲು ದೂರದ ಊರುರ್ದು ಬನ್ನಗ ನಮ್ಮ ತುಳುಲಾ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್‌ಲಾ ಮದಪಂದೆ, ಆಕ್ಲ್ ಊರುಡು ಬತ್ತ್‌ದ ಪಾತೆರ್ನಗ, ಜನೊಕ್ಕುಳು ಖುಷಿಟ್ಟ್ ಪನ್ಪೆರ್ ನಿಕ್ಲನ ಜೋಕ್ಲು ತುಳು ಮದತ್ತ್‌ಜೆರ್, ಊರ್ದುಕ್ಕುಲ್ಲೆಕ್ಕೊನೇ ಪಾತೆರ್ಪೆರ್ ಪನ್ಪುನ ಕೇನ್ನಗ ಮಸ್ತ್ ಖುಷಿ ಆಪುಂಡು ಮಾತ್ರೆ ಅತ್ತ್ ನಮ್ಮ ಕೂಡುಕುಟುಂಬದ ಅಜ್ಜೆರೆನಕ್‌ಲೆನ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಳುವಳಿ ತಲೆಮಾರ್‌ಗ್ ಬರೊಂದು ಉಂಡು, ದುಂಬು ಪೋವೊಂದು ಉಂಡು.

ಕಿರಿಯೆರ್ನ ಕಬಿತೆ

ತುಳುನಾಡೇ ಪೊರ್ಲು

❖ ಸ್ವಾತಿ ಎನ್.ಎಸ್.

ಭೂಮ್ಯಪ್ಪೆ ಪಚ್ಚೆದ ದುತ್ತೈತಡುಪ್ಪುನ
ಕುಡರಿ ರಾಮನ ಸೃಷ್ಟಿದ ಬೂಡು
ಸಾರೋ ದೈವೊಲೆನ ಕಾರ್ನಿಕ ನೆಗೆತ್ ತೋಜುನ
ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡೇ ಪೊರ್ಲು

ಸಂಧಿ, ಪಾಡ್ದನ, ಜನಪದೊತ, ನಲಿಕೆಲುಪ್ಪುನ
ಅಬ್ಬರದ ಒಡ್ಡೋಲಗ ಊರೊರ್ಮೆ ಕೇನೊಂದುಪ್ಪುನ
ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡೇ ಪೊರ್ಲು

ಮದಿಪು ಕೊರ್ಪಿನ ಸಾರ ಗುಂಡೊಲುಪ್ಪುನ
ಸಿರಿ ಕುಮಾರೆರ್ ನೆಲೆಯಾದುಪ್ಪುನ
ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡೇ ಪೊರ್ಲು

ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪು ಬಯಕುನ
ಬುಡು ಉಡಲ್ದ, ಪೇರ್ ಮನಸ್ಸ್‌ದ
ಪತ್ತಪ್ಪೆ ಜೋಕುಲು ಒಂಜಪ್ಪೆ ಜೋಕ್ಲೆಲೆಕೊ ಬದುಕುನ
ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡೇ ಪೊರ್ಲು

ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್

❖ ಕೃಷ್ಣ 'ಚಕ್ರತೀರ್ಥ'

ನಮ್ಮ ಊರ್ದ ಕಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟಲೆಲು ಆಯಿನ ಯಕ್ಷಗಾನ, ಕಂಬುಲ, ನಾಗತಂಬಿಲ, ಬೆನ್ನಿಕೋಲ, ಅಂಕ, ಆಯನ, ನೇಮ, ದೈವಾರಾಧನೆ ಪೂರಾ ಜನೊಕ್ಕುಲೆನೆ ಭಕ್ತಿ, ಮೋಕೆ ಬೊಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಗೆದ ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಲೆಲು ಆಂಡ, ತೆಡಿಲ್ ಮೆಂಚಿ ಬರ್ಸ. ಬೊಕ್ಕ ಬೊಲ್ಲ ಉಂದು ಪೂರಾ ಪ್ರಕೃತಿದ ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಲೆಲು. ಪ್ರಕೃತಿದ ಕಟ್ಟಲ್‌ಲಾಯಿನ ಸೆಕೆ, ಚಳಿ ಬೊಕ್ಕ ಬರ್ಸ ಅವ್ವವ್ವ ಸಮಯೊಗೇ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಟ್ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳು ಬರ್ಪುನ ಮರ್ಯಲದ ಬರ್ಸ ದೈವ ದೇವೆರೆನ ಪ್ರಸಾದ ಪಂಡ್‌ದ್ ದೆತೊಂದಿನ ಜನೊಕ್ಕುಲು, ಮರ್ಯಲದ ಬರ್ಸದ ಪೊರ್ಲುನ್ ಕಬಿತೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಂತೋಷೊಡು ನಲ್ಪೆರೆ ಕಾರಣ. ಆ ಮರ್ಯಲದ ಬರ್ಸೊನೆ ನೀರಾದ್ ನಮ್ಮ ಜೀವನೊಗು ಆಧಾರ. ನೀರ್ ಇಜ್ಜಿಡ ನಂಕ್ ಜೀವನೊನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಆ ಮುತ್ತುದಲೆಕ್ಕ ಉದುರ್ದು ಬೂರುನ ಬರ್ಸದ ಪನಿಕ್ಕುಲು ಒಂಜಾದ್ ಮಲ್ಲ ತೋಡು, ತುದೆ ಆದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮಲ್ಲ ಕಡಲ್ ಆಪುಂಡು. ಆ ತುದೆಟ್ಟ್ ಬರ್ಪಿನ ಗಂಗಾಜಲೊನು ತೂವೆರೆ ಪೊರ್ಲು ಆಂಡಲಾ ಮರ್ಯಲೊಡು ಬರ್ಪಿನ ಬೊಲ್ಲದ ಪಿರವು ಪತ್ ಮಾತಾ ಕಥೆ ಉಂಡುಂದು ನಂಕ್ ಗೊತ್ತಾಪುನೆ ಆ ಮರ್ಯಲದ ಮಲ್ಲ ಬೊಲ್ಲದ ಪೊರ್ತುಗು. ಬಾಕಿ ಸಮಯೊಡು ಆನೆ ನಡಿಗೆಡ್ ಉಚ್ಚುದಲೆಕ್ಕ ಪರಪ್ಪುನ ತುದೆ ಮರ್ಯಲ ಪೊರ್ತುಡು ಸಿಂಹದಲೆಕ್ಕ ಅಬ್ಬರೊಡು ಪೋನಗ ತೂಯಿನಕ್‌ಲೆನ ಕಿಗಲೆ ದಿಗ್‌ಲ್ ಪಾರುಂಡು. ಆ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ದ ಕಥೆ ಪ್ರಕೃತಿದ

ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಕಥೆ. ಕಥೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ವರ್ಷೊಡು ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳು ನಮ್ಮ ಜನೊಕ್ಕಲು ಬೊಲ್ಲದ ಒಟ್ಟುಗು ಪೊರುಂಬೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ.

ಈ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ ಜನೊಕ್ಕುಲೆಗ್ ಧೈರ್ಯದ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಇಂಬು ಕೊರ್ಂಡಲಾ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ನಮ್ಮ ಜನೊಕ್ಕುಲು ಮರ್ಲ್ ಧೈರ್ಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಲಾ, ಅಜಾಗ್ರತೆಡ್‌ಲಾ ಜೀವ ಕಲೆವೊನುವೆರ್. ಅವೆಕ್ಕ್ ಬೋಡಾದ್ ಬೊಲ್ಲದ ಪೊರ್ಲು ತಿರ್ಲ್‌ನ್ ದೂರೊಡೆ ತೂದು ಖುಷಿ ಪಡೆಲೆ. ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ದ ಕೈತಲೆ ಪೋವಡೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ದ ಅನುಭವಲೊನು ತೆರಿಯೊನುಗ.

ಬೇಷ್ಯದ ಉರಿ ಉಷ್ಣದ ದೊಂಬು ತಡೆವೆರೆ ತೀರಂದೆ ಜನೊಕ್ಕುಲು ಪೂರಾ ದೈವ ದೇವೆರೆಗ್ ಪರಕೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೇವರೇ ಬೇಗ ಎಡ್ಡೆ ಬರ್ಸ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತುದೆ ಬೈಲ್‌ಲು ಮಾತಾ ನೀರ್ ದಿಂಜಿದ್ ಬುಳೆಸಳ ಆವಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ದೈವ ದೇವೆರೆನ್ ಕೆಂಡೊನುವೆರ್, ಜನೊಕ್ಕುಲ್ನ ಅವಾಹಲ್‌ಗ್ ಕೆಬಿ ಕೊರ್ನ ದೈವ ದೇವೆರುಲು, ಕಾರ್ತೆಲ್ ತಿಂಗೊಳ್ದ ಪುನರ್ವಸು ನಕ್ಷತ್ರೊಡು ಬುಡಾಂದೆ ಬರ್ಸ ಕೊರಿಯೆರ್. ಬರ್ಸದ ಬಿರ್‌ಸಾದಿಗೆ ಏತ್‌ಪಂಡ ಪನರ್ವಸು ನಕ್ಷತ್ರೊಡು ಪುನೊನ್‌ಲಾ ಪಿದಯಿ ದೀಯೆರೆ ಬುಡುಪುಜಿ. ಆ ಪುನರ್ವಸು ನಕ್ಷತ್ರೊಡು ಬುಡಂದೆ ಬತ್ತಿನ ಬರ್ಸೊಗು ತೋಡು ದಂಡೆಲು ಕೆರೆಕ್ಕುಲು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ತುದೆಕ್ಕುಲು ದಿಂಜಿದ್ ತಮಲ್ದ್ ಓಲು ತೂಂಡಾಲ ಬೊಲ್ಲನೆ ಬೊಲ್ಲ. ಬೈಲ್ ಕಂಡೊಲು, ತುದೆಕ್ಕುಲು, ದಿಂಜಿದ್ ಪರಪ್ಪುನ ಪೊರ್ಲುಗು 'ಬೊಲ್ಲದ ಪೊರ್ಲು' ತೂಕ ಬಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಜೋಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಮಲ್ಲಕ್ಲ್ ಮುಟ್ಟ ಮಾತೆರ್ಲ ಬೊಲ್ಲ ತೂಯೆರೆ ಊರ್ದ ತುದೆ ಬೈಲ್‌ಗ್ ಪೋಪೆರ್, ಜೋಕ್ಲು ಮಾತಾ ಲೇ ಲೇ ಪಾಡೊಂದು ಬೊಳ್ಳದ ಪೊರ್ಲು ತೂಯೆರೆ ತುದೆ ಬರಿಕ್ಕ್ ಪೋವೆರೆ ಪಿದಡ್‌ನಗಾ...?

ನೂದು ವರ್ಷದ ನೂದು ಮರ್ಯಳ ತೂಯಿನ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಜ್ಜೆರ್ ಜೋಕುಲೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್ 'ಜೋಕುಲೇ ಬೊಳ್ಳ ತೂಯೆರೆ ನಿಕ್ಲು ಯೇರ್ಲಾ ತುದೆತ್ತ ಬರಿಕ್ಕ್ ಪೋವಡೆ. ಬೊಲ್ಲ ಪಂಡ ವರುಣ ದೇವೆರ್ ಕೈಲಾಸೊಡ್ದು ಜತ್ತ್‌ದ್ ಪೇರ್ದ ಕಡಲ್‌ಡ್ ಜೆತ್ತ್‌ದ್‌ನ ನಾರಾಯಣ ದೇವೆರ್ನ ಕೈತಲ್, ಅಮಸರೊಡು ಕೋಪೊಡು ಪೋಪಿನ ಸಮಯ. ಅಂಚಾದ್ ಎದುರು ತಿಕ್‌ನಕ್ಲೆನ್ ಒಯಿತೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಅವೆರ್ದಾಂದ್ ನಿಕ್ಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಬೈಲ್ ಕಂಡೊಡು ಎತ್ತರೊಡು ಕಟ್ಟಿದಿನ ಅಟ್ಟೊಳಿಗೆಡ್ ಕುಲ್ಲುದು ಬೊಳ್ಳದ ಪೊರ್ಲು ತೂಲೆ. ಅಂದ್ ನಂಕ್ ತುದೆಕ್ಕುಳು ದಿಂಜಿದ್ ಪರಪ್ಪುನ ಪೊರ್ಲು ತೂನಗ ಖುಷಿ ಖುಷಿ ಆಪುಂಡು. 'ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯ ಹನಿಗಳೇ ಏನು ನಿನ್ನ ಲೀಲೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಬಿತೆ ಬರೆಪ್ಪೆರೆ. ಆ ಒಂಜೊಂಜಿ ಪನಿಲಾ ತೂನಗ ಮುತ್ತುದ ಹವಳದಲೆಕ್ಕ ಬೂರುಂಡಲಾ ಭೂಮಿದ ಮಣ್ಣ್‌ದೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ದ್ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣೊಗು ಸೇರ್ದ್, ಪೋಪಿನ ಒಯಿಲ್ ತೂಂಡ, ವರುಣ ದೇವೆರೆನ ಕೋಪಂದೆ ತೋಜುಂಡು. ಈ ಬೊಲ್ಲದ ಪಿರವು ಎನ್ನ ಅನುಭವದ ಕತೆಕ್ಕುಳು ಮಸ್ತ್ ಉಂಡು ಕೇನ್ಲೆ.

ಅವುಲು ತೋಜುನ ತುದೆತ್ತ ಸಂಕ ತೂಲೆ ಎಂಕ್ಲು ಎಲ್ಯೆ ಉಪ್ಪುನಗ ಒಂಜಿ ಪಾಪು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್, ಮಾತೆರ್ಲಾ ಅವೆನ್ ದಾಂಟ್‌ದ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತ್. ಪೇಟೆ ಶಾಲೆ, ವೋಡೆ ಪೋವೊಡ್ಡಲಾ ಆ ಪಾಪುವೇ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಗತಿ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗತಿ ಇಜ್ಯಂದ್‌ನಾಯಗ್ ಮತಿ ದಾದ?

ಅವು ಒಂಜಿ ಮರಪ್ಪರೆ ಆವಂದಿನ ಮರ್ಯಲಾ, ಬುಡಂದೆ ಒಂಜಿ ವಾರ ಬರ್ಸ ಬತ್ತ್‌ದ್ ತುದೆ ದಿಂಜಿದ್ ಪಾಪುಗ್ ತಾಗೊಂದೆ ಬೊಳ್ಳ ಪೊವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜನೊಕ್ಲು ಪೂರ ಏಪಳದಲೆಕ್ಕೊನೇ ಪಾಪು ದಾಂಟ್‌ದ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ದಿಂಜಿದಿ ಬೊಳ್ಳ ಬುಡಂದಿ ಬರ್ಸ. ಬರ್ಸ ಆವಡ್ ಬೊಲ್ಲ ಆವಡ್ ನಮ್ಮ ಊರ್ದ ಜನೊಕ್ಕುಲೆಗ್ ಅವು ಲೆಕ್ಕೊಗಿಜ್ಜಿ. ಬರ್ಸ ಬೊಲ್ಲ ನಮಕ್ಕ್ ಪೋಡ್ಯೊಡು ಅತ್ತಂದೆ ನಮ್ಮ ಜನೊಕ್ಕುಲು ಬರ್ಸ ಬೊಲ್ಲೊಗು ಪೋಡ್ಯುಜೆರ್. ಉಂದು ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿದ ಜನೊಕ್ಕುಲೆನ ಗುಣ.

ಕಾಂಡೆ ಒಂರ್ಬ ಗಂಟೆದ ಪೊರ್ತು ಶಾಲೆಗ್ ಪೋಪಿನ ಜೋಕ್ಲು ಮಾತಾ ಬೊಳ್ಳದ ಪೊರ್ಲು ತೂವೊಂದು ಪಾಪು ದಾಂಟೊಂದು ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮೂಜಿನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಓದುನ ಪೊಣ್ಣ್ ಮಗಳ್ ಪುಷ್ಪಲಾ ಅಪ್ಪೆ ದೇವಕಿನ ಒಟ್ಟುಗು ಶಾಲೆಗ್ ಪೋವೆರೆ ಪಾಪು ದಾಂಟ್ಯರೆ ಬರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಮಗಳ್ ಪನ್ಪಲ್ ಅಮ್ಮಾ ಅಮ್ಮ, ಈ ಬೊಳ್ಳ ಒಲ್ತು ಬರ್ಪುಂಡು 'ಮಗಾ ಉಂದು ಪೂರಾ' ದೇವಲೋಕೊಡ್ಡವ ದೇವರ್ನಕ್ಕುಲು ನಂಕ್ ಬೋಡಾದ್ ಜಪ್ಪುಡದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಬರ್ಸ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಭೂಮಿಗ್ ನೀರ್ ಬೂರ್ದುದ ಒಸರ್ ಆಂಡನೆ ನಮಕ್ಕ್ ನೀರ್ ಪರ್ದ್ ಬದ್‌ಕಿಯರೆ ಆಪುನೆ. ನಂಕ್ ನೀರ್ ಪರ್ದ್ ಬದ್‌ಕಿಯೆರೆ ದೇವೆರೆನ ಸಹಾಯ. ಮಾರ್ಯಾಲೊಡು ಬತ್ತಿ ಬೊಲ್ಲ ಕಡಲ್ ಸೇರ್‌ದ್, ಮುಗಲ್ ಆದ್, ಬೊಕ್ಕ ಬರ್ಸ ಆದ್, ಬೊಳ್ಳ ಬರ್ಪುಂಡು ಉಂದು ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ.

ಅಮ್ಮಾ ಈ ದೇವೆರ್ ದಾಯೆ ಒರೋನೆ ಬರ್ಸ ಬರ್ಪುದ್, ಬೊಳ್ಳ ಬರ್ಪಾದ್, ನಮಕ್ಕ್ ಕಷ್ಟ ಕೊರ್ಪುನೆ ವರ್ಷ ಇಡೀ ಒಂತೊಂತೆ ಬರ್ಸ ಕೊರ್ದು ಒಂಜೇ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತುದುಂಡ, ಬೊಳ್ಳದ ಕಷ್ಟ ಏರೆಗ್‌ಲ್ ಇಜ್ಜಿ. ನಮಕ್ಕ್ ತೂಲೆ ಈ ತೂದೆ ದಾಂಟೊಡ ಈ ಪಾಪು ದಾಂಟ್‌ನಗ ಸುತ್ತಲ ಬೊಳ್ಳದ ನೀರ್ ತೂನಗ ಪೋಡಿಗೆ ಆಪುಂಡು. ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲ್ ದಾಯೆಗ್ ಆಯೆರೆಟ್ ಆತ್‌ಂಡ್. ಈಯರೆಡ್ ಇತ್ತುದುಂಡ ಈ ಪಾಪುಡೆ ಈ ಬೊಲ್ಲೊಗು ಪೋಡಿದ್ ಬರ್ಯೆರೆ ಇಜ್ಜಾಂಡತ್ತಮ್ಮ. ನಮಲ ಈಯರೆಡೇ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ಪುಲೆಕ್ಕ ಪಪ್ಪಡ ಪನ್ಲೆ ಅಮ್ಮಾ. ಆವು ಮಗ ಶಾಲೆಗ್ ಪೊರ್ತಾಂಡ್ ಬೇಗ ಪೋಯಿ. ಅಮ್ಮ ತೂಲೆ, ಬೊಲ್ಲೊಡು ತಾರಾಯಿ, ಕನಕ್ಕ್ ಎಂಚಂಚಿನ ನಿಂದೊಂದು ಬರೊಂದುಂಡು ಪಾಪ ಪುಚ್ಚೆ, ನಾಯಿಲಾ ಬೊಲ್ಲೊಡು ಬರೊಂದುಂಡು. ಅಯ್ಯೋ, ಕೈಕಂಜಿಲಾ ಮುರ್ಕುದ್, ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಬರೊಂದುಲ್ಲಾ. ಅಮ್ಮಾ ಈತ್ ಮಲ್ಲ ಬೊಲ್ಲೊಡು ನಮ ಬೂರುಂಡ ದಾನೆ ಆವು? ಯಾವು ಬಲ, ಶಾಲೆಗ್ ಪೊರ್ತಾಂಡ್ ಬೊಡ್ಚಾಯಿನ ಪಾತೆರೊಡ್ಚಿ ಬಲ. ಈರ್ ಪನ್ಪುಜರತ್ತೆ ಯೆಂಕ್ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಯಾನ್ ಬುರ್ಯೆಡೆ

ನೀಂದ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಬರುವೆ. ಯೆಂಕ್ ತೋಡುಡ್ ನೀಂದ್‌ದ್ ಪಳಬು ಉಂಡು. ಬಲ ಮಗ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಎಂಚೆಂಚಿನ ಪಾತೆರೊಡ್ಚಿ ಅಂದ್ ನೀಂದೆರೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಯಾವುಜಿ. ಬೊಲ್ಲದ ಎದುರುಗು ನಿನ್ನ ವಾ ನಿಂದಾಟಲ ನಡುಪುಜಿ ದಾನೆ. ಪೊಕ್ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಇಜ್ಯಾಂದ್‌ನ ಪಾತೆರೊಡ್ಚಿ. ಬಲ ಬೇಗ ಶಾಲೆಗ್ ಪೊರ್ತಾಂಡ್ ಬಲ ದುಂಬುಡ್ದ್ ಪೋಲ ಯಾನ್ ಪಿರವುರ್ದು ನಿನನ್ ಪತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪೆ. ಹುಂ ಹುಂ. ಈರ್ ದುಂಬು ಪೋಲೆ, ಪಾಪು ದಾಂಟ್‌ನಗ ಎನ್ನ ಬೂಕುದ ಚೀಲ ವನಸ್‌ದ ಬುತ್ತಿ, ಕೊಡೆ ಈರ್ ಪತೊನ್ಲೆ ಯಾನ್ ಈರ್ನ ಬೆರಿಯೆ ಬರ್ಪೆ, ಇಜ್ಜಿ ಈ ಎನ್ನ ಕೈ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬಲ ಒಂಜಿ ಅಜ ತತ್ತ್‌ಂಡ ತಿರ್ತ್ ಬೊಲ್ಲ. ಬೊಲ್ಲ ಜಾಗ್ರತೆ ಎನ್ನ ಕೈಪತ್ತ್.

ಆವು ಕೈ ಪತ್ತುವೆ ಆಂಡ ಯಾನ್ ಈರ್ನ ಪಿರಾವುಡ್ದೆ ಬೊಲ್ಲ ತೂವೊಂದು ಬರ್ಪೆ. ಯಾನ್ ದುಂಬುಡ್ದು ಪೋಯೆಡೆ ಈರ್ ಬೇಗ ಬೇಗ ಪೋ ಪಂಡ್‌ದ ಬೊಲ್ಲ ತೂವೆರೆ ಬುಡ್ಪುಜರ್ ಅವು ಮಗಳೇ ನಿನ್ನ ಹಠ ಈ ಬುಡಯ ಪೋಯಿ ಶಾಲೆಗ್ ಪೊರ್ತಾಂಡ್. ಅಪ್ಪೆಲಾ ಮಗಳ್‌ಲಾ ಇಂಚ ಪಾತೆರೊಂದು ಪಾಪುಡು ಬರೊಂದುಪ್ಪುನಗಾ ಅಮ್ಮಾ ಅಮ್ಮಾ ಅವುಲು ತೂಲೆ ಬೊಲ್ಲೊಡು ಮಲ್ಲ ಎರು ಬರೊಂದುಂಡು. ಆತ್ ಮಲ್ಲ ಎರುಕ್ಕ್ ನಿಂದ್ಯೆರೆ ಆಯಿಜಾ, ಅವು ದಾಯೆ ಮುರ್ಕೊಂದು ಲಕ್ಕೊಂದು ಪೋವೊಂದುಂಡು. ಪಾಪ... ಅಂಚ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಾಪುದ ಕೊಡಿಕ್ಕ್ ಬನ್ನಗ, ಅಮ್ಮಾ ಅಮ್ಮಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡ್‌ನ ಬಾಲೆ ಅಮ್ಮನ ಕೈ ಜಾರ್‌ದ್, ಪಾಪುರ್ದು ಬೂರ್ದು ಪುರೆಲ್ದ್ ಕೈ ತತ್ತ್‌ದ್ ಅಪ್ಪೆನ ಎದುರುಡೇ ತುದೆಕ್ಕ್ ಬೂರ್ದು, ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿದ್ ದೆಪ್ಪುನಾತ್ ಪೊರ್ತುಗು ಬೊಲ್ಲದ ರಭಸೊಗು ಒಯಿಲ್ ಸುಳಿಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಬಾಲೆ ಕಣ್ಣೆದುರುಡೇ ಬೊಲ್ಲೊಗು ಪೋನಾಗ, ಅಮ್ಮನ ಬೊಬೆ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಕೈತಲ್ದಕ್ಕ್‌ಲ್, ಪೋಪುನಕ್‌ಲ್ ಪೂರ ಪಾರ್ ಬತ್ತೆರ್. ದಾದ ಮಲ್ಪೆರೆ ಆಪುಂಡು. ಬಾಲೆ ಬೂರುಂಡು ಅಪ್ಪೆನ್, ಕೂಡ್ದುನಕಲು ಕೈಟ್ ಪತ್ತ್‌ದ್, ತುದೆಕ್ಕ್ ಯಾನ್ಲ ಲಾಗಿವೇ 'ಪನ್ಪಿ ಅಪ್ಪೆನ ಬುಲ್ಪು ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಅಂಚ ಕೊನೊದು ಬಾಲೆನ್ ನಾಡುವ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಮಾಧಾನ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕುಳ್ಳಾದ್ ಬಾಲೆನ್ ಊರ್ದುಕ್ಕುಲು ಪೂರಾ ಸೇರ್ದ್ ನಾಡ್ಯೆರ್. ಬಾಲೆ ತಿಕ್ಕಂಡ್ ಮೂಜಿ ಮೈಲು ದೂರದ ಪುದೆಲ್‌ಡ್ ಪುನ ಆದ್. ವೊಡೊಡು (ದೋಣಿ) ಪುನ ಕನತ್ತ್‌ದ್ ಊರ್ದಕ್ಕುಲು ಒಟ್ಟು ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ಡ್ದ್ ಮಾಜಿದ್ ಪೋತುಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಜ್ಜೆರ್ ಪನ್ನಗ ಈ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ದ ಪಿರವುಡು ಇಂಚಿನ ಏತ್ ಕತೆಕ್ಕುಳು ಉಳ್ಳನಾ ದಾನ್ಲ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎನ್ನೊಂಡೆರ್.

ಅಂಚೆನೆ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ವರ್ಷ ಜತ್ತಣ್ಣೆರ್ ತನ್ನ ಬೊಳ್ಳೆ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಳ ಎರ್ಲೆನ್ ಯಾಪಲದೆಕ್ಕ ಜೆನ್ನ ದತ್ತ್‌ದ್ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಟ್ಟ ಪುಣಿಟ್ಟೆ ದೇರೊಂದು ಪೋನಗ ಯಾಪಲಾ ಪೋಪಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲೊಟ್ಟು, ಬೊಲ್ಲದ ಗೇನ ಇಜ್ಯಾಂದೆ ಆ ರಡ್ಡ್ ಎರ್ಲುಲ್ಲಾ ತುದೆಕ್ಕ್ ಜತ್ತ. ಪಾಪ ಬಾಯಿ ಬರಂದಿನ ಆ ಎರ್ಲೆಗ್ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ದ ಅಂದಾಜಿ ಇದ್ಯಂದೆ ಜತ್ತ.

ತುದೆತ್ತ ಬರಿಟ್ಟ್ ಜತ್ತಿನ ಎರ್ಲು ದುಂಬು ದುಂಬು ಪೋದು ಒಯ್ಲಿಗ್ ತಿಕ್ಕೊಂಡ. ಉಂದೆನ್ ತೂಯಿನ ಜತ್ತಣ್ಣಗ್ ತಿಗಲೆ ಪಾರ್‌ಂಡ್. ತಾನ್ ಕುಡು ಅರ್ಕಂಜಿ ದೀದ್ ತಾಂಕ್‌ದನ ಎರ್ಲೆನ್ ತನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆರ್ದ್‌ಲಾ ಎಚ್ಚ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತಾಂಕೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರುಡೇ ಒಯಿಲ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಎರ್ಲು ದುಂಬು ದುಂಬು ಪೋನಗ ಮನಸ್ಸ್ ತಡೆವಂದಿ ಜತ್ತನ್ನೇ ತನ್ನ ಕೈಯಿಟ್ ಇತ್ತಿನ ಮಣಿಪುದ ಬಲ್ಲ್‌ನ್ ಬೊಳ್ಳ ಎರುತ್ತ ಕೊಂಬುಗು ಪಾಡ್ದ್ ಒಯಿತ್ತೆರ್. ಏತ್ ಒಯಿತ್‌ಂಡ್‌ಲಾ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ದ ರಭಸೊಗು ಎರುನ್ಲಾ ಜತ್ತಣ್ಣನ್‌ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬೊಲ್ಲ ಒಯಿಲ್‌ಡ್ ಕೊಂಡೊಂಡು. ಇತ್ತ್‌ನ ಜನೊಕ್ಕುಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಾದ್ ಬತ್ತೆರ್. ಬತ್ತ್‌ದ್ ತೂಯಿನ ಜನೊಕ್ಕುಲೆಗ್ ದಿಗಿಲ್ ಪಾರ್‌ಂಡ್. ರಡ್ಡ್ ಎರ್ಲೆನ್‌ಲಾ ಜತ್ತನ್ನನ್‌ಲಾ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ ಒಯಿತ್ತೊಂದು ಪೋವೊಂದುಂಡು.

ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ ಜೋರಾದ್ ಸುಮಾರ್ ಒಂಜಿ ಕಿಲೋ ಮಿಟರ್ ಮುಟ್ಟ ಜತ್ತನ್ನೆಲಾ ಎರ್ಲುಲಾ ನಿಂದೊಂದು ಪೋನಗ ಜನೊಕ್ಕುಲು ತುದೆತ್ತ ದಂಡೆಡೆ ಪಾರೊಂದು ಪೋಂಡಲಾ ಒಯಿಲ್ ಮಧ್ಯೊಡು ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಮುರ್ಕುದು ಪೋಪಿನ ತೂನಗ ಜನೊಕ್ಕುಲೆನ ಬೊಬ್ಬೆ ಎರುತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಪತೊಂದು ಬೂರೊಂದು ಅಡ್ಡ ಬೂರ್ವೆರ್. ಬೊಳ್ಳೆ ಎರು, ಜತ್ತನ್ನನ್ ತುಂಬೊಂದು ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಗ್ ಪೋವೊಂದುಂಡು ಇಂಚೆನೆ ಮೂಜಿ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ಪೋನಗ ತುದೆಕ್ಕ್ ಅಡ್ಡ ಕಟ್ಟಿದಿನ 'ಕಟ್ಟ' ಕೈತಲ್ ಬನ್ನಗ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ ಕಮ್ಮಿ ಆನಗ ಜನೊಕ್ಕುಲು ಕಟ್ಟದ ಬರಿಟ್ಟ್ ಉಂತುದು ಮಲ್ಲ ಪಿರಿ ಬಳ್ಳ್‌ಲೆನ್ ಪಾಡ್ದ್ ತಡೆತ್ತ್‌ದ್ ಜತ್ತನ್ನನ್‌ಲಾ ಎರ್ಲೆನ್‌ಲಾ ಬೊಳ್ಳೊದು ಮಿತ್ತ್ ಒಯಿತೆರ್, ರಡ್ಡ್ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಆರೈಕೆ ಮಲ್ತಿನ ಜನೊಕ್ಲು ಜತ್ತನ್ನಗ್ ನೆರಿಯೆರ್ ಇರೆಗ್ ತರೆ ಸಮ ಉಂಡ ಈ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಡ್ ಏರಾಂಡ್ಲ ಎರ್ಲೆನ್ ಕೊನೊಪ್ಪೆರ. ಅವುಲಾ ಎರ್ಲು ಪೋಯ ಪಂಡ್‌ದ್ ಈರ್ ಒರಿ ಬಲ್ಲ್‌ಡ್ ಒಯಿಪೆರ ಪೋಯಿನ ತಪ್ಪು. ಧೈರ್ಯ ಉಂಡುಂದು ಕಲ್ಲ್‌ಗ್ ತರೆ ದರ್ತ್‌ಂಡ, ಪುಡವುನೆ ನಮ್ಮ ತರೆ ಪನ್ಲೆಕ್ಕ ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಮರ್ಲ್ ಧೈರ್ಯ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂದ್ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ದ ಎದುರುಗು ಎನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಾವಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡಲಾ ಎಂಕ್ಲೆನ ನುಪ್ಪುದ ಕರತ್ತಂಚಿನೆ ಇತ್ತಿನ, ಜೋಕ್ಲೆರ್ದ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಕಾಲಾ, ಬೊಳ್ಳ ಪಂಡ್‌ದ್ ದಿನಕ್ಕು ನೂದು ಸರ್ತಿ ಲೆತ್ತೊಂದು ತಾಂಕಿನ ಎರ್ಲು ಕಣ್ಣ್‌ದ ಎದುರುಡೇ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ಡ್ ಪೋನಗ ಮನಸ್ಸ್ ತಡೆವಂದೆ ಎರ್ಲೆನ್ ಬಚಾವ್ ಮಲ್ಪೆರೆ, ಕಣ್ಣ್ ಕತ್ತಲೆದ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಲಾಗಿಯೇ. ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ರ್ದ್ ಪಿರ ಬರ್ಪಿನ ಆಸೆನೇ ಇಜ್ಜ್ಯಾಂಡ್. ಪೂರಾ ಯಾನ್ ನಂಬಿನ ದೈವ ದೇವೆರೆನ ಕಾರ್ಣಿಕ. ಎನನ್ಲಾ ಎರ್ಲೆನ್ಲಾ ಬದ್‌ಕಾಯಿನ ಮಲರಾಯ ಜುಮಾದಿಗ್ ಜೋಡು ಕೋಲ ಕೊರ್ದು ಋಣ ಸಂದಾವೆ.

ಕೂಡಿ ಜನೊಕ್ಲು ಜತ್ತನ್ನನ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್ ಮೋಕೆ, ಪ್ರೀತಿ ಜನೊಕುಲೆನ ಉಲಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಜನೊಕುಲೆನಲಾ ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿಲೆನೆಲಾ, ಮೋಕೆದ ಅಂಟ್‌ಗ್ ಕಣ್ಣ್ ಇಜ್ಜಿ.

ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ನ ಕಥೆ ಇಂಚಿಪ್ಪ ಸುಮಾರ್ ಜವ್ವನೆರ್‌ನ ಮಿತಿ ಮಿರ್‌ನ ದರ್ಪೊರ್ದಾವರ. ತುಡರ್‌ಗ್ ಪಾಂತೆಲು ಬುರ್ಲೆಕ್ಕ್ ತಾನಾದ್ ಒಯಿಲ್‌ಗ್ ಬಲಿ ಆಯಿರ್ ನಾಲ್ ಜನ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಓದುನ ಜೋಕ್ಲು ಬೊಲ್ಲ ಬರ್ಪಿನ ತುದೆತ್ತ ಬರಿಟ್ಟ್ ಮಿಯೆರೆ ಜಪುನಗ ಯಾನ್ ಪಂಡೆ. ಜೋಕುಲೇ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಗ್ ಪೋದು ನೀಂದಡೆ. ಅತ್ರ ಶಕ್ತಿದ ಎದುರು ನಮ್ಮವು ದಾಳ ಇಜ್ಜಿ. ಜೋಕ್ಲು ಪನ್ಪೆರ್ ಅಜ್ಜೆರೇ ಇರೆಗ್ ತರೆ ಸಮ ಇಜ್ಜಿ. ಎಂಕ್ಲು ಗರಡಿ ಶಾಲೆಡ್ ವ್ಯಾಯಾಮ ಕಸರತ್ತ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕರ್ಬ. ಕರ್ಬ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಉಳ್ಳ, ನೀಂದುನ ಪಂಥೊಡು ಭಾರೀ ಬಹುಮಾನ ಗೆಲ್ತ್‌ದ್‌ನಕಲು. ಈರ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಬುದ್ಧಿ ಪನೊಡ್ಚಿ, ಈರ್ನತಿಗೆ ಕಟ್ಟ ಮಿತ್ತ್ ಕಟ್ಟೊಂದು ಪೋಲೆ ಪಂಡೆರ್. ಯಾನ್ ದಾನೆ ಮಲ್ಪರೆ ಆಪುಂಡು. ನಿಕ್ಲೆನ ಜೂವ ನಿಕ್ಲೆನ ಕೈಟ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತುದೆ ಬರಿತ್ತ ಮರತ್ತಡಿಟ್ಟ್ ಪೇಪರ್ ಓದೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕರಿದ್‌ಜಿ ಜನೊಕ್ಲು ಪೂರಾ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡ್ದ್ ಪಂಡೊಂದುಲ್ಲೆರ್ ನಾಲ್ ಜವನೆರ್ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಡ್ ಪೋವೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್‌ಂದ್. ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಗ್ ಪ್ರತಿವರ್ಷಲ ಎತೋ ಜೀವೋ ಬಲಿ ಆಪುನ ತೂದು ಊರುಗು ಸುಮಾರ್ ವರ್ಷೊರ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಸಂಕ ಕಟ್ಟಿಯ. ಅಂಡಲಾ ಮರ್ಲ್ ಬುದ್ಧಿದ ಜನೊಕ್ಕುಲು ಸಂಕದ ಬರಿಟ್ಟ್ ಉಂತುದು ಬೊಲ್ಲೊಡು ಬರ್ಪಿ. ತಾರಾಯಿ ಕನಕ್ಕ್‌ಲೆನ ಪತ್ತೆರೆ ಪೋದು ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಗ್ ಬೂರ್ಯೆರ್. ಒಂಜಿ ತಾರಾಯಿದ ಆಸೆಗ್ ಪೋದು ಊರ್ದ ಬ್ಯಾರಿ ಬೊಲ್ಲೊಡು ಪೋಯೆ. ಅಯಿಕ್ಕೆ ಜನೊಕ್ಕುಲು ಗಾದೆ ಕಟ್ಯೆರ್ ಲಾಭ ಇಜ್ಯಂದೆ ಬ್ಯಾರಿ ಬೊಲ್ಲೊಡು ಪೋತುಜೆ ಪಂಡ್‌ದ್.

ಈ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ದ ಕತೆಕ್ಕುಳು ಏತೋ ಉಂಡು. ಕಡೆಕ್ಕ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಜ್ಜೆರ್ ನೆನೆಪು ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಆರ್ ಎಲ್ಯೆ ಉಪ್ಪುನಗ ತುದೆಕ್ಕ್ ಸಂಕ ಇಜ್ಯಂದೆ ವೋಡೊಡು ತುದೆ ದಾಂಟ್‌ದನ ನೆನಪುಲು. ಆ ಸಮಯೊಡು ಊರುಡು ಓಡ ಒಟ್ಟಿದ್ ತುದೆ ದಾಂಟವೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಜಗ್ಗಣ್ಣೆ ಪಂಡ ಮಲ್ಲ ಜೂವ ತುದೆ ನಿಂದುನೆಟ್ಟ್ ಆರ್ಲೆಕ್ಕ ಏರ್ಲ ಇತ್ತ್‌ಜೆರ್. ಆನೆ ಗಾತ್ರದ ಬಲ. ಜೂವ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಪಳಗ್‌ನ ಆನೆದಲೆಕ್ಕ ಮಾತ ಜನೊಕ್ಕುಲೆನ ಚಾಕರಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಸೇವೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬರವು ಸರವು ಇಜ್ಜಿಡ್‌ಲಾ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ, ಪರೋಪಕಾರದ ಭಂಡಾರದ ಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತೆರ್. ಅವು ಒಂಜಿ ಮಯ್ಯಾರ್ಲೊಡು ದಿಂಜಿ ಬೊಲ್ಲೊಡು ಏಳ್ ಎಣ್ಮ ಜನ ವೋಡೊಡು ತುದೆ ದಾಂಟ್‌ನಗ ಊರ್ದ ಪಂಡಿತೆರ್ ಜಗ್ಗಣ್ಣಡ ಕೇನುವೆರ್ ಜಗ್ಗು ಈ ಏತ್ ಕಲ್ತ್‌ದ. ಅಂದ್ ಯೆಂಕ್ ಕಲ್ಪಯೆರೆ ಅಮ್ಮೆರೆಗ್ ಬೇತೆ ಉಂಬಳಿ ದಾಲ ಇಜ್ಯಂದೆ ಎನನ್ ಕುಲಕಸುಬು ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಂದುಕ್ಕ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್. ಎನ್ನ ಏದ್ಯೆ ನೀರ್‌ದ ಒಟ್ಟುಗ್ ಪೋರುಂಬುನ. ಪಂಡಿತೆರ್ ಪಂಡೆರ್ ನಾಲ್ ಬರವು ಸರವು ಕಲ್ಪಂದ್‌ನ ನಿನ್ನ ಜೀವನ ದಾಲ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಜ್ಜಿ. ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣ ನಿಕ್ಕ್ ಯಾನ್ ಕಲ್ಪವೆ ಎನ್ನಡೆ ಬಲ. ಅಂಚ ಪಾತೆರೊಂದು ಪೋನಗ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ ಜೋರಾದ್ ವೋಡ ಅಡಿ ಮೇಲಾಯೆರೆ ಸುರು ಆಂಡ. ಪಂಡಿತೆರೇ ಇತ್ತೆ ಓಡ ಮುಕ್ಕೊರ್ಂದು ಉಂಡು ಇರೆಗ್ ನಿಂದ್ಯೆರೆ ಬರ್ಪುಂಡ? ಅಯ್ಯೋ ಇಜ್ಜಿ ಜಗ್ಗಣ್ಣೆ

ದಾದ ಮಲ್ಪುನೆ ಯೆಂಕ್ ಎನ್ನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಪಾಠ ಮಾತ್ರೆ ಕಲ್ಪದ್‌ನೆ, ಬೇತೆ ಜೀವನೊಗು ಬೊಡಿತ್ತಿನ ಅನುಭವ ದೆತೊನ್ಯೆರೆ ಮಡಿ, ಶುದ್ಧ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೇತೆಕ್ಲೊಟ್ಟು ಸೇರ್ಯೆರೆ ಬುಡುಜೆರ್. ಇತ್ತೆ ದಾನೊಡು ಜಗ್ಗಣ್ಣ? ದೇವೆರೆನ್ ಎನ್ನ್‌ಲೆ ಪನ್ನಗ ವಾಡ ಮುರ್ಕುಂಡು, ಆಂಡಲಾ ಜಗ್ಗಣ್ಣ ಮುರುಕಿನ ಪಂಡಿತೆರೆನ್ ನೀಂದ್‌ದ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಕಣತ್ತೆರ್, ಪಂಡಿತೆರ್ ಪಂಡೆರ್ ಜಗ್ಗಣ್ಣಾ ಅನುಭವನೇ ಜೀವನ. ನಾಲ್ ಅಕ್ಷರ ಕಲ್ತ್‌ಂಡ ಅಹಂಕಾರ ಉಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ದೇವೆರ್ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಡ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕಾದ್ ಕಲ್ಪಯೆರ್.

ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಊರ್ದ ಜೈಲ್ದ ಬರಿಟ್ಟ್ ಎತ್ತರದ ಅಟ್ಟೊಲಿಗೆ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಊರ್ದ ಜನೊಕ್ಕುಲೆಗ್ ಬೊಲ್ಲ ತೂವೆರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಗ್ ಬೂರುನ ಉಂತುಂಡು. ಇತ್ತೆ ಜೋರು ಬರ್ಸ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬೊಲ್ಲ ಬನ್ನಗ ಅಟ್ಟೊಲಿಗೆಡ್ ಕುಳ್ಳುದು ಆ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ನ್ ತೂನಗ ಇಲ್ಲಲ್‌ಡ್ದ್ ಕನತ್ತಿನ ಗಟ್ಟಿ ಶಾಂತನಿ, ಪುಲಿಂಕಟ್ಟೆ ಕಲಿಬೆಲ್ಲ ಆತೊಟ್ಟಿಗೆ ಕಡ್ಲೆ ಪೂರಾ ತಿಂದೊಂದು ಆ ಬೊಲ್ಲದ ಪೊರ್ಲು ತೂಪ ಬೆಲ್ಲ ಕಡಲೆ ತಿಂದೊಂದು ತೂನಗ ಆಪುನ ಸಂತೋಷ ಏತ್ ಪಂಡ ಗಂಗಾನದಿಯೆ ಭೂಮಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪರಿತೊಂದು ಪೋನಗ ಎಂಚ ಕಜವು, ಕುರೆಕ್ಕುಳೆನ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಯಿತೊಂದು ಪೋಪುಂಡ ಅಂಚೆನೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಕುರೆಕ್ಕುಲ್ಲಾ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಪೋದು ಮನಸ್ಸ್ ಶಾಂತ ಆಪುಂಡು.

ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ ನಮಕ್ಕ್ ಶಾಪ ಅತ್ತ್ ನಮ್ಮ ಜೀವನೊನು ಪವಿತ್ರ ಪಾವನ ಮಲ್ಪುನ ಗಂಗಾಜಲ. ನಮ್ಮ ಜೀವನಲಾ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್, ಏರ್ ತಗ್ಗ್, ನಿಧಾನ, ಅಮಸರ, ಒಯಿಲ್ ಸುಳಿ ಇತ್ತ್‌ಲೆಕ್ಕ, ಅವೆನ್ ದಾಂಟೊಡ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸ್ ಪನ್ನಿ ಪೋಡೊನು ಒಚ್ಚೊಂದು ಪೋನಗ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಚಲಾಕಿಲಾ ಬೋಡು ದೈವ ದೇವೆರೆನ ಅನುಗ್ರಹ, ಇಂಬುಲಾ ಬೋಡು. ಆಕಾ ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯೊಡು 'ಅಂಬಿಗಾ ನಾ ನಿನ್ನ ನಂಬಿದೆ, ಸುಳಿಯೊಲು ಮುಳುಗಿದೆ, ಎನ್ನ ಸೆಳೆದು ಕೊಂಡೊಯ್ದು' ದಡವ ದಾಟಿಸು ಪಂಡ ದೈವ ದೇವೆರೇ ನಿಕ್ಲೆನ್ ನಂಬಿನ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಈ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್, ಒದ್ದಾಡ್‌ನಗಾ ಈಯೆ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ದಡ ಸೇರಿಸಲಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂಡ, ದೇವೆರೇ ಈರೇ ಕಾಪಾಡ್‌ಲೇ ಪಂಡ್‌ದ್.

ಪ್ರತಿ ಒರ್ಯನ ಜೀವನಲಾ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರ್ನಗ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಂದೆ ಧೈರ್ಯೊಡು ದುಂಬು ಪೋಯೆರೆ ನಂಕ್ ಜೀವನ ಪಾಠ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್. ಆಕೆ ಓರಿಯಕ್ಕ್‌ಲ್ ಪಸ್ತಿ ಪಾತೆರ ಆಯನ ಅಧರ್ಮೊಡು ಮಲ್ತಿನ ಸಂಪತ್ತ್ ಮರ್ಯಾಲದ ಬೊಲ್ಲದಲೆಕ್ಕ, ಅವು ಒರಿವುಜಿ, ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ದಲೆಕ್ಕ ಪೂರಾ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಪುಂಡುಂದು.

ಪ್ರಕೃತಿನ್ ಬುಡ್ದ್ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಇಜ್ಜಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ವಿಷಯಲಾ ನಮ ಪ್ರಕೃತಿ, ದೇವೆರೆಗ್ ಹೊಂದೊಂದು ಪೋಂಡ ನಮ್ಮ ದಿನೊಕ್ಕುಲು ಸಂತಸದ, ಖುಷಿತ್ತ

ದಿನೊಕ್ಕುಲು. ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾಯಿನ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ್ ಬುಳಪ್ಪಾವುಂಡು. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಗ್ ಅವು ಪನ್ಲೆಕ್ಕ ಪೋಲೆ ಅೄತ ಎದುರುಗು ನೀಂದ್‌ದ್ ಶಕ್ತಿ ತೋಜಾವಂದೆ, ಅೄತ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಿರ್ತ್ ಮೋನೆ ಪಾಡ್ದ್ ಪೋಲೆ. ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ ನಮ್ಮ ಗುವೆಲ್‌ದಲೆಕ್ಕ ನೀರ್ ಶಕ್ತಿ, ಧೈರ್ಯ ಕೊರ್ದು ಜೀವನ ನಡಪ್ಪಾವುಂಡು.

ಪರಶುರಾಮ ಸಿಸ್ಟಿದ ಈ ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಡ್ ಬರ್ಸ ಬರಡ್ ಬೊಲ್ಲ ಬರಡ್ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಧೈರ್ಯೊಡು ಈತ್‌ನೆಟ್ಟಾ ನಡತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ ನನಲಾ ನಡಪುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಧೈರ್ಯ ಉಂಡು. ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ ತಪ್ಪಾದ್ ನೀಂದುನನೆ ಬದುಕನನೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನ. ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ ನಮ್ಮ ಗುವೆಳ್‌ದ ಲೆಕ್ಕ ಆ ನೀರ್ ಪರ್‌ನ ನಮ್ಮ ಜನೊಕ್ಕುಲು ತಿಗಲೆದಕ್‌ಲ್, ಶೂರೆರ್ ಧೀರೆರ್. ತುಳುನಾಡ್ದ ಬೊಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕಲಿ ಬೆಲ್ಲ. ಬೆಲ್ಲ ಆಂಡಲಾ ಜಾಸ್ತಿ ಆಂಡ ಅಜೀರ್ಣ. ಅಂಚನೆ ಬೊಲ್ಲದ ಪೊರ್ಲುನು 'ದೂರದ ಬೆಟ್ಟ ನುಣ್ಣಗೆ ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ' ದೂರೊಡು ಉಂತುದ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಖುಷಿ ದೆತೊಂಡ ಎಡ್ಡೆ. ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಗ್ ಪೋಯಿನಕ್‌ಲ್ ಮುಕ್ತಿ ಧಾಮೊಗು ಪೋಪಿನ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ. ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ ಪೋಯಿನಕ್ಲೆನ ಲೆಕ್ಕೊನೆ ತಿಕ್ಕಂದ್. ಒಂತೆ ಜನತ್ತ ಪೋಟೋ 'ಕಾಣೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ' ಪತ್ತೆ ಇಜ್ಜಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೇಪರ್ದ್ ಬನ್ನಗ ಅೄಟ್ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ಡ್ ಪೋಯಿನಕ್ಲೆನ ಮಸ್ತ್ ಜನ.

ಬೊಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಬೆಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿದ ವರ. ಅವೆಕ್ಕ್ ವಿರುದ್ಧ ಪೋವಂದೆ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮದಲೆಕ್ಕ ಗಳಸದ್ ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್‌ನ್ ತೂದು ನಲಿಪ್ಪುಲೆ ಕಲ್ಪುಲೆ. ಬೊಲ್ಲದ ಒಯಿಲ್ ಊರುನ್ಲಾ ಜನೊಕ್ಲೆನ್‌ಲಾ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಮಡಿ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು ನಮಲಾ ಅೄಕ್ ಕೈಜೋಡಿಗಾ....

ಕಬಿತೆ

ಕಜವು!

❖ ಕಾಸರಗೋಡು ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್

ಪ್ಯಾಂಟ್ ಪಾಡಿನ ಪೊಣ್ಣು ಬತ್ತಳ್
ಪಿಚ್ಚರ್‌ದಕ್ಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಉಳ್ಳಳ್
ಇಲ್ಲ್ ಪೂರಾ ತಿರ್ಗ್ ತೂಯಳ್
ಎಂಕ್ ಆವು ಪಂಡಳ್.

ಇಲ್ಲಲ್ ಒಂಜಿ ಚೂರೂ
ಕಜವು ಉಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡಳ್.

ಪರಬೆರೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಕುಸಿ
ಸ್ವಚ್ಛೊ ಭಾರತ ಕಲ್ಪನೆ ಕೇಂಡ್‌ದ್
ಮಗೆಲ ಎಡ್ಡೆ
ಪೊಣ್ಣನ್ ನಾಡ್ಯೆಂದ್

ಮದಿಮೆ ಆಂಡ್ ಬಾರೀ ಗೌಜಿಡ್
ಬಲತ ಕಾರ್ ದೀದ್ ಪೊಗ್ಯಳ್
ಕಂಡನ್ಯನ್ ಲೆತ್ತ್ ಪಂಡಳ್
ಯಾನ್ ಪಂಡಿನಿ ಆನಿ,
ಪರಬೆರೆನಡೆ ಬಿರೆಲ್ ತೋಜಾದ್
ಈ ಕಜವು ದಾಯೆ?

ಕಂಡನ್ಯನ ಬಾಯಿದ ಪಸೆ ಆಜಿಂಡ್
ನೆತ್ತೆರ್ ಪೂರಾ ಚೌಳಿ ಆಂಡ್
ಬಾನನೇ ತರೆತ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರ್‌ಂಡ್ –
ಪೇರ್ ಕೊರ್ದು ಸಾಂಕಿನಪ್ಪೆ
ಕೂಲಿ ಮಲ್ತ್ ಸಾಂಕಿನಮ್ಮೆರ್
ಕಜವು ಆಯೆರಾ !
ದೇವೆರೆ ... ಕಜವು ಆಯೆರಾ!

ಕಬಿತೆ

ಓ ಎನ್ನ ಬಾಲೆ...

❖ ಭಾಸ್ಕರ ಕೆ. ಕುಂಟಪದವು

ಓ ಎನ್ನ ಬಾಲೆ...
ತುಳುವಪ್ಪೆ ಮಾನೊನು ಪ್ರಾಣೊನು ಒರಿಪ್ಯೆರೆ
ಇನಿ ಇತ್ತೆನೇ ಈ ಸುರುಮಲ್ಪು ಬೇಲೆ

ಮರ ಪಜಿರ್ ಪೂತ ಬಿದೆ ಬಾಡೊಂದುಂಡು
ಜನಮಾನಿ ನಿರೆಳ್ ನಿಲೆ ನಾಡೊಂದುಂಡು
ಪರ್ಬಿ ನೀರ್‌ನ್ ಕೊರ್ಪಿ ದೈವೊ ದೇವೆರೆ ಗುಂಡ
ಮಾಜಿದ್ ಮಸಣೊನೇ ತೋಜೊಂದುಂಡು ಓ ಎನ್ನ ಬಾಲೆ...

ಪಡಿಲ್ ಕಂಡೊಡು ಕುರಲ್ ಬಂಗಾರ್ ಸೊರ್ಕಡ್
ಕಂಗ್ ತಾರೆಡ್ ಪಸಲ್ ಪಿಂಗಾರ ಉರ್ಕಡ್
ಮೈಮೆ ಮಾಯೊಲು ಬನೊತ ನಿರೆಳಾದ್ ಬಲಿಯಡ್
ಬುಳೆ ಸಿಲೆ ನೀರ್ ನಿಧಿ ಎಲ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಒರಿಯಡ್
ಸುರು ಮಲ್ಪು ಬೇಲೆ...
ಉಸುಲು ಗಾಳಿಡ್ ಪುಗೆನೆ ದಿಂಜಿದುಂಡು
ಇಸೊತ ಪನಿ ಕಯಮೆದರಿ ಗಂಜಿಡುಂಡು
ಅಪ್ಪೆ ಪಾತೆರಿ ಬಾಸೆ ನಾಲಯಿಡ್ ಮಗ್‌ರಂದೆ
ಆಳ್ ನಡತಿನ ಸಾದಿ ಜರಿದ್ ಪೋಂಡ್ ಓ ಎನ್ನ ಬಾಲೆ...

ಪರಿಸರೊನು ಪಜಿರ್ ಮರ ಪರಿಸುದ್ದ ಮಲ್ಪಡ್
ಅಮುರ್ತ ರೂಪೊಡು ನುಪ್ಪು ತನು ಮನೊನು ಗೆಲ್ಪಡ್
ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲು ಸಿರಿ ಬಲಿಮೆ ಬರೆವಡ್.
ಆಳೆನ ಪಜ್ಜದ ಪರಪು ದುಂಬುಗುಲಾ ಮೆರೆವಡ್
ಸುರು ಮಲ್ಪು ಬೇಲೆ...
ತೆಲಿಕೆ ನಲಿಕೆದ ಕದಿಕೆ ಕುಟುಮ ಕೂಡ್ದು
ಪೊರ್ಲ ಪೊಲಿಕೆದ ಬದ್ಕ್ ಮೋಕೆ ಜೋಡ್ದ್
ಬೇನೆ ಬೇಂಕೆನ್ ದಾಂಟ್ ನೆಮ್ಮದಿದ ಕೊದಿದಾಂತೆ
ಸೂ ನೀರ್ದ ಸಾದಿಡ್ ಈ ಗೆಲ್ಮೆ ಪಡೆದ್ ಓ ಎನ್ನ ಬಾಲೆ...

ನಿನ್ನ ಪಜ್ಜೊಲು ತುಳುವ ನೆಲಕ್ ಮುಡಿಪಾವಡ್
ನಿನ್ನ ಕಜ್ಜೊಲು ತುಳುವ ಜನೊಕು ಮದಿಪಾವಡ್
ಇಸೊತ ಕಜವುಲು ತುಳುವ ರಾಜ್ಯ ಗಡಿ ಕಡಪಡ್
ಅಪ್ಪೆ ಮೋನೆಡ್ ಮುಗುರ ತೆಲಿಕೆ ಕೊಡಿಪಾವಡ್
ಸುರು ಮಲ್ಪು ಬೇಲೆ...

ನೆಂಪು

❖ ಹ.ಸು. ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು

ಆಪುಂಡೆಂಕ್ ಅಪಗಪಗ ನೆಂಪು
ಜೋಕುಲಾಟಿಗೆದ ಗೊಬ್ಬುದ ಸಂಪು
ಅಪ್ಪೆನ ಕೈತ ನುಪ್ಪು
ಪೊಪ್ಪನ ಮೋಕೆದ ಲೆಪ್ಪು
ಆಪುಂಡೆಂಕ್ ಅಪಗಪಗ ನೆಂಪು

ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿನ ಪೆಪ್ಪರಿ ಮಿಠಾಯಿ
ಅಣ್ಣ ಅಕ್ಕನ ಮೋಕೆದ ಲಡಾಯಿ
ಮಾಮುನ ಒಟ್ಟುಗ ತಿರ್ಗಾಟ
ಊರು ಸುತ್ತೆರೆ ರಂಪಾಟ
ಆಪುಂಡೆಂಕ್ ಅಪಗಪಗ ನೆಂಪು

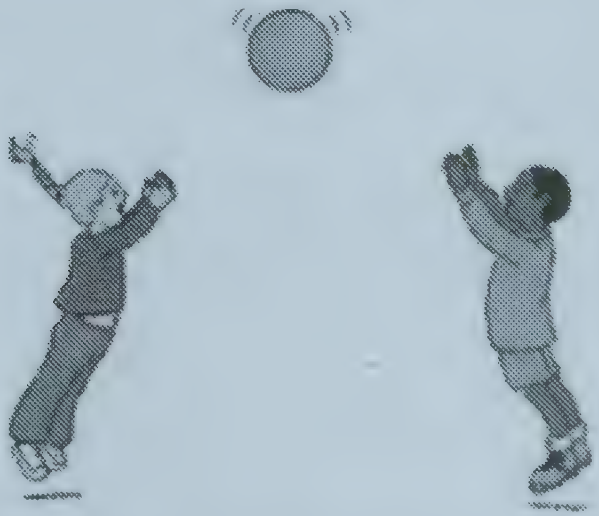

ಅಲ್ಪ ಮುಲ್ಪದ ಜಾತ್ರೆದ ಗಮ್ಮತ್
ಕುಟ್ಟಿದೊಣ್ಣೆ ಲಗೋರಿ ಗೊಬ್ಬುಲಾತ್
ನಾಗ ಸಂಪಿಗೆ ಪೂತ ಗಿರಿಗಿಟಿ
ಬಾರೆದಂಡ್‌ದ ಸೊರತ ಕಿಟಿಕಿಟಿ
ಆಪುಂಡೆಂಕ್ ಅಪಗಪಗ ನೆಂಪು

ತೊಂಡು ಕೋಲುಗಾಡಿದ ಉರುಳಾಟಿಗೆ
ಕೆದುಟು ತೋಡುಡು ಗೌಜಿದ ನೀಂದಾಟಿಗೆ
ಪೆಲತ ಇರೆತ ಕಿರೀಟ
ನಲಿಪರೆ ಎಂಕ್ಲೆಗೆ ಆಟ
ಆಪುಂಡೆಂಕ್ ಅಪಗಪಗ ನೆಂಪು

ಶಾಲೆಡ್ ಟೀಚರ್‌ನ ಪಾಠ
ಇಲ್ಲಡ್ ಹೋಂವರ್ಕ್‌ದ ಕಾಟ
ಪುಳಿ ಕುಕ್ಕುಗು ದಕ್ಕುನ ಕಲ್ಲ್
ಉಜ್ಜಾಲ್ ನೇಲಿಯೆರೆ ಗೋಲಿದ ಬಲ್ಲ್

ತುಳುವೆ ಪೆಲಕಾಯಿದ ಪರಿಮಳ
ಮೀನ್ ಪತ್ತೆರೆ ಪಾಡುನಿ ಗಾಳ
ಅತ್ ಈತ್ ಏತಾ
ಸಾಲ್ ಸಾಲ್ ಮಾತಾ
ಆಪುಂಡೆಂಕ್ ಅಪಗಪಗ ನೆಂಪು

ಕರಿನ ಸಂಗತಿ ಒವುಲಾ
ಬರಂದ್ ನನ ಒರಲಾ
ಆಂಡ ನೆಂಪು ಮಾತಾ ಪಿರಲಾ
ಅವೊಂದುಂಡು ಕುಡಲಾ
ಆಪುಂಡೆಂಕ್ ಅಪಗಪಗ ನೆಂಪು

ಜೋಕ್ಲೆ ಕಬಿತೆ

ಕೊಂಗ್ರ್ಯ

❖ ಶಾರದಾ ಶೆಟ್ಟಿ

ಉದ್ದ ಕಾರ್ ಉದ್ದ ನಾಲಿ ಉದ್ದ ಕೊಕ್ಕು ಕೊಂಗ್ರ್ಯ
ರೆಕ್ಕೆ ಮಡ್ತ್ ಕುಲ್ನಗ ಕೆಸರ್ ಬಣ್ಣದ ಕೊಂಗ್ರ್ಯ
ಅಲ್ತ್ ರಾದ್ ಪೋನಗ ಬೊಲ್ದು ಬೊಲ್ದು ಕೊಂಗ್ರ್ಯ
ಒಲ್ತ್ ಬತ್ತ ಕೊಂಗ್ರ್ಯ ರಾವೊಂದೋಡೆಗ್ ಪೋಪ
ಪೆತ್ತೊಲೆದ ಬೆರಿಯೆ ದಾಯೆ ಬಲಿಪುವ
ಕೆಸರ್‌ಡ್ ಕೊಕ್ಕುನು ದಾಯೆ ಮುರ್ಕವ
ಉದ್ದ ಕೊಕ್ಕುಡು ದಾಯೆ ಮೀನ್ ನಿಕ್ಕ್ ಒಲ್ತ್ ತಿಕ್ಕುವ
ಗುಳುಂಕು ಗುಳುಂಕು ಮೀನ್ ಬಾರಿ ಬೇಗ ತಿನ್‌ಪ
ಈ ಒಲ್ತು ಬತ್ತ ರಾವೊಂದೋಡೆಗ್ ಪೋಪ

ಈ ಬದ್‌ಕ್

❖ ಯಶವಂತ್ ಡಿ.ಎಸ್.

ಬೆರಿ ಪೂಜುನಿ
ಸೀಕ್‌ದಾಂಡ ಡಾಕ್ಟರ್
ಬಾಲ್ದಿ ಪುಂಡಿ ಅರ್ಕಂಜಿ
ನಿಲಿಕೆ ಪೇರ್ ಕೊರ್‍ನಾಗ
ಮೋಕೆ ತಮೆಳೊಂದು ।

ಗೋಪೂಜೆದಾನಿ
ಎಣ್ಣೆ ಪಾಡ್ದ್
ಮೀಪಾವುನಾ ಭಕ್ತಿ
ಪೂಪಾಡ್ದ್ ದೋಸೆ ತಿನ್ಪಾದ್
ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನಾ
ಬಂಗಾರು ಕೈಕುಲು ।

ಇತ್ತೆ ಪೇರ್ ಆಜ್‌ದ್‌ಂಡ್
ಕಿದೆಗ್ ಪೊಗ್ಗರೆ ಬುಡ್ಪುಜೆರ್
ಬೈಪಂತಿ ಅರ್ಕಂಜಿ ಪುಂಡಿ
ಪಾಡಿ ಕೈಟ್
ದಪ್ಪ ಬಡುಟು
ಬೆರಿಕ್ ರಡ್ಡ್ ।

ಮಾರ್ಗೊ ಗುಡ್ಡೆ ಕಾಡ್
ಪಂತಿ ಪಜಿರ್
ಬಾಜೆಲ್ ಬಡಾವುಗು
ಕೆದು ಕಿದೆ ನೀರ್
ನಾಡೊಂದು ।

ಬರ್ಪೆ ಪಂಡಲ
ಕೊಸಪುಜೆರ್
ಮಾಸೊ ನೀರ್ ಕರಾದ್
ಎಲು ಚರ್ಮ ನೆಲೊಂದು
ಕಣ್ಣ್ ಬಾಯಿ ಬುಡೊಂದು
ಎಕ್ಕ್ ಮಾತ್ರ ದಿವೊಂದು ।

ಸಾದಿಡೆ ಅಡ್ಡ ಜೈದಾ
ಲಾರಿಡ್ ದಿಂಜಾವೆರ್‌ಂದ್
ಲಾರಿಲು ಮಾಂತಾ
ಓಣಿ ಒರ್‌ಂಕ್‌ಲೆಡ್
ತಿರ್ಗಾವೊಂದುಲ್ಲಾ ।

ದುಂಬು
ಹಳ್ಳಿಡ್ ಎಂಕ್ಲೆ ಬದ್‌ಕ್
ಬಂಗಾರ್
ತನೆ ಪೇರ್ ಆಜ್‌ಂಡಾಲ
ಮೋಕೆಡ್ ಜೋಕೆಡ್
ಸಾಂಕೊಂದು
ಅಂಬಿ ಗೊಬ್ಬೊರೊಗು ।

ಇತ್ತೆ ಒಂಜಾತಾ
ಸಂಘ ಕಟ್ಟ್‌ದಾ
ಮೆರವಣಿಗೆಡ್ ಪೋಪಾ
ಮನವಿ ಕೊರ್ಪಾ
ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪರೆ
ಆಶ್ರಮೊಗು ಸೇರ್ಪಾಲೆ ।

ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು

❖ಸುಧಾ ನಾಗೇಶ್

ಮೂಡಾಯಿ ಕೆಂಪಾಂಡ್ ಬಾನೊಡು ರಂಗಾಂಡ್
ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು ಬನ್ನಗ
ಪಜ್ಜೆದ ಮಿತ್ತೊಂಜಿ ಪಜ್ಜೆನ್ ದೀವೊಂದು
ಅಸರ್ ಕಂತ್‌ದ್ ಕೊರ್ನಗ

ಪರಪು ನೀರ್‌ಡ್ ಈಯೆ, ಬೀಜು ಗಾಳಿಡ್ ಈಯೆ
ಈ ಎನ್ನ ಒಪ್ಪುದು ಜೊತೆಯಾಪನ...
ಕರಿಯಾಣಿ ಕಟ್ಟರೆ ಕೊಡಿಕಾರ್‌ಡುಂತುದೆ
ಓ ಪೊಣ್ಣೆ ಎನನ್ ಮದಿಮ್ಮಾಪನ

ಏಳ್ ಪಜ್ಜೆನ್ ನಮ ಒಟ್ಟಿಗೆ ದೀಕಾದೆ
ಪೊರ್ಲು ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಮೊಡೆಪುಗಾದ್
ನಿನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆನ್ ಕೆಬಿಟೊರ ಕೇನೊಡು
ಈ ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಬೊಲ್ಪಾವೊಡು

ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಣ್ಣಾದ್, ನಿನ್ನ ಬೊಲ್ಪಾದ್
ಉಪ್ಪುವೆದೆ ನಿನ್ನ ನಿರೆಲಾದ್
ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತೊಂದು
ಸಂಸಾರ ಮಲ್ಪುಗ ನಮ ತೆಲ್ತೊಂದು

ಕಬಿತೆ

ಕಾತೊಂದೇ ಉಂಡು

❖ಜಯಶೀಲ ಮರೋಳಿ

ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಪಯಣೊಡು ಏತೊಂಜಿ ಆಸೆಲು ।
ಮನಸ್‌ಡ್ ನಿಲೆಯಾಂಡ್ । ಮಾಮಲ್ಲ ಬಯಕೆಲು ॥
ಮನಸ್‌ದ ಬಯಕೆ ಕಾತೊಂದೇ ಉಂಡು । ಎತ್ತುನ ಸಾದಿನ್ ॥

ಸೂರ್ಯೆ ಮೂಡುದು ಕೊರಿಯೆ ದೊಂಬು ।
ಚಂದ್ರೆ ಮೂಡುದು ಕೊರಿಯೆ ಸಂಪು ।
ರಾತ್ರೆ ಪಗೆಲ್ ತಿರ್ಗೊಂದೆ ಉಂಡು ।
ದಿನತ ಬೇಲೆಲ್ ಸಾಗೊಂದೇ ಉಂಡು ।
ಮನಸ್‌ದ ಬಯಕೆ ಕಾತೊಂದೇ ಉಂಡು ।
ಎತ್ತುನ ಸಾದಿನ್ ॥

ಅರೆಗಲ ಕರಿದ್ ಮರಿಯಲ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ।
ಮರಮಟ್ಟ್ ಬುಲೆದ್ ಫಲಪೈರ್ ಕೊರುಂಡು ।
ಕಾಲಚಕ್ರ ತಿರ್ಗೊಂದೇ ಉಂಡು ।
ಜವನಾದಿಗೆ ಕರಿದ್ ಪ್ರಾಯ ದಂಗ್‌ಂಡ್ ।
ಮನಸ್‌ದ ಬಯಕೆ ಕಾತೊಂದೇ ಉಂಡು ।
ಎತ್ತುನ ಸಾದಿನ್ ॥

ಕತೆ

ಪಾಲ್!

❖ ಶಶಿಕಲಾ ವರ್ಕಾಡಿ

ಇರ್ಲ್ ಗಂಟೆ ಒರುಂಬ ಹಾಕ್ಕ್ ನಗೊನೇ ಮಂಚೊಡು ಬೂರೊಂಡೆರ್ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣೆ. ಜೋಕ್ಲು, ಪುಳ್ಯೊಲುಡ್ದಾವರೊ ರಡ್ಡ್ ದಿನೊ ಗೌಜಿ ಇತ್ತ್‌ನ ಇಲ್ಲಲ್ ಇನಿ ಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಪೋಯಿನೆಡ್ದಾವರ ದಾಯಿತ್ತನೋ ಒಂಜಿ ಉರು! ಇಲ್ಲ್‌ದ ಸೊತ್ತ್‌ದ ಪಾಲ್ಗಾದ್ ಕೊಸೀಟೆ ಪಾರೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಜೋಕ್ಲು ಅಕೇರಿಗ್ ಒಂತೆ ತುಡಿತ್ತೋಂದೇ ಪೋಂಡಲಾ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣಗ್ ಐತ ಬಗೆಟ್ ಬೇಜಾರಿಜ್ಜಿ. ಉಡಲ್ದಿತ್ತಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಪುದೆನ್ ಇತ್ತೆ ತಿರ್ತ್ ದೀಲೆಕ್ಕೊ ದಾಯಿತ್ತನೋ ಒಂಜಿ ಸಮಾದಾನೊ ಆರ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್!

ವರ್ಸೊಡು ಐವ ಕಂಡಿ ಬಜ್ಜೆಯಿ, ಮುನ್ನೂದು ತಾರೆಲು, ಪತ್ತ್ ಮುಡಿ ಬಾರ್. ಪತ್ತಿರುವ ಎಕ್ರೆ ಗುಡ್ಡೆದ ದನಿ ಆಯಿನ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣಗ್ ಆರ್ ನಂಬುನ ದೈವೊಲು ಕೈ ಬುಡ್ಜೆರ್. ಮಾಂತ ಆರ್ನ ಸೊಂತೊ ಸಾದನೆಡೇ ಮಲ್ತಿನವು. ಊರ್ದ ಹಿರಿಯೆರಾದ್ ಎಡೇನೆ ದಾನೊ-ಧರ್ಮೊ ಮಲ್ತಿನ ಕೈ ಆರ್ನ. ಪುಟ್ಟುನ ಮೂಜಿ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಪಣವುಗು ಕುರೆ ಕಟ್ಟಾಂದೆ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಕೋಲೇಜಿಗ್ ಕಡಪುಡ್ದು ಬರವು ಕಲ್ಪಾಯೆರ್. ಮಗಳ್ ರಾಜಿ 'ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲದ' ಮರ್ಮಾಳಾದ್ ಕಂಡನ್ಯನೊಟ್ಟುಗು ಮೆಡ್ರಾಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ, ಕಡೀರ್ದಾಯೆ ರವಿ, ನಡುವಣೆ ರಾಕೇಸೆ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಕಸುಬುದ ಬೆರಿಪತ್ತ್‌ದ್ ಬೊಂಬಾಯಿ, ಡೆಲ್ಲಿ ಪಂಡ್ದ್ ರಾದ್ ಪೋಯಿ ಬೊಕ್ಕೊ ಅಕೇರಿಗ್ ಇಲ್ಲಲ್ ಒರಿನಕ್ಲು ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣೆ-ಕಮಲಕ್ಕೆ ಇರ್ವೆರೇ!

ಬೇತೆ ದೇಸೊದ ಕಂಪೆನಿಡ್ ಮಲ್ಲ ಕಸುಬುಡುಪ್ಪುನ ತನ್ನ ಬಾಲೆಲು ನಿರೆಕರೆಕ್ ಪೋದು ಬರ್ಪುನಾತ್ ಸುಲಭೊಡು ವಿಮಾನೊಡು ತಿರ್ಗೊಂದು ಬೂಮ್ಯಪ್ಪೆಗ್ ಸುತ್ತು ಬನ್ನಗ, ಊರ್ದಂಚಿಗ್ ಬರ್ಯೆರೆ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಸುಮಾರ್ ಬಂಜ ಆಪುನೆ ಅಂದಪ್ಪಾ. ಜಾತಿನ್ ಮೀರ್ದ್ ತನಕ್ ಬೋಡಿತ್ತಿನ ಪೊಣ್ಣುಲೆನ್ ಕೆಕ್ಕ್‌ಲ್ಗ್ ಕಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕೊ ಇಲ್ಲಲ್ ವರ್ಸಡೊರೊ ನಡಪುನ ದೈವೊಲೆನ 'ನೇಮೊ'ಗು ಮಾತ್ರೊ ಜೋಕ್ಲು ಮೋನೆ ತೋಜಾವುಲೆಕ್ಕಾನಗ, 'ಬಾಲೆಲು ಈತಾಂಡಲಾ ಬತ್ತೆರತ್ತಾ...' ಪಂಡ್ದ್ ಆತೆಕೇ ಸಮಾದನೊ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್ ಈ ಹಿರಿಯಕ್ಲು.

ಅರೆಗಲ... ಮರ್ಯಲ ಪಂಡ್ದ್ ದಿನೊಕ್ಲು ಕರಿದ್, ಏರ್ಡಲಾ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರೊನು ಸನ ಪಣಾಂದೆ ಮುತ್ತೇಸನೊಡೇ ಕಮಲಕ್ಕೆ 'ಮಿತ್ತ್' ಪೋಯಿಬೊಕ್ಕೊ ಬಾರೀ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣೆ!

ವರ್ಸೊಡು ರಡ್ಡ್ ದಿನೊತ ಮಟ್ಟ್‌ಗ್ ತನ್ನ ತನ್ನ ಸಂಸಾರೊನು ಕಟ್ಟೊಂದು

ಊರುಗು ಬರ್ಪುನ ಜೋಕ್ಲೆಡ ದಾಯಿತಾಂದ್ ಪನ್ಪುನೆ? 'ಓದ್‌ದ್ ಒಕ್ಕಾಲ್; ಬುದ್ಧಿ ಮುಕ್ಕಾಲ್' ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರೊದಲೆಕೊ ಜಾಲ್ದ ಬರಿಟುಪ್ಪುನ ಮಲ್ಲ ಕೆದುತ ಗಂಗೆದ ನೀರ್ದಲೆಕ್ಕೊಂತಿನ ನೀರ್ನ್ ಒಂಜಿ ಬೊಟ್ಟಲಾ ಪರಂದೆ; ಬನ್ನೊಗನೇ ಪೇಂಟೆಡ್ದ್ ನೀರ್ದ ಕುಪ್ಪಿಲೆನ್ ಕೊಂಡ್ರುನ, ತೋಟೊದ ಕೆಸರ್ ತಾಗಾಂದ್ಲೆಕೊ ತನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆನ ಬೆರಿಬುಡಂದೆ ಉಚ್ಚುದಲೆಕೊ ಕಾಪುನ, ಬೇಲೆದಕ್ಲೆನ ಜೋಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಗೊಬ್ಬುಂಡ ಸೀಕ್ ಪಗರು ಪಂಡ್ದ್ ಮಿಂಗ್ಲಿಯೆರೆ ಬುಡಾಂದ್ನ, ಉಮಿಲ್ ತುಚ್ಚುನ ಪೋಡಿಗೆಡ್ ಗೆಂದೆ-ಕೆಂಪಿಲು ದಿಂಜಿನ ಕಿದೆಕ್ ಪೋವಂದಿನ, ರಡ್ಡ್ ಮಾಳಿಗೆದ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲದ ಬಾರೀ ಸೋಕುದ ಆಚಾರಿ ಬೇಲೆದ ದಾರಂದ-ಬಾಕಿಲ್ದ ಎದ್ರ್ ಉಂತುದು ಪೋಟೊನು ದೆಪ್ಪುನ ಜೋಕ್ಲು, ಮರ್ಮಾಯೆ, ಮರ್ಮಾಳಡಿಕ್ಲೆಗ್ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣನ ಉಡಲ್ದ ಬೇನೆ ತೆರಿವಾ?

ಆಂಡಲಾ ಕರಿನ ಸರ್ತಿ ಬತ್ತ್‌ನ ಜೋಕ್ಲು ಬಂಡಸಾಲೆದಲೆಕ್ಕೊಂತಿನ ಮಲ್ಲ ಇಲ್ಲಲ್ ಬೂತೊದಲೆಕೊ ಒರಿಯೆ ಉಪ್ಪುನ ಪಿರಾಯೊದ ಅಮ್ಮೆರೆನ ಬಗೆಟ್ ಒಂತೆ ಮಂಡೆಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ತಿನ ಅಂದ್. ಅಕ್ಲ್ ಉಪ್ಪುನ ಮಲ್ಲ ಪೇಂಟೆಡ್ ಮಾಂತ ಸೌಕರ್ಯೊದ 'ಓಲ್ಡ್ ಏಜ್ ಹೋಮ್'ಗ್ (ಪರಬೆರ್ನ ಆಸ್ರಮೊಗು) ಸೇರ್ಸಾವುನೆ ಎಡ್ಡೆ ಪಂಡ್ದ್ ಮರ್ಮಾಳಡಿಕ್ಲು ಟಸ್... ಪುಸ್... ಪಂಡ್ದ್ ಇಂಗ್ಲಿಸ್ಡ್ ಪಂಡ್ ನೇನ್ ಜೋಕ್ಲು ಬುಡ್ಪಾದ್ ಪನ್ನಗ ಒರೊಕು ತಿಗಲೆ ಎಡ್ತ್ ಲೆಕ್ಕಾಯಿನ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣೆ ಬೇಜಾರ್ಡ್ ಮಗಳ್ನ ಮೋನೆನ್ ತೂಂಡ...' ಕೊರ್ನ ಪೊಣ್ಣುಲು ಕುಟುಮಡ್ಡೇ ಪಿದಾಯಿ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರೊದಲೆಕೊ ಯೇನ್ ಏತಾಂಡಲಾ ಬೇತೆಕ್ಲೆನ ಸೊತ್ತ್. ಪಲಯನಕ್ಲ್ ಪಂಡಿಲೆಕೊ ಕೇನ್ಲೆಪ್ಪಾ. ಕಾಲೊಗು ತಕ್ಕ ಕೋಲೊನು ಕಟ್ಟೊಡು...' ಪಂಡ್ದ್ ಕೊಂಡಾಟೊದ ಮಗಳೇ ಪನ್ನಗ, ತನ್ನನ್ 'ಬಾಲೆ' ಲೆಕ್ಕೊ ಅನುಪಾನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸಾಂಕ್ನ ಬುಡೆದಿ ಕಮಲುನ ನೆಂಪಾದ್ ಉಡಲ್ದುಲಾಯಿಡೇ ಬೂಳ್ತೆರ್ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣೆ. ಆಯಿನಾತ್ತ್ ಬೇಕ ಈ ಜಾಗೆ – ಸೊತ್ತುನು ತಿಕ್ಕ್ ನಕ್ಲೆಗ್ ಮಾರ್ದ್, ಪಣವುದ ಗಂಟ್‌ನ್ ಪತ್ತೋಂದು ಪೇಂಟೆಡ್ 'ಬೇರ' ಗ್ ದೊರಿಪ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ಜೋಕ್ಲೆನ ಅಂಗಲ್ಪು ತರೆಕ್ ಪೋಯೆರೆ ಎಚ್ಚ ಪೊರ್ತು ಬೋಡಾಯಿಜಿ ಆರೆಗ್!

... ಇಂಚ 'ಇಲ್ಲದ ಮರ್ಯಾದಿ' ಪಂಡ್ದ್ ಏರ್ಡಲಾ ಪಟ್ಟೆರಾವಂದೆ ಉಡಲ್ದುಲಾಯಿಡೇ ಕಂತುನ ಈ ಬೇನೆನ್ ಬೇಲೆದ ಪೊಣ್ಜೊವು ಸಾವಿತ್ರಿಡಲಾ ಆಳ್ನ ಮಗೆ ಸೀತರಾಮೆಡಲಾ ಮಾತ್ರೊ ಪನೊನ್ವೆರ್. ಕಂಡನ್ಯನ್ ಕಳೆಯೊನ್ನ ಸಾವಿತ್ರಿ ತನ್ನ ಮಗೆ ಸೀತರಾಮನೊಟ್ಟುಗು ಕರಿನ ಇರ್ವ ವರ್ಸೊಡ್ದಿಂಚಿ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣನ ತೋಟೊದ ಮೂಲೆಡಿತ್ತಿನ ಪಂಪುಶೆಡ್ಡ್‌ದ ಗಿಟ್ಟ ಎಲ್ಯ ಇಲ್ಲಲ್ ಕರಿಯೊಂದುಲ್ಲಲ್.

ಸೊಂಟೊಡು ಎಲ್ಯ ಬಾಲೆನ್ ಕಟ್ಟೊಂದು, ಒಂಜಿ ಪೊರ್ತು ಕಂತ್ನ ಪೊರ್ತುಡು ಬುಳ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಬಿನ್ನೆದಿ ಸಾವಿತ್ರಿನ ಬಡಪತ್ತ್‌ನ್ ತೂಯರಾವಂದಿನ ಕಮಲಕ್ಕೆ ಕಂಡನ್ಯಡ ಪಂಡ್ದ್, ತೋಟೊದ ಮೂಲೆಡ್ ಕಿನ್ಯ ಇಲ್ಲ್‌ನೊಂಜಿ ಕಟ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ದು, ಬೆನಿಯೆರೆ ಬೇಲೆಲಾ ಕೊರ್ದು, ಆಳ್ನ ನಿಲೆದಾಂತಿ ಬದ್ಕ್ ಗೊಂಜಿ 'ನಿಲೆ' ಕೊರ್ಯೆರ್. ಆಣ್ ಸೀತಾರಾಮಡಲಾ ದಾಸಿಮೆದಾತ್ಲಾ ಬೇದೊನು ಗಿರೆಪಾಂದೆ ಸಾಲೆಗ್ಲಾ ಕಡಪುಡ್ಯೆರ್.

ಆಂಡ ಆಯಗೇ ಬರವು ತರೆಕ್ ಪೋವಂದೆ, ಪತ್ತ್ನೇಟ್ ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ಸರ್ತಿ 'ಕಂಜಿ' ಪಾಡ್ನಗ, 'ನನೊ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋಂಡ ನಿಕ್ಕೇ ಸಸಾರ ಮಗಾ...' ಪಂಡ್ದ್ ಸಾವಿತ್ರಿಯೇ ಸಾಲೆ ಬುಡ್ಪಾದ್, ತನ್ನೊಟ್ಟುಗು ತೋಟೊದ ಬೇಲೆಗ್ ಕೂಡ್ಪಾಯಳ್.

ಉಂಡ್‌ನ ಇಲ್ಲಡೆಗೆ ರಡ್ಡ್ ಗೇಣ್ಪಾಂದ್‌ನ ಅಪ್ಪೆ-ಮಗನ ಪಿರ್ತಿ, ನಿಯತ್ತ್‌ನ್ ತೂದು ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣಗ್ ಆಚಿರ ಆಪುಂಡು. ಪೈಸೆ ಪೈಸೆಗ್ ಲೆಕ್ಕೊನು ದೀಡ್ದ್ ಅಕ್ಲ್ ಈತ್ ಜಾಗ್‌ರ್ತೆಡ್ ತೂಯಿಜಿಂಡ, ಚಾಕ್ರಿದಕ್ಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಕಣ್ಣ್ ದೀದ್ ಈತ್ ಮಲ್ಲೊ ಸೊತ್ತುನು ಸುದರಿಪೆರೆ ಈ ಪಿರಾಯೊಡು ಆರೆಡ್ದ್ ತೀರ್ದ್ವ?

ಈ ಇಸ್ವಾಸೊಡೇ ತನ್ನ ಉಡಲ್ದ ಬೇನೆನ್ ಸಾವಿತ್ರಿಡಲಾ, ಸೀತಾರಾಮಡಲಾ ಪಟ್ಟ್‌ಂಡ... ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ದಿಂಜುನ ಅಕ್ಲ್, 'ಮಾಮು, ಇರೆನ್ ಮುಲ್ಪಡ್ದ್ 'ಪರ್ದೇಸಿ' ಲೆಕ್ಕೊ ಕಡಪುಡ್ನ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲುದು ಮಾಂತೆನ್ ತೂಪುನ 'ಮಾಮಿ' ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಸಾಪೊ ದೀಡಂದೆ ಬುಡುವೆರಾ? ಎಂಕ್ಲ ಜುವೊಡುಪ್ಪುನಾತ್ ದಿನೊಕುಲು ಈರ್ ದುಂಬುದಲೆಕ್ಕೊನೆ ದನಿಯಾದ್ ಉಪ್ಪುಲೆ. ಈರ್ ಓಡೆಗ್ಲಾ ಪೋಪುನೆ ಬೊಡ್ಚಿ' ಪಂಡ್ದ್ ದೈರ ಕೊರ್ನನ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣನ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ಏತೋ ಸಮದಾನೊ ಆಪುಂಡು.

ಆಂಡಲಾ ಅರ್ನ ಉಡಲ್ದುಲಾಯೊಂಜಿ ಮಂಡೆಬೆಚ್ಚ ಬುಳೆಯೊಂದೇ ಉಂಡು. ಸಾವಿತ್ರಿ, ಸೀತಾರಾಮಡ್ದಾವರೊ ಸೈಪುನೇಟ ದುಂಬುದಲೆಕೋನೆ ಬಿಸ್ರಾತಿಗೆಡ್ ಬದ್ಕೆರೆ ಎಂಕ್ ದಾಲ ಬಂಜ ಆವಂದ್. ಆಂಡ ತನ್ನ ಕಾಲೊ ಕರಿ ಬೊಕ್ಕೊ? ಜೋಕ್ಲು ತಿಕ್ಕ್‌ನಕ್ಲೆಗ್ ಈ ಬಂಗಾರ್ಲೆಕ್ಕಂತಿನ ಭೂಮಿನ್ ಮಾರ್ದ್ ಪಣವುನು ಗಂಟ್ ಕಟ್ಟೊಂದು, ಪೀಂಕಣದ ದೂಳುನು ರಟ್ಪಾದ್ ಪೋಯಿ ಬೊಕ್ಕೊ ಊರ್ದ ಪುಡೆಕ್ ತರೆ ಪಾಡ್ದ್ ಲಾ ಜೆಪ್ಪಾಯೆರ್. ಅಂಚಾಂಡ ಕುಟುಮೊದ ದೈವೊ-ದೇಬೆರೆನ ಗತಿ ದಾಯಿತ? ಅಕ್ಲೆಗ್ ನಿಚ್ಚ ನಿನೆ ದೀಪುನಕ್ಲ್ ಏರ್? ತಿಂಗೊಳು ತಿಂಗೊಳು ಸಂಕ್ರಾಂತಿದಾನಿ ಸಂಕ ಉರಿಪುನಕ್ಲ್ ಏರ್? ಎಂಕ್ಲೆನೇ ನಂಬುದುನ ಸಾವಿತ್ರಿ – ಸೀತಾರಾಮನಕ್ಲೆನ ಗತಿ ದಾಯಿತ? ಈತ್ ವರ್ಸೊಲು ನಡತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ನ 'ಕಟ್ಟ್' ಉಂತುದು ಪೋಂಡ ನಂಬುನಕ್ಲೆಗ್ 'ಇಂಬು' ಕೊರ್ಪುನ ದೈವೊಲೇ ದುಂಬಗ್ ಮುನಿಯಾಂದೆ ಕುಲ್ಲುಬೆರಾ? ಉಂದೆನ್ ಮಾಂತ ಜೋಕ್ಲೆಡ ಪಂಡ್‌ಂಡ, 'ನಾನ್ಸೆನ್ಸ್....' ಪಂಡ್ದ್ ಅವು ದಾಯಿತ್ತನೋ ಇಂಗ್ಲೀಸ್ಡ್ ಸೆರ್ದ್ ಎನ್ನ ಮೋನೆಗೇ ಉಬ್ಬಿವೆರ್. ಅಂಚ ಪಂಡ್ದ್ ಎಂಕ್ ಪನಿಪಂದೆ ಕುಳ್ಯೆರಾಪುಂಡ? ಯೇನ್ ಜುವೊಡುಪ್ಪುನಗನೇ ಅಯಿನೊಂಜಿ ಇತ್ಯರ್ತ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಅಯಿಕ್ಕ್ ಬೋಡಾಪುನ ಯವಸ್ತೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ಯೇನ್ 'ಅಸ್ತು' ಕೊರ್‌ಂಡ ಸೀತಾರಾಮೆ ನಿಚ್ಚ 'ನಿನೆ' ದೀದ್, ಕಟ್ಟ್‌ನ್ ದುಂಬುವರಿತೊಂದು ಪೋಪುನೇಕ್ ಅಡ್ಡಿಯಿಜ್ಜಿ. ದೈವೊಗೊಂಜಿ ಇಲ್ಲ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ವರ್ಸೊಡೊರ ಕೋಲೊ-ನೇಮೊಲಾ ನಡಪುಂಡು. ಬೊಕ್ಕೊ ಜೋಕ್ಲು ಭೂಮಿದ ವಾ ಮೂಲೆಡ್ ದೆಂಗ್ದ್ ಕುಲ್ಲುಂಡಲಾ, ನೇಮೊಗು ಒಯ್ತ್ ಕೊಂಡ್ರುನ ತಾಕತ್ತ್ ದೈವೊಲೆಗುಂಡು. ದುಂಬು ಪಿರ ತೆರಿಯಾಂದೆ ಇತ್ತೆ ಲಾಗ್ಯುನ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ದೈವೊನೇ ಸರಿಸಾದಿಗ್ ಕೊಂಡ್ರು ಪನ್ಪಿ ಇಸ್ವಾಸೊ-ನಂಬುಗೆಡ್ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣೆ ಒಂಜಿ

ತೀರ್ಮಾನೊಗು ಬರ್ಪೆರ್.

ಸೊತ್ತ್‌ನ್ ಪಾಲ್ ಮಲ್ಪುನ ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿಕ್ಕಾವರೊ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಲೆಪ್ಪುಡಾಯೆರ್. ವರ್ಸೊಡೊರ ಮೋನೆ ತೋಜಾವುನ ಜೋಕ್ಲು ಪಾಲ್ದ ಇಸಯ ತೆರೆದ್, ಇತ್ತ್‌ನ ಮಾಂತ ಜಂಬಾರೊನು ಬುಡ್ದು ಪಾರ್ ಬತ್ತೆರ್.

ಕುಟುಮೊದ ಗುರಿಕಾರ್ರೆನ್ ಅಂಚನೇ ಊರ್ದ ತನ್ನ ಇಸ್ವಾಸೊದ ಕೆಲವೆರೆನ್ ಲೆಪ್ಪುಡಾಯಿನ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣೆ ಅಕ್ಲೆನ ಎದ್ರ್‌ಗ್ ಮಲ್ಲ ವಕೀಲೆರೆಡ ತನ್ನ ಕಾಲೊ ಕರಿ ಬೊಕ್ಕೊ ಇಲ್ಲದ ದೈವೊ – ದೇಬೆರೆನ 'ಕಟ್ಟ್'ನ್ ದುಂಬುವರಿತ್ತೋಂದು ಪೋಯರೆಗಾದ್ ತನ್ನ ಮರಣದ ಬೊಕ್ಕೊ ಇಲ್ಲ್‌ನ್ಲಾ, ವರ್ಸೊಡು ಇರ್ವ ಕಂಡಿ ಪಸಲ್ ಬರ್ಪುನ ಬಲತ್ತಮೈತ ತೋಟೊ, ನಾಲ್ ಮುಡಿ ಬೂತೊದ ಕಂಡೊ, ಇಲ್ಲ್‌ದ ಕುರು ಬಾಕಿಲ್ದ ಬರೆತ ಗಿಟ್ಟ ಉಪ್ಪುನ ಬೊಟ್ಟಿಕಂಡದ ಕೈತಲ್ದ ಐನೆಕ್ರೆ ಗುಡ್ಡೆ – ಬೀಜೊದ ಪಾಡಿನ್ ಸಾವಿತ್ರಿ ಬೊಕೊ ಸೀತಾರಾಮಗ್ಲಾ, ಒರಿನ ಮಾಂತ ಸೊತ್ತುಗು ಮೂಜಿ ಜೋಕ್ಲು ಸಮಾನ ಹಕ್ಕ್ ದಕ್ಲ್ ಪಂಡ್ದ್ 'ಪಾಲ್ ಪಟ್ಟಿ' ಬರೆಪಾಯೆರ್.

ಇಂಚಾವುಂದು ಗಿರೆಪ್ಪಾಂದ್ನ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಒರೊನೆ ತೆಡಿಲ್ ಹಾಕ್ಲೆಕ್ಕಾಂಡ್! ಸಾವಿತ್ರಿಗ್ಲಾ, ಸೀತಾರಾಮಗ್ಲಾ ಪಾಲ್ ಕೊರ್ನ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣನ 'ಇಲ್ಲ್‌ದ ಬೇರ್ ಒರಿಪ್ಪುನ' ತೀರ್ಮಾನೊನು ಅರ್ತ ಮಲ್ತೊನ್ಯೆರೆ ತೆರಿಯಾಂದ್ನ ಎಲ್ಯ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಮರ್ಮಾಳಡಿಕ್ಲು ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣಗ್ ಸಾವಿತ್ರಿನ್ 'ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೊರ್ದು' ಕುಚು ಕುಚು ಪಾತೆರ್ದ್ ಕೋಂಗಿ ತೆಲಿಪುನವು ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣಗ್ ವಂತೆ ವಂತೆ ತರೆಕ್ ಪೋಂಡಲಾ ಜವಾಬು ಕೊರಂದೆ ಮನಿಪಾಂದೆ ಕುಳ್ಯೆರ್.

ಮುಸುಂಟುನು ಪೀಂಟಾವೊಂದೇ ಜೋಕ್ಲು ಪಿದಾಡ್ದ್ ಉಂತುನಗ, 'ಸಾವಿತ್ರಿಲಾ, ಸೀತಾರಾಮೆಲಾ ಮಾಂತ ಅಟ್ಟಣೆನ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಆಂಡ ದುಂಬು ಉಂತುದು ದೈವೊಲೆಗ್ ಕರಿಪಾವೊಡಾಯಿನಕ್ಲ್ ನಿಕ್ಲೆ. ದುಂಬುದ ಲೆಕ್ಕೊನೆ ವರ್ಸೊ ವರ್ಸೊಲಾ ಬರೊಂದುಪ್ಪುಲೆ... ಈತ್ ಮಾತ್ರೊ ಎನ್ನ ಉಡಲ್ದಾಸೆ...'

ದುಂಬಗ್ ಆರೆಗ್ ಪಾತೆರಿಯರೆ ಆಯಿಜಿ. ಜೋಕ್ಲೆನ್ ತುಂಬುನ ಕಾರ್ ದೂಳ್ನ್ ಲಕ್ಕಾವೊಂದು ದುಂಬು ಬಲಿತ್ಂಡ್.

ಮಂಚೊಡು ಜೆತ್ತೊಂದೇ ಮಾಂತೆನ್ಲಾ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನ್ನ ಜತ್ತಪ್ಪಣ್ಣಗ್ ಇತ್ತೆ ದಾಯಿತ್ತನೋ ಒಂಜಿ ಸಮದಾನೊ, ಅಂಚನೇ ಆರ್ನ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ನಿದ್ರೆ ಪತ್ತ್ಂಡ್.

ಮನತ್ತಾನಿ ಪೊರ್ತ್ ಉದಿತ್‌ದ್ ಸುಮಾರ್ ಪೊರ್ತ್ ಆಂಡಲಾ ಲಕ್ಕಾಂದ್ನ ದನಿಕ್ಲೆನ್ ಮೆನ್ಪೆರೆ ಪೋಯಿನ ಸೀತಾರಾಮಗ್ ಆಚೆರ ಆಂಡ್. 'ಲಕ್ಕಾಂದ್ನ ನಿದ್ರೆಗ್' ಪೋಯಿನ ದನಿಕ್ಲೆನ ಮೋನೆಡ್ 'ಯತೆ' ತ ಕತ್ತಲೆ ಮಾಜಿದ್ ಸಂತೋಸದ ರವಿ ಬೆಳಗೋಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಕತೆ

ಇನಾಮು

❖ ಪಿ. ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಅಳಿಕೆ

'ನಿನ್ನ ನಾಲಾಯಿಗ್ ಪೆತ್ತ ದೊಂಕ್ಯೆರೆ... ಎಂಕ್ ಮೂಲು ಬದ್ಕ್ ಸಯ್ಯೆರೆ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ... ಎನಡ ಮೂಲು ಈ ಕಾದುಲೆಕ್ಕೊ ಊರ್ಯಕ್ಲೆಡಲಾ ಪೂರ ಕಾದ್ಯೆರೆ ಪಿದಡ್ದ. ದಾನೇ ... ಇಲ್ಲ್‌ಡ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಮೊಟ್ಟೆಕಲ್ಲಾಂಡಾ...? ಮಾತ ಮಲ್ಪುನಿ ನಿನ್ನ ಈ ಎಲು ಇಜ್ಜಾಂದಿ ನಾಲಾಯಿ. ಅ್ಯನ್ ಆ... ಕುಂಟಲ್ದಾಯನ ನಾಲಾಯಿ ಒಯ್ತ್ ಕ್ಯೊಲೆಕ್ಕ ಕ್ಯೊಯ್ಯೊಡು....'

ಗುರುವನ ಇಲ್ಲಲ್ ಪೊರ್ತು ಕಂತ್ಯೆರೆ ಪುರ್ಸೊತ್ತಿಜ್ಜಿ ಸುರುವಾಂಡ್ ಕಂಡನಿ ಬೊಡೆದಿ ಕಾಳಗೊ...! ಬಹುಶೊ ಇನಿಲಾ ಗುರುವೆ ಸಮೊ ನಿಂಗ್‌ದ್ ಕಮಲಗ್ ಹಾಕುವೆ ತೋಜೊಡು!!! ಆ ಕುಡ್ಚೆಲನೊಟ್ಟುಗು ಇಂಬಳ್ ಎಂಚ ನನ ದಿನ ಕರಿಪ್ಪಳಾ ದಾನ್ನ...?ಂದ್ ಬಂಜಿ ಬಾಯಿ ಪೊಜೆಕೊಂದಿತ್ತಿ ನಿರೆ ಕರೆತ್ತಕ್ಲೆಗ್ ಇನಿ ಪೆಟ್ಟ್‌ದ ಉರಿಕ್ಕ್ ಅರಬ್ಬಾಯಿ ದೀಪುನ ಕಮಲನ ಬುಲಿಪುಗು ಅಂಚ ದಾಲಾ ಎನ್ನಿಜಿ. ಬದಲ್‌ಗ್ 'ಹಾಂಕಾರೊಗು ಆಕಿರೆ ಮರ್ದ್' ಚರ್ಬಿ ಒಡಿಪೊಡಾಂಡ ಅಳೆಗ್ ಗುರುವೆನೇ ಆವೊಂಡುಂದು ಕೈ ಮುಗ್ಯೊಂದಿತ್ತಿನ ಸತ್ಯ.

'ಗುತ್ತಿನಾರೆ ಎದುರು ಪೆದಂಬು ಪಾತೆರ್ಯನೇ... ನಿನನ್ ಅವ್ವೇ ಆ ಬಾಕಿಮಾರ್‌ದ ಕಂಡೊಡು ಗುರಿ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಕೌಂತುಜೆರ್ ದಾಯೆ? ಇಪೆದಾಯನ ಮರ್ಯಾದಿ ದೆಪ್ಪೆರೆನಾ –ಮುಂಡೆ... ನಿನ್ನ ತಿಗಲೆಗ್ ತೂರ್ತ್ ನೆತ್ತೆರ್ ಕಕ್ಕಾವೆ ಬಲಾ'ಂದ್ ಕಮಲನ ಜುಟ್ಟುಡು ಪತ್ತ್‌ದ್ ಗುದ್ಯೆ...

'ಎರುಕ್ಕು ಗುದ್ದಿ ಲೆಕ್ಕೊ ಗುದ್ದುನಿ ದಾಯೆ...? ಕತ್ತಿ ದೆತ್ತೊಂದು ಕಡ್ಪುಲೇ... ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಪೂರ ಕೆರ್ಲೆ. ಬೊಕ್ಕೊ ಆ ಗುತ್ತುದಾಯನ ಮೂಲೊಗು ನೀರ್ ಮೈಪೆರೆಲಡೆಗೇ ಪೋದು ಕುಲ್ಲೊಲಿ. ನ್ಯಾಯ ಒವ್ವು... ನೀತಿ ಒವ್ವು...ಂದು ಪೀಂಕನ್ ಬಾಯಿ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಾಂದೆ

ಮೂಲು ಕುಡ್ಚಿದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪಾತೆರ್ಪರೇ... ಇರೆಗ್ ಮರ್ಯಾದಿ ಬೇತೆ ಉಂಡೊ...? ಕೈ ಪತ್ತಿ ಕಂಡನಿ ಎಡ್ಡೆನೋ ಪಡ್ಕೆನೋ ... ಇರೆ ಬೊಡೆದಿಯಾದ್ ಎಡೆ ಬೈದಿನಿ ಯಾನ್. ಅಂಚಂದ್, ಯಾನ್ ಸೂಳೆ ಅತ್ತ್‌ಯೆ. ಊರ್ದ ಬಾಕಿ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆ ಲೆಕ್ಕನೇ ಎಂಕ್‌ಲಾ ಮಾನ ಮುಚ್ಚೊಡುಂದು ಎಡ್ಡೇನೊ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಅತ್ತ್...!! ರವಕೆ ಮೂಂಕುತ್ತಿ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಕಟ್ಟ ಪುಣಿಟ್ಟ್ ದೀದ್ ಕಂಡೊಗು ಜಪ್ಪೊಡುಗೆ. ದಾಯೆ...!!? ಬಂಜಿಗ್ ಬಡೆಪತ್ತಾದಿಪ್ಪ. ಮಾನ ಮದೆಪ್ಪೆರೆ ಬಡೆಪತ್ತಾತ್‌ಜಿಯೇ... ಎನ್ನ ಜೂವ ಕ್ಯೊಂಡಲಾ ನಿಕ್ಲೆ ಈ ಊರುದ ಕಟ್ಟ್ ಪಿರ್ಕಾರೊ ನಡಪ್ಪಯೆ. ಇರೆಗ್ ಬೊಡೆದಿ ಜೋಕ್ಲು ಬೊಡ್ಚಿಂಡ ಮಲ್ಲೆಜ್ಜಿ. ಯಾನ್ ಪಿದಾಡುವೇ..,'ಂದ್ ಬುಲಿತೊಂದು ಪಂಡಲ್ ಕಮಲ.

'ಪೋ... ಇತ್ತೆನೇ ಪೋ... ನಿನ್ನ ಕುಂಡೆಲ್ ಬಂಡಾರೊ ದೆತ್ತೊಂದು ಪಿದಾಡ್...'ಂದ್ ಪಂಡಿನ ಗುರುವೆ ಕಮಲನ್ ಪುಡ್ತು ನೂಕ್ಯೆ. ನೂಕಿನ ರಭಸಗ್ ಕಮಲ ಕಡೆಪಿ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಮೇಲ್ಗ್ ಬೂರ್ಯಳ್! ಗೋಡೆ ಕೈಕ್ಕ್ ತಿಕ್ಕಿನೆಟ್ಟ್ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಪೆಟ್ಟ್ ತರೆಕ್ಕ್ ಆಪಿನವ್ವು ಮುಂಡೊಣಂಡ್!! ನೆತ್ತೆರ್ ಅರಿಂಡ್!!! ನೆತ್ತೆರ್ ತೂಯಿನ ಗುರುವೆ 'ಸೈತಂಡ ಸೈಲ... ಎಲ್ಲೆ ಕಾಂಡೆ ಕೌಂಪೆಂದ್ ಬಿಸರೊಂದು ಬಿಸರೊಂದು ಮಾಡ ಬರಿತ್ತ ತಿಟ್ಟೆಡ್ ಮಲಂಕನಿ ಮಗ್ರ್ಯೆ.

ಗುರುವನ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕ್ಲುಲಾ ಅರಿಯೊ–ಮುರಿಯೊ ಬುಲ್ತೊಂದು ಅಡೆಗೇ ಜೆತ್ತೊ. ಕಮಲ ಮುಂಡೊದ ಗಡಿಕ್ಕ್ ಅರುವೆ ಪರ್ತ್‌ದ್ ಕಟ್ಟೊಂದು ವನಸ್ಸ್‌ಲಾ ಮಲ್ಪಂದೇ ಅಡೆಗೇ ಜೋಕ್ಲೆ ಕೈತಲ್ ಜೆತ್ತಲ್.

'ಈ ನರಕೊಡ್ದು ಒರೊ ಸೈತ್ತುದುಂಡ ಏತೋ ಎಡ್ಡೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್‌ಂದ್ ಎನ್ನಿನ ಕಮಲನ್–ಮುಂಡೊಗಾಯಿನ ಪೆಟ್ಟ್‌ಡ್ದ್‌ಲಾ ಕಾಂಡೆ ಕಂಡೊಡು ಮನಸ್‌ಗಾಯಿನ ಪೆಟ್ಟೇ ತಾಂಗ್ಯರೆ ತೀರಂದಿನವ್ವೊಂದು ತೋಜಿಂಡ್. ಅಂಚಿ ಗುವೆಲ್‌ಗಾಂಡಲಾ ಲಾಗಿದ್ ಜೂವ ದೆತ್ತೊನೊಡೂಂದು ಒರ ಎನ್ನಲ್‌ಂಡಲಾ, ಅಪಗನೇ ಬುಲಿತ್ ಜೆತ್ತಿನ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ತೂದು ಕರ್ಲ್ ಕರಗ್‌ಂಡ್! ಕಷ್ಟೊನೊ ಸುಕೊನೊ, ಎಲ್ಲೆ ಬೊಲ್ಪು ಆವಡ್. ಓಲಾಂಡಲಾ ದೂರ ಪೋದು ದಿನ ದೆಪ್ಪೊಡುಂದು ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ನಿದ್ರೆ ದೀಯೆರೆ ಪೊರ್ಯೆಲ್ಯಲ್. ಆಂಡಾ ಆಳೆ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಸುವ ಸುವಾಂಡಲಾ ನಿದ್ರೆ ಬೂರ್ಜಿ. ಬದಲ್‌ಗ್ ಗುರುವನ ಕೈ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಈ ಊರುಗು ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕೊದ ನೆಂಪು ಚಿತ್ರೊಲು ಒಂಜೊಂಜೇ ಕಮಲನ ಕಣ್ಣ್ ಗಾಂಜೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ್...

ಪುತ್ತೂರ್ದ ಸಂತೆಗ್ ಬಟ್ಟಿ ಕುರ್ವೆ ಕನತೊಂದಿತ್ತಿನ ಗುರುವನ್, ಕಮಲ ಅವ್ವೇ ಸಂತೆಡ್ ಅಳೆನ ಅಮ್ಮೆರೆನೊಟ್ಟುಗು ಕುಲ್ಲುದು ಕುರ್ವೆ ಕುಡ್ಪು ಮಾರ್ನಗ ಒರ ಇರ್ವೊಲು ತೂದಿತ್ತಳ್. ಅಳೆನ ಅಮ್ಮೆರೆಗ್ ಗುರುವನ ಪರಿಚಯ ಆತಿನಿಲಾ ಸಂತೆಡೇ. ಬೇರದವ್ವು ಇರ್ವೆರ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ದೋಸ್ತಿಯಲ್ಲು. ಗುರುವೆಲಾ ಕಮಲನ ಅಮ್ಮೆರ್‌ಲಾ ಬಟ್ಟಿ ಕುರ್ವೆ ಮಾರ್ದ್ ಒಟ್ಟುಗು ಗಡಂಗ್‌ಗ್ ಪೋದು ಒಂಜಾತ್ ಬಾಜೆಲ್ ಪಾಡುನ ಕೆರೆಮ್ಲೊಲಾ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಅಪಗ ಗುರುವೆ ಅಜಿಪ್ಪೊಡ್ದು ಎಚ್ಚಿಗೆ ಪಾಡೊಂದಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಅಂಚಾದೇ ಆಯನ ಮೈ ಕೈ ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಾದ್ ಲಟ್ಟ ಜವನ್ಯಲೆಕ್ಕೊ ತೋಜೊಂದಿತ್ತೆ.

'ಜವನ್ಯೆ ಪರ್ಬುನೆಟ್ಟ್ ಒಂತೆ ಪಿರ' ಇಯೊಡು ಮರ್ಯಲ ಪೋಯಿ ಬೆರಿಕ್ಕ್ ಬೊಂತ್ಯೊಲು-ಜಾರ್ದೆಗಂಚಿ ಮದಿಮ್ಮೆ ಆವೊಡಾಂಡ್'ಂದ್ ಎಕಡ್ ಪುತ್ತೂರ್ಡು ಗುರುವೆ ಪಂಡೆ. ನಮ್ಮ ಕಮಲನ್ ಕೇಂಡೆ. ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನಿಯಾ...'ಂದ್ ಕಮಲನ ಅಪ್ಪೆಡ ರಾತ್ರೆಡ್ ಆಳೆನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಪಾತೆರುನ ಕೇಂದ್ ಕಮಲಗ್'ಲಾ 'ಜವನ್ಯೆ ಆವೂಂದು' ಆಂಡ್. ಅಂಚಾದೇ ಕಮಲ ಗುರುವನ ಕೈ ಪತ್ತ್ಯೆರೆ ಒತ್ತೊಂಡಲ್.

ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಒಂಜೊರ್ಸೊ ಪೂರ್ಲುಡೇ ದಿನೊ ಕರಿಂಡ್. ಒರ್ಸೊ ಮಗ್'ರೊಡಾಂಡ ಕಮಲ ಕಡೀರ್ದ್ ಪೆದ್ಯಲ್. ಅಳೆಗ್ ಮರ್ದ್ ಮಾಯೋಂದು ಒರಿ ಬೆಂದ್'ದ್ ಸಂಸಾರೊ ನಡಪುಡ್ನವು ಒಂತೆ ಬಂಜ ತೋಜಿಂಡ್ ಗುರುವಗ್. 'ಏತ್ ಬೆಂದ್'ಂಡಲಾ ಮೂಜಿ ಮರ್ಯಲ ತಪ್ಪುಜತ್ತ್'ಂದ್ ಬೆಚ್ಚಡ್ ಪರಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತ್'ದ್ ಅವ್ವೇ ಚಟ ಆಂಡ್.

ಕಮಲ ಇರ್ವೊಲು ಬಂಜಿನಾಳಾನಗ ಗುರುವೆ ಪೂರ್ತಿ ಕುಡ್ಚೆಲೆ ಆಯೆ. ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತ್'ಂಡ ಬತ್ತೆ ಗಡಂಗ್'ದ ಬಾಕಿಲ್ಡ್ ಬೂರ್ಯೆಂಡ ಬೂರ್ಯೆ. ಆಯೆ ಕುಡ್ಚೆಲೆ ಆಯೆಂಡ ಸನ್ನಿ ಮೀರಡ್. ಮೂಲು ಪರ್ದ್ ಬತ್ತ್'ದ್ ಬೊಡೆದ್ದಿಗ್ ನೆರ್ಪುನ ನೆರ್ಪಾಟಿಗೆ, ಹಾಕುನ ಹಾಕಾಟಿಗೆಡ್ ವಾ ಪೊಣ್ಣುಲಾಂಡಲಾ 'ನಿನ್ನ ಸಂಗೊ ಯಾವು ಮಾರಾಯ. ಎನ್ನ ಸಾದಿ ಯಾನ್ ಪತ್ತೊನ್ವೆ'ಂದ್ ಬುಡ್ದು ಬಲಿತ್ತುದುವೆರ್. ಕಮಲ ಆಯಿನೆಟ್ಟ್ ಈತ್ ದಿನೊ ಕಾಲೇಸೊ ದೆತ್ತಳ್!!!

ಕಮಲ ಪೆದ್ಯೆರೆ ನಾಲ್ ದಿನೊಕ್ಕು ದುಂಬಪ್ಪ ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವು ಏರ್ಲಾ ಸಕ ಸಾಯೊಗು ಇಜ್ಜೆರ್'ಂದ್ ಅಳೆನ ಅಪ್ಪೆ ಬತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ಬಜಾವಾಂಡ್. ಈ ಕುಡ್ಚೆಲನ್ ನಂಬುದುಂಡ 'ಕುದ್ಕನ್ ನಂಬುದು ಕೊಳಕೆ ಬಿತ್ತ್ ಲೆಕ್ಕಾತು!' ಗುರುವಗ್ ಕಮಲ ಪೆದ್ದಿನ ಗೊತ್ತಾಯಿನಿ ಮನದಾನಿ ಕಾಂಡೆ ಎಣ್ಮ ಗಂಟೆಗ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಎತ್ತ್'ನಗನೇ.

ಮಡಿರ್ದಲಾ ಆಣ್ ಬಾಲೇಂದ್ ತೆರಿನ ಗುರುವಗ್ ಬಾರೀ ಕುಸಿಯಾಂಡ್. ಮಜಲ್'ದ ಸೆಟ್ರೆಡ, ಪೊಸ ಇಲ್ಲದ ಅದ್ರಾಮ ಬ್ಯಾರಿಡ, ಗಡಂಗ್'ದ ಲೋಕಯ್ಯಣ್ಣಡ ತಿಕ್ಕಿನಕ್ಲೆಡ ಪೂರ ಸಾಲ ಮೂಲ ಮಲ್ತ್'ದ್ ಅರಿ ಸಾಮಾನ್ ಕನತ್ತೆ. ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ ಪದಿನೈನ್ ದಿನೊ ಬಟ್ಟಿ ಕುರ್ವೆ ಮಾರ್ದ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಕಾಸ್'ನ್ ಕರ್ಚಿ ಮಲ್ಪಂದೇ ಲೆಕ್ಕದ ಪರೊಂದು ಇಲ್ಲಡೆ ಬೋಡಾಯಿ ಲೆಕ್ಕೊ ಸಾಮಾನ್ ಕನತ್ತ್ ಪಾಡ್ಯೆ.

ತಿಂಗೊಲೊಂಜಿ ಆವೊಡಾಂಡ ಕಮಲ ಪೆದ್ದ್ ಲಕ್ಕ್'ದ್ ಗುರುವನೊಟ್ಟುಗು ಕುರ್ವೆ-ಕುಡ್ಪು ಮೊಡೆಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಳ್. ಅೖನ್ ತೂಯಿನ ಗುರುವೆ 'ನನ ಎಂಚಾಂಡಲಾ ಇಂಬಳ್ ಪೆದ್ದ್ ಲಕ್ಯಲತ್ತಾ...ಂದ್ ಎನ್ನಿದ್ ಕುಡ ದುಂಬುದ ಲೆಕ್ಕನೇ ಪರಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಆತೇ ಆತುಂಡ ಮಲ್ಲೆ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಸಾಲೊ ಕೊರ್ನಕುಲು ಪಿರ ಕೇನ್ನಗ, ಪರಿಯೆರೆ ಕೈಟ್ಟ್ ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಕಮ್ಮಿ ಆನಗ, ಇಲ್ಲಲ್ ಕಮಲ ಇನಿ ಅವ್ವು ಇಜ್ಜಿ, ಉಂದು ಇಜ್ಜಿ...ಂದ್ ಪನ್ನಗ ದುಂಬುದ ಲೆಕ್ಕೊನೇ ನೆರಡ್ಡೆ, ಪೆಟ್ಟ್ – ಗಲಾಟೆ ಪಿರ ಸುರುವಾಂಡ್...!!

ಕಾರ್ತೆಲ್‌ದ ಗೀರಿಕೂಟ ಬರ್‍ಸೊ. ಗುತ್ತುದ ಬಾಕಿಮಾರ್‌ಗ್ ಇನಿ ಬಾರೆ ಪಾಡ್ಯೆರೆಗೆ. ಜನೊ ಏತ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಬೋಡುಗೇ...ಂದ್ ಅವ್ವು ಮೂಲು ನಿರೆ ಕರೆತ್ತಕ್ಲು ಪನ್ಪುನ ಕೇಂದ್ ಕಮಲ ಕಾಂಡೆ ಬೇಗ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ತಂಞನೊ ಉಂಡುದು ನೇಜಿದ ಕಂಡೊಗು ಬತ್ತಳ್. ಕಮಲನ ಜಾತಿದ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು ಮೂಂಕುತ್ತಿ ದೀಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ – ರವಕೆ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ..ಂದ್ ದುಂಬುದ ಕಟ್ಟ್. ಆಂಡ ಇತ್ತೆದ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು ಪಿರಾಕ್‌ದ ಪೊಂಡ್ಸು ಕಟ್ಟ್‌ಲೆನ್ ಪೊಲ್ತ್‌ದ್ ಬಾಕಿ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆ ಲೆಕ್ಕನೇ ಸೀರೆ ರವಕೆ ಪಾಡೊಂದು, ಮೂಂಕುತ್ತಿ ದೀವೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಆಂಡ ಕೆಲವು ದುಂಬುದ ಪರ ತರೆಕ್ಕುಲು 'ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಜವ್ವನೊಡು ರವಕೆ ಮೂಂಕುತ್ತಿ ಪಾಡ್ಯೆರೆ ಆತಿಜಿಗೆ ನನ ಇತ್ತೆ ದಾಯೆಗ್‌ಂದ್ ಪಾಡಂದೇ ಮೇಲ್ಜಾತಿದಕ್ಲೆನ್ ತೂನಗ ಉಲ್ಲಯಾ ಅಡ್ಡ ಬೂರ್‍ಯೊಂದು ಡೊಗ್ಗು ಸಲಾಮು ಪಾಡುನ ಕಟ್ಟ್ ನನಲಾ ಬುಡ್ತುಜೆರ್. ಕಮಲ ಎಂಚಲಾ ಒಂತೆ ಪೇಂಟೆದ ಕೈತ್ತಲಿತ್ತಿನಾಳ್. ಈ ಆಚಾರೊ ಅಳೆಗ್ ಒರ್ಗುಜಿ. ಅಂಚಾದೇ ಎಡ್ಡೆ ಅೃತ್ತ ಪಲಮನೊ ಆದ್, ತರೆಕ್ಕ್ ಮುಟ್ಟಲೆ ದೀದ್. ಕಂಡೊಡು ನಿರೆ ಪತ್ತ್‌ದ್ ನೇಜಿ ನಡೊಂದಿತ್ತಳ್. ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ್ ಪದಿನಾಜಿ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲು ಒಂಜಿ ಬರಿಯೆ ದೆತ್ತೊಂದು, ಕುಡೊಂಜಿ ಮೈಟೆ ನಡೊಂದು, ಏಳೆಣ್ಮ ಜೋಡು ಎರು ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ದಪ್ಪುನಕ್ಲು–ನನೊಂಜಿ ಮೈಟೆ ನೇಜಿ ಪದುರು ನಕ್ಲು... ಇಂಚ ಕಂಬುಳಡ್ ಜನೊನೆ ಜನೊ–ಬೇಲೆನೇ ಬೇಲೆ!

ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ್ ಗಂಟೆ ಆವು. ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆ ಓ ಬೇಲೆದ ಸೊರೊ ಬೈಲಿಡ್ಕ ಪದ್‌ರ್‌ಡ್. ಗುತ್ತಿನಾರ್ ಕೈಟ್ ಬೊಳ್ಳಿದ ಕಟ್ಟ ಪಾಡಿನ ಬೆತ್ತೊ ಪತ್ತೊಂದು, ತರೆಕ್ಕ್ ಮುಂಡಾಸ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕಂಬುಳದ ಕಟ್ಟ ಪುಣಿಯೆ ಜತ್ತ್ ಬತ್ತೆರ್. ಪುಂಡು ಬುಡ್ಡು ಬೇತೆನೇ ನಿರೆ ಪತ್ತ್‌ದ್ ನೇಜಿ ನಡ್ಪುನ ಕಮಲನ್ ತೂದು ಸೆಟ್ರ್–'ಅವ್ವು ಏರ್‌ಯಾ ನೇಜಿ ನಡ್ಪುನೂ'ಂದು ಕೇಂಡೆರ್. ನೇಜಿ ನಡೊಂದಿತ್ತಿ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆಡ್ ಒರ್ತಿ ದುಗ್ಗೆ ಪೂಜಾರ್ತಿ...

'ಅವ್ವೊ.. ಅವ್ವಾ ಅಣ್ಣಾ.. ಅವ್ವೊ.. ಆ ನಮ್ಮ ಗುರುವನ ಬೊಡೆದ್ದಿ..'ಂದ್ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಸೆಟ್ರೆಗ್ ಕಮಲನ ದುತ್ತೈತ ತೂದು ನಂಜಿ ಏರ್‌ಂಡ್. ನೇಜಿ ನಡೊಂದಿಪ್ಪುನ ಕಮಲನ ಕೈತಡೆ ಕಟ್ಟ ಪುಣಿಕ್ಕ್ ಬತ್ತಿನ ಸೆಟ್ರ್...

'ಅಂದಯಾ... ನಿನ್ನ ಪುದರೆಂಚಿನ...'ಂದೆರ್.

'ಎನ್ನ ಪುದರ್ ಕಮಲ..ಂದ್ ದನಿಕ್ಲೆ'..ಂದ್ ಪಂಡಳ್.

'ಹೂಂ... ಅಂದಯಾ ಕಮಲ.. ನಿಕ್ಕ್ ಮದಿಮ್ಮೆ ಆದ್ ಒರ್ಸೊ ಏತಾಂಡ್... ಂದ್ ಕೇಂಡೆರ್ ಸೆಟ್ರ್.

'ಒಂಜಿ ರಡ್ಡರೆ ಮೂಜಿ ಒರ್ಸಾವು ದನಿಕ್ಲೆ'ಂದ್ ಪನೊಂದೇ ಕಮಲ ನೇಜಿ ನಡೊಂದಿತ್ತಳ್.

'ಈ ಮೂಜಿ ಒರ್ಸೊಡು ಈ ಊರ್ದ ಕಟ್ಟೆಂಚಿನಾಂದ್ ನಿಕ್ಕ್ ಗೊತ್ತಾತ್‌ಜೋ... ಅತ್ತ್ ಆ ಕುಡ್ಪೆಲೆ ... ಗುರುವೆಲ ಪನ್ತ್‌ಜೆನೋ...ಂದು ಕುಡ ಒಕ್ಕೆರ್ತ್ ಕೇಂಡೆರ್ ಸೆಟ್ರ್.

ಕಮಲಗ್ ಅರ್ಥ ಆಯಿಜಿ. ನೇಜಿಗ್ ಪುಂಡಿಡೇ ಪತ್ತೊಂದು 'ದಾಯೆ ದನಿಕ್ಲೆ...

ದಾದ ಕಟ್ಟ್... ಎಂಕ್ ಅರ್ಥ ಆಯಿಜತ್ತೆ'ಂದ್ ಪಂಡಳ್ ಕಮಲ.

'ಅರ್ಥ ಆಯಿಜಿಂಡ ಯಾನ್ ಪನ್ಪೆ... ನಿನ್ನ ಕೂಟೊದಕ್ಲು ಏರ್ಲಾ ಇನಿಮುಟ್ಟ ಈ ಕಂಬುಳಗ್ ಬನ್ನಗ ರವಕೆ ಮೂಂಕುತ್ತಿ ದೀತಿಜೆರ್ – ದೀಯರೆ ಬಲ್ಲೀಂದ್ ಕಟ್ಟ್...'

'ಇತ್ತೆದ ಅಕ್ಲೆ ಪೊಣ್ಣುಲೆಗ್ ಏರ್ ಪನ್ಪುನಿಯಣ್ಣಾ...? ಪಂಡ್‌ಂಡ ಏರ್ ಕೇನ್ವೆರ್...?? ಅವ್ವು ಮಾತ ದುಂಬಾಂಡ್‌ಂದ್ ರವಕೆ ಮೂಂಕುತ್ತಿ ದೀವೊಂದು ಇಡೀ ಊರೊಮ್ಮೆ ತಿರ್ಗುಜೆರಾ'...?ಂದ್ ದುಗ್ಗೆ ಪೂಜಾರ್ದಿ ಗುತ್ತಿನಾರೆಗ್ ಒಂತೆ ಮೊರೆತ್ತ್ ಕೊರ್ಯೆರ್.

ಕಮಲ ಮನ್ತಿಜಲ್...

ಸೆಟ್ರೆಗ್ ದುಗ್ಗೆ ಪೂಜಾರ್ತಿನ ಪಾತೆರ ಕೇಂದ್ ಗರ್ವ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

'ಅಂದಂದ್, ನಾಯಿಗ್ ನಸೆ ತೋಜಾಂಡ ನೆಸಲೆ ನಕ್ಕೊಂದು ಪಂಡಿ ಲೆಕ್ಕೊ, ಮಾತ ಸಸಾರೊ ಬುಡ್ಡು ಇಂಚಾತಿನಿ! ದುಂಬು ಆ ಗುರುವನ ಅಪ್ಪೆ, ಪಲಿಯಲ್ಲು ಪೂರ ಏತ್ ತಗ್ಗ್ ಬಗ್ಗ್‌ದ್ ನಡತೊಂದಿತ್ತೆರ್...? ಇಂಬಳೆಗ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿಂಡ ಬೊಡ್ಜಿ. ಆ ನಾಯಿ ಗುರುವಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಾ...'ಂದ್ ನೆರ್ಯೆರ್.

ಕಮಲ ಅಪಗಲಾ ಮನಿಪಂದೆ ನೇಜಿ ನಡ್ಯಲ್!

ಕಮಲ ಪಾತೆರಂದಿನ ತೂದು –

'ದಾನೆ ಕೆಬಿ ಪುಡಾದ್‌ಂಡ ನಿನ್ನ...? ಓ.. ಆ... ಕಟ್ಟ ಪುಣಿಟ್ಟ್ ನಿನ್ನ ರವಕೆ– ಮೂಂಕುತ್ತಿ ದೆತ್ತ್ ದೀದ್ ನೇಜಿ ನಡ್. ಅವ್ವು ಆಪುಜಿಂಡ ಕಂಡೊಡ್ದು ಬಡ್ತ್...ಂದ್ ಪಂಡೆರ್ ಗುತ್ತಿನಾರ್.

ಈತ್ ಕೇಂಡಿನ ಕಮಲಗ್ ನನ ಪಾತೆರಂದೆ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಆಯಿಜಿ! ಕಂಬುಳಡಿತ್ತಿ ಪೊಂಜೆನಕ್ಲೆ ನಡುಟ್ಟು ಬೆತ್ತಲೆ ಉಂತಿಲೆಕ್ಕಾಂಡ್!! ಕೈಟಿತ್ತಿನ ನೇಜಿನ್ ತಿರ್ತ್ ಪಾಡ್ದ್ ಕಮಲ ಸರ್ತೊ ಉಂತ್ಯಲ್!!

'ದಾನೆ ಪಂಡರ್ ದನಿಕ್ಲೆ... ರವಕೆ ಮೂಂಕುತ್ತಿ ಕಟ್ಟ ಪುಣಿಟ್ಟ್ ದೀದ್ ಇರೆ ಕಂಬುಳಡ್ ನೇಜಿ ನಡೊಡೊ...? ಆತ್ ಬಂಜ ಎಂಕಾತ್‌ಜಿಯೇ... ಬೆಂದ್‌ಂಡ ಒಂಜಿ ಸೇರ್ ಅರಿ ಈ ರೆಸವ್ವುಂದತ್ತ್ ಊರುಡು ಓಲ್ಲಾ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕು. ಅಂಚಂದ್ ಇರೆನೆದ್‌ರ್ ಬತ್ತಲೆ ಉಂತುದು ಬೆನ್ಯೆರೆ ಎನಡ್ದ್ ಬಲ್ಲಿ. ರವಕೆ ಮೂಂಕುತ್ತಿ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಇರೆ ಬೊಡೆದಿಡ ಪನ್ಲೆ'ಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಂಬುಳ ಮಿತರ್ದ್ ಒಂಜೇ ಬರೋ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತಳ್ ಕಮಲ.

***

ಮನದಾನಿ ಕಾಂಡೆ ಏಪಲದ ಲೆಕ್ಕನೇ ಗುರುವೆ ಕತ್ತಿ ಕೂಟುಧು ಬೂರು ಪರ್ಜೆರೆ ಗುಡ್ಡೆದಂಚಿ ಪೋಯಿನ ತೂದು ಕಮಲ ಬೇಗ ಬೇಗ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಪಿದಾಡ್ಡದ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಸಾದಿಯೆ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಪುತ್ತೂರ್ಗು ಬತ್ತಳ್. ಇನಿ ಬರುವಳ್ ಎಲ್ಲೆ ಬರುವಳ್‌ಂದ್ ಕಮಲನ್ ಕಾತಿನ ಗುರುವಗ್ 'ನನ ಉಂಬಳ್ ಬರ್ಪುನಾಳಾತ್ತ್'ಂದ್ ನಿಗಂಟಾಂಡ್!! ಒಂಜಿ ವಾರೊ ಕರಿದ್ ಪುತ್ತೂರ್ದ ಸಂತೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ಗುರುವೆ ಕಮಲನ ಅಪ್ಪೆಡ 'ಆಳ್ ಜೂವೊಡೆ ಉಳ್ಳಲತ್ತೋ... ನಿಕ್ಲ್ ಕುಲ್ಲವೊನ್ಸರ್‌ಂಡ ಕುಲ್ಲಾವೊನ್ಲೆ... ಅವ್ವತ್ತ್ ಕಂಡನಿ

ಆಳೆಗ್ ಬೋಡೂಂದಾಂಡ ಆಳೇ ಬರುವಳ್. ಲೆತ್ತೊಂದು ಪೋಯರೆ ಗುರುವೆ ನನ ಬರುವೇಂದ್ ನಿಕ್ಲು ಕಾಪೊಂಡ್ದಿಜ್ಜಿ... ದಾನೇ'ಂದ್ ಪಂಡೆ.

ಆಯಿನ್ ಕೇಂಡಿನ ಕಮಲ ಅಂಚಿತ್ತಿ ಕಂಡನ್ಯನೊಟ್ಟುಗು ಬದ್ಕುನೆಡ್ದ್ ಓಲಾಂಡಲಾ ಪೊಟ್ಟು ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ಲಾಗಿದ್ ಸಯ್ಯೊಲಿಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಲೇ ಕುಲ್ಯಳ್.

ಒರ್ಸೊ ರಡ್ಡ್ ಕರಿಂಡ್.

ದೂರೊದ ಬೊಂಬಾಡುಪ್ಪುನ ಗುತ್ತುದ ಸೆಟ್ರೆ ಮಗಳ್ ಶಾಂಭವಿ ಎಡ್ಡೆ ಸಾಹಿತಿ, ಕತೆಗಾರ್ತಿ, ಕಾದಂಬರಿಗಾರ್ತಿಂದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನಾರ್. ಕರಿ ಒರ್ಸೊ ಊರುಗು ಬತ್ತಿನ ಶಾಂಭವಿಗ್ ಕಮಲನ ಕಥೆನೇರೊ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ. ಆಯೆಕ್ಕ್ ಕೈ ಕಾರ್ ಕೂಡ್ಸಾದ್ ಕಮಲನ್ ಕಥಾ ನಾಯಕಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ತಿರ್ತ್ ಜಾತಿದಕ್ಲೆಗಾಪಿನ ಅನ್ಯಾಯೊಲೆನ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಜಾದ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲಕ ತಾನೊರ್ತಿ ಮಲ್ಲ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಮಲ್ಪುನಾಳ್‌ಂದ್ ತೆರಿಯೊನಡ್‌ಂದ್ 'ಕಲ್ಲ ಜರಿತ್ತ ಕೊಳ್ಳಿ ಜೋಕುಲು'ಂದ್ ಕಾದಂಬರಿ ಬರೆಯಳ್! ಆ ಕಾದಂಬರಿಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೂಕು ಇನಾಮು ಕೊರ್ದು ಶಾಂಭವಿಗ್ ಸನ್ಮಾನೊ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಪೂರ ಶಾಂಭವಿನ ಪೋಟೋ ಕಾದಂಬರಿದ ವಿಮರ್ಶೆ ಪ್ರಕಟ ಆಂಡ್. ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಮಲನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಕತೆ ಶಾಂಭವಿಗ್ ಇನಾಮು ಕನತ್‌ಂಡ್!

ನಾಲ್ ದಿನೊ ಕರಿದುಪ್ಪು

ಒಂಜಿ ದಿನೊ ಕಾಂಡೆ ಕಮಲನ ಎಲ್ಯ ಮಗೆ ಬೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟೊಂದು ಬತ್ತಿ ಕಾಕಜಿಡ್ ಪತ್ತ್‌ದಿನ ಬೆಲ್ಲೊನು ನಾಲಾಯಿ ಪಾಡ್ದ್ ಜುಂಬೊದಿತ್ತಿನ ತೂದು ಕಮಲ –

'ಥಕ್ಕ್ ಕಾಕಜಿ ಜುಂಬೆರಾವಂದ್‌ಬೇ... ಆಯೆಟ್ಟಿತ್ತಿ ಬರವುದ ಕರಿ ಬಂಜಿಗ್ ಪೋಂಡ ಎಡ್ಡೆತ್ತ್... ದಕ್ಕಯಿನ್'ಂದ್ ಜೋರು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೈಡ್ದ್ ಒಯ್ತ್ ದಕ್ಕಳ್.

ಮಲಂಕನಿ ಬೂರ್ನ ಕಾಕಜಿಡ್ ಶಾಂಭವಿನ ಪೋಟೋ ನೆಲ್ಕೆ ಬೆಲ್ಲದೊಟ್ಟು ಬಾಲೆದ ಉಬಿನೀರ್ ಮೆತ್ತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್!

ಕಮಲ ಅಡೆಗೇ ತೂದು ಕುಡೊರೊ ಕಾಂಕ್ಯರಿದ್ ಉಬ್ಯಳ್...!!

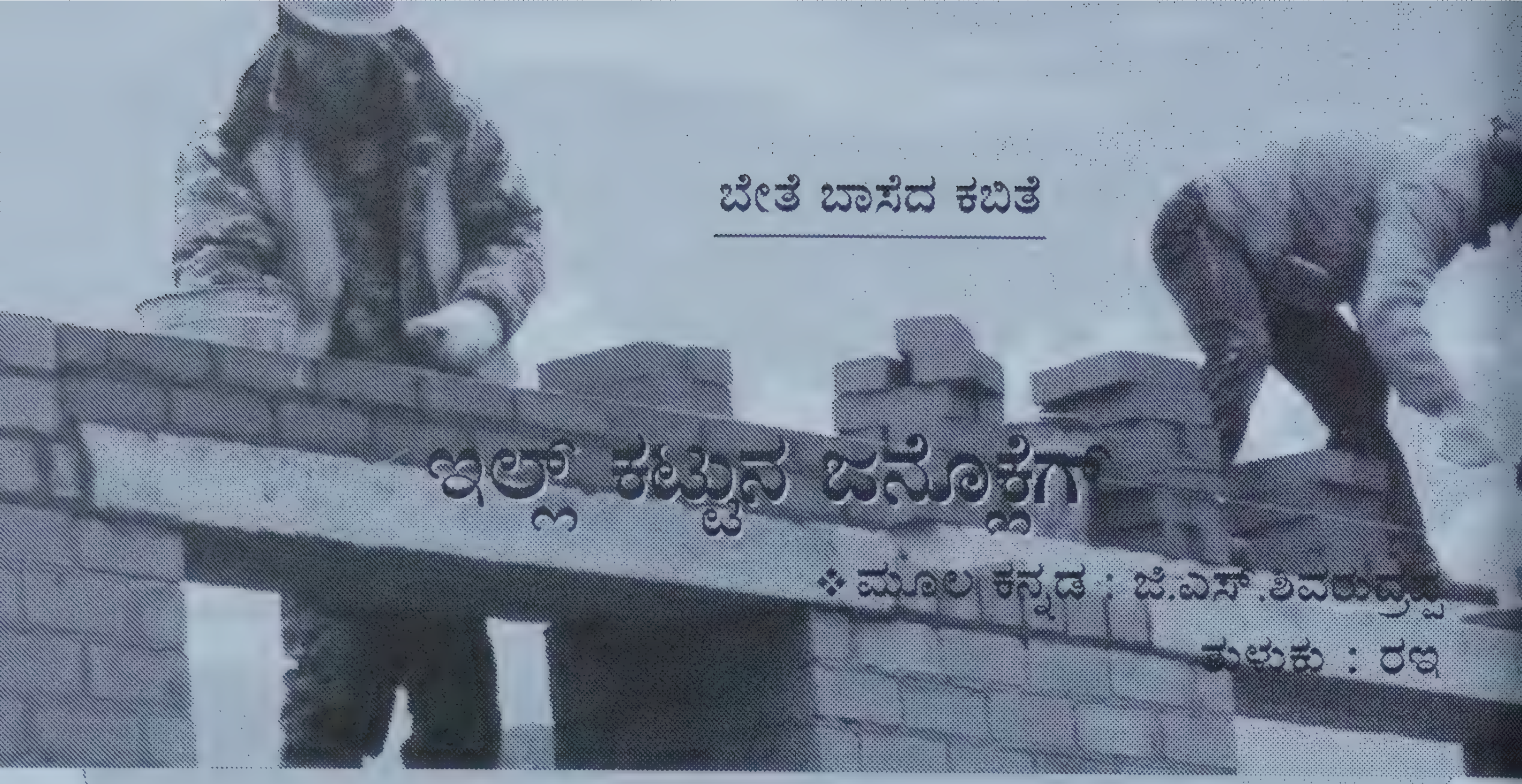

ಬೇತೆ ಬಾಸೆದ ಕಬಿತೆ

ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟುನ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್

❖ ಮೂಲ ಕನ್ನಡ : ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ತುಳುಕು : ರಘ

ಏರೆರೆಗೋ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟೊಂದು ಕಟ್ಟೊಂದು
ತರೆದ್ ಪೋಪುನ ಈ ಜನೊಕ್ಕು
ಎನ್ನುಜಾ...., ಎಂಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಒಂಜಿ
ಎಲ್ಯ, ಬಜೀ ಎಲ್ಯ ಆಯಿಂಚಿ
ಇಲ್ಲ್ ಇಜ್ಜಿಂದ್

ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟ್‌ನಗ ಮೊಕ್ಲುಲಾ ಇಟ್ಟಿಗೆ
ಗಾರೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ಕರ್ಬದ ಒಟ್ಟಿಗೆ
ಬಜೀ ಕಟ್ಟುನ ಸಾಮಾನುಲೇ?
ಬೆರಕೆಯಾಪುಜ ಕಟ್ಟೊಣ ದುಳಯಿ
ಮೊಕ್ಲೆ ಮೈ ಬೆಗರ್, ಕಣ್ಣೀರ್, ಉಸುಲು
ಬೊಕ್ಕ, ಎಂಕ್ಲೆಗೇಪೊಗ್ಲಾ
ಇಲ್ಲೇ ಇಜ್ಜಿನ್ವಿ ಕೊರಗ್?

ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟುನವೇ ಕೆಲಸ ಈ ಜನೊಕ್ಕು
ಬರ್ಸೊಗು, ದೊಂಬುಗು, ಗಾಳಿಡ್
ಮಣ್ಣ್ ತುಂಬೊಂದು, ದಿನೊಡ್ದು ದಿನೊಕ್ಕು
ತಂಕುಲೇ ಕಟ್ಟೊಂದಿಪ್ಪುನ ಇಲ್ಲ್ ಎತ್ತರ ಎತ್ತರಗಾದ್
ಏರುನೆನ್ ತೂವೊಂದು
ಐತ ಬರಿಟ್ ಜೋಪುಡಿಡ್ ಕೊರಗೊಂದು
ಕರಗೊಂದು ತರೆವೊಂದು ಪೋಪಿ ಈ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್
ಎನ್ನುಜಾ, ಎಂಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಒಂಜಿ
ಇಲ್ಲ್ ಇಜ್ಜಿಂದ್?

ಬೂತೊ

❖ ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

ಮಿತ್ತ ಮಜಲ್ ರಂಗಣ್ಣೆ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಉಣ್ಬುನಾಯೆ. ಬುಡೆದಿಗ್ ಏಪಲಾ ಕಾಯಿಲೆ-ಕಸಾಲೆ... ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನೆ... ಬದ್ಕೇ ಅಂಚನೆ. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಜಯ-ವಿಜಯ ಪನ್ಪಿನ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕ್ಲು. ಅಣ್ಣೆ-ಮೆಗ್ದಿ ಪೊರ್ಲುಡು ಶಾಲೆಗ್ ಪೋವೊಂದು ಉಪ್ಪುವೆರ್.

ಒಂತೆದಿನೊ ಕರಿನಗ... ರಂಗಣ್ಣನ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ತೆಡಿಲ್ ಬೂರ್ಲೆಕಾಂಡ್... ಆಯನ ಬುಡೆದಿ ಲಿಂಗಮ್ಮ ದೇವೆರೆ ಪಾದೊ ಸೇರ್ಯೆಲ್... ರಂಗಣ್ಣೆ ಅವ್ವೇ ಬೇಜಾರ್‌ಡ್ ತನ್ನ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಸಾಂಕುವೆ... ಊರ್ದ ಹಿರಿಯೆರಾಯಿನ ಶಂಕರ ರಾಯೆರ್... ರಂಗಣ್ಣಗ್ ರಡ್ಡನೇ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ಪಾವೆರ್... ಕಿನ್ಯ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ತೂವಲ್‌ಂದ್ ಎನ್ಯೆರ್. ಆಂಡ ಕಾಲೊದ ಮೈಮೆನೋ ದಾನ್ನೊ... ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಆ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಕಜವುಡ್ಡು ಕಡೆ ತೂವೊಂದಿತ್ತಳ್... ಸರಿ ತಿನ್ಯೆರ-ಸುತ್ತ್ಯೆರ ಕೊರಾಂದೆ... ಹಾಕುನೆ... ನೆರ್ಪುನೆ ಮಲ್ತಳ್...

ಜೋಕ್ಲು ಪನಿ ಪನಿ ಮಲ್ಲೆ ಆಯೆರ್. ಶಾಲೆಡ್ ಕಲ್ಪುನೆಡ್ಲಾ ಗಟ್ಟಿಗೆರ್. ಒಂಜಿ ಪರ್ಬೊದ ದಿನೊ... ಸೂಟೆ ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಕೋರಿದ ಕಜಿಪ್ಪು, ತೆಲ್ಲಾವು ಮಾಂತಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್.. ತಾನೇ ತಿಂದೋನ್ತು ಆರಿಗೆ ಬುಡೋಂದಿತ್ತಳ್. ಆಳೆನ ಎದ್‌ರ್ ರಂಗಣ್ಣಗ್ ಸೊರೊನೇ ಇಜ್ಜಾಂಡ್... ಜೋಕ್ಲು ಕಣ್ಣ್ ಬಾಯಿ ತೂಯೆರ್.

ಒಂಜಿ ದಿನ "ಭಕ್ತಾ... ದಾನೆ ನಿಕ್ಲೆ ಅವತಾರೊ... ದೇವೆರೆಲೆಕೋಂತಿನ ನಿನ್ನ ಬದ್ಕ್... ಈ ಸೂಟೆನ ಕೈಟ್ ಪೊತ್ತೊಂದು ಉಂಡತ್ತಾ... ಕೋರಿದ ಕಜಿಪ್ಪು... ತೆಲ್ಲಾವು ಓಲುಂಡು...?? ದೆಪ್ಪು... ದೆಪ್ಪು... ಎಂಕ್ಲು ಸತ್ಯೊ ದೈವೊಲು ಬಂಜಿ ಕಟ್ಟಾವರಾ?? ಮಿರೆ ಪೇರ್ ಕೊರ್ದು ತಾಂಕುನ ದೈವೊಲು... ನಿಕ್ಲೆ ತರವಾಡ್‌ದ ಬೂತೊಲು... ನಂಬುಲೇ...' ಪಂಡೋನ್ತು ಜಯ ವಿಜಯೆರ್ ಕತ್ತಿ ಪತ್ತೊಂದು ಜಾಲ್‌ಡೆ ನಲಿಪ್ಪುವೆರ್. ರಂಗಣ್ಣಗ್ಲಾ... ಸುಬ್ಬಮ್ಮಗ್ಲಾ.. ದರ್ಸನೊ... ಪತ್ತ್‌ಂಡ್... ಸುಬ್ಬಮ್ಮ-"ತಪ್ಪಾಂಡ್... ದೈವೊಲೇ ಬಲೆ... ತಿನ್ಲೆಪ್ಪಾ .. ಅಡ್ಡ ಬೂರ್ಯೆ...' ಪಂಡ್‌ದ್ ದೆಂಗಾದ್ ದೀಡಿ ಕಜಿಪು-ತೆಲ್ಲಾವುನು ಜೋಕ್ಲೆ ದುಂಬುದೀಪಳ್... ಅಕ್ಲು ಸರಿ ತಿನ್ಪೆರ್.

ಜೋಕ್ಲೆ ಕಬಿತೆ

ಏತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಪೂ

❖ಶಾರದಾ ಶೆಟ್ಟಿ

ಏತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಪೂ ನಮ್ಮ ತೋಟೊಡು
ಬಾನದ ಸಿರಿಕುಲು ನಿಲ್ಕ್ ತೂಪೆರ್

ಬೊಲ್ದು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪೂ ತೂಲ ಬಾಲೆ
ಕೆಂಪು ಗುಲಾಬಿ ಪೂ ತೂಲ ಬಾಲೆ
ಪಚ್ಚೆ ಕೊರಲ್‌ನ್ ತೂಲ ಬಾಲೆ
ಮಂಜಲ್ ಸೇವಂತಿಗೆ ತೂಲ ಬಾಲೆ

ಬೊಲ್ಲಿ ತಾಮರೆ ಪೂ ಕೊರ್ಲೆ ಬಾಲೆಗ್
ಬಂಗಾರ್ ಕೇದಯಿ ಕೊರ್ಲೆ ಬಾಲೆಗ್
ನೀಲಿದ ಶಂಖ ಪೂ ಕೊರ್ಲೆ ಬಾಲೆಗ್
ಮಂಜಲ್ ಸಂಪಯಿ ಕೊರ್ಲೆ ಬಾಲೆಗ್

ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪೂ ಏತ್ ಕಮ್ಮೆನ
ಪಾರಿಜಾತದ ಪೂ ಏತ್ ಕಮ್ಮೆನ
ಸುರಗೆದ ಕಮ್ಮೆನ ತೂಲ ಬಾಲೆ
ರೆಂಜಿರ್‌ದ ಕಮ್ಮೆನ ತೂಲ ಬಾಲೆ
ಬಿತ್ತ್‌ಲ್‌ಗ್ ಪೊರ್ಲುಡು ನೀರ್ ಮೈಪೊಡು
ಜೋಕುಲೆನ್ ಕೊಂಡಾಟೊಡು ಪೊರ್ಲು ತಾಂಕೊಡು

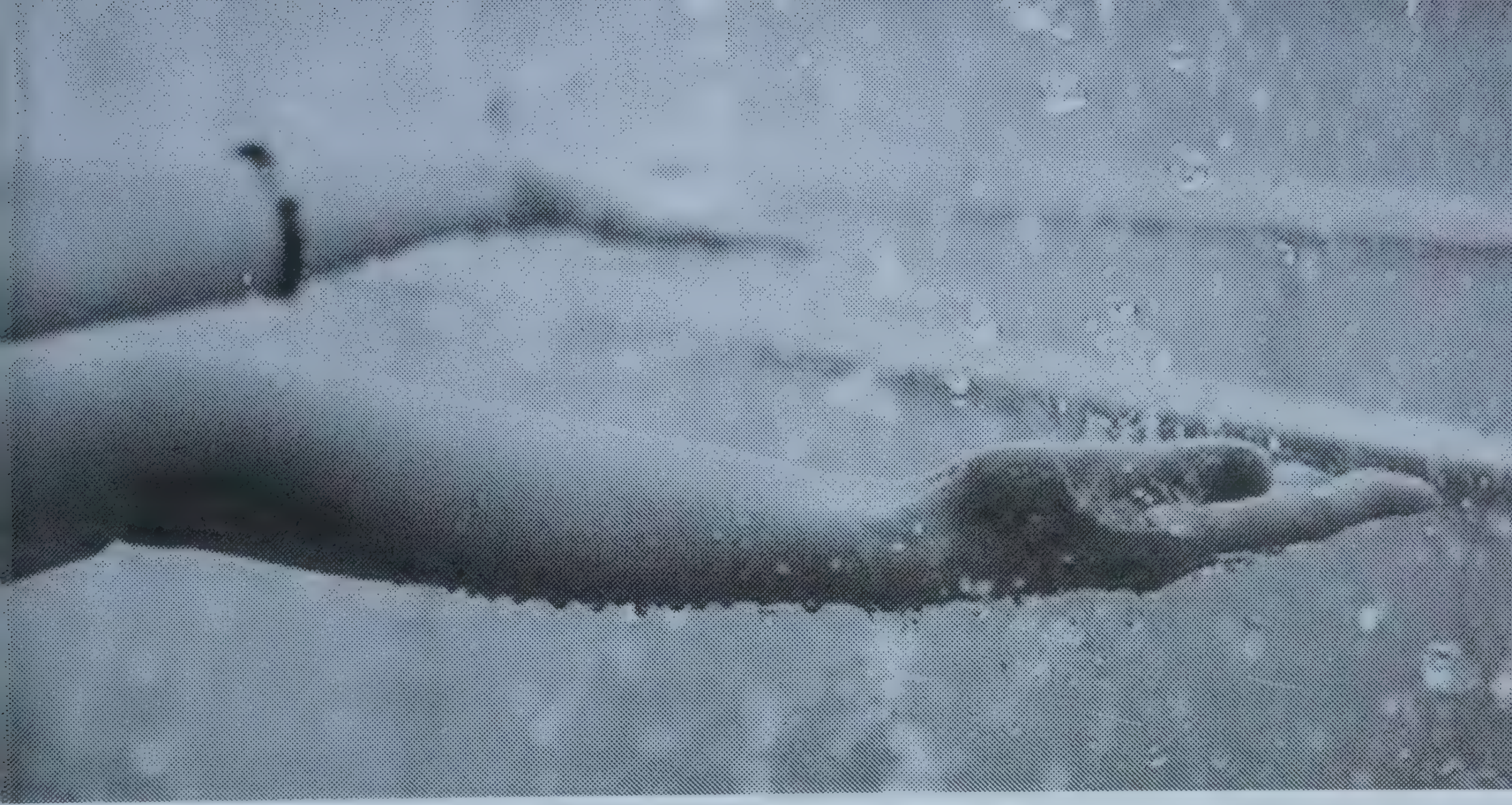

ಪಂಚಾತಿಕೆ

ಬಾನದ ಮುತ್ತು

❖ ದೇವಿಕಾ ನಾಗೇಶ್

ಗಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್ ಕೀರ್ ಕಟ್ಟ್ ಬರ್ಪಿ ಬರ್ಸದ ಪೊರ್ಲುಗು ತೂಯಿನಗಲೆಗೆ ಗೊತ್ತು... ದೈ ಮರ ಕಂಜಿ ಕೈಕಂಜಿ ಪನ್ಪಿ ಭೇದ ದಾಂತೆ ಗಾಳಿದ ರಭಸ್ ಅಡ್ಡ ತಿಕಿನ ಪೂರ ಒತ್ತರೆ ಒಯ್ತೋಂಪೋಪಿ ಗತ್ತ್. ಅವೆನ್ ಬೆರಿ ಪತೊಂದು ಗಿಡ್ದೆರು ಲೆಕ್ಕ ಪಾರೊಂ ಬರ್ಪಿ ಬರ್ಸ ಪೂರ ದೇಕ್‌ದೆ ಕೊನೊಂಡು ಪಂದ್ ಎನ್ನನಗ ಅಲಕ್ಕ ತೆಲ್ಪು ಸೂರ್ಯೆ ಬಾನೊಡು. ಅಯಗ್ ಎದ್ರಾದ್ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲ್... ಯಿಂಚ ಪೂರಬಿರ್ದ್ದಡ್... ನಮ ಜೋಕುಲು ಪೂರ ಏತೋ ಸರ್ತಿ ಪಟ ಪಟಂದ್ ಬೂರು ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಆಲಿಕಲ್ಲ್ ಪೆಜ್ಜರೆ ಜಾಲ್ ಜಪ್ಪೆರೆ ಉಂಡು. ಆ ಆಲಿಕಲ್ಲ್ ವಾ ಮಾಯಕದ ಪನ್ನ ಜಾಲ್ ಬೂರಿನೆನ್ ನಮ ಪೆಜ್ಜಿದ್ ನನ ಕೈಟ್ ಪತ್ತೊನಗ ಪನ್ನ ಕೈಟೆ ನೀರ್ ನೀರ್.

ಅಪಗ ಐಸ್ ಪಂಡ ದಾದ ಪಂದ್ ತೆರಿಯಂದಿ ನಮ ಊರುದಗುಲು ಬಾನೊಡು ಬೂರು ಈ ಐಸಿರನ್ ಬಾನದ ಮುತ್ತುಂದು ಲೆಪ್ಪೆದೆರ್ ಮರಿಯಾಲ ಆದಗಾತೆ ಸುರುವಾಯಿ ಪೊರ್ತುಗು. ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲಡ್ ಟಿ.ವಿ. ಬತ್ತಿ ಪೊಸತವು. ಆ ಊರು ಸುರುಕು ಕರೆಂಟ್ ಕನಪಾಯಿ ಏಂಕ್ಲೆ ಪಪ್ಪ ಟಿ.ವಿ. ಕನತ್‌ದ್ ಸುದ್ದಿ ಮಲ್ತೆರ್... ಈ ಇಸ್ಮಯ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಡ್ ನಲ್ಪು ನರಮಾನಿ ತೂಯಿನ ನಮ ಊರ್ದ ಜನಕುಲೆ ಅಚ್ಚರಿ. ಟಿ.ವಿ.ದ ಅಪರೇಟರ್ ಮೆಗ್ಗೆ ತತ್ತಿನಾಂಡ ಪಪ್ಪ . ಒರಿನಕುಲು ಟಿ.ವಿ. ಮುಟ್ಟೊಡಾಂಡ ಒಂಜ ಮೊಗಲೆ ಜೊಡಿದಿಪ್ಪೊಡು. ಇಜ್ಜಾಂಡ ಅಗುಲು ಇಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಅದಗಾತೆ ಕಾಲೇಜ್ ಕಲ್ತಾದ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಇತ್ತಿ ಯೆಂಕ್ ಪುಸ್ತಕ ಓದು ಮಲ್ಲ ಮರ್ಲ್‌ದೊಟ್ಟು ಪೊಸ ಮರ್ಲ್ ಟಿ.ವಿ.ಡ್ ಬರ್ತ್ತಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಭಾಸೆದ ಪಿಚ್ಚರ್ ತೂಪಿನ. ನಡುರಾತ್ರಿ ಮುಟ್ಟ ಇಪ್ಪೆದಿ ಪಿಚ್ಚರ್ ಇತ್ತಿತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕ ಟಿ.ವಿ. ಪಾಡಿನಾಂಡ ಬಜಿ ಕಪ್ಪು ಬೊಲ್ಪು ನೀರ ಪನಿಯೆ ಟಿ.ವಿ.

ಪರದೆಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಗೊರ ಗೊರ ಸಬ್ದ... ಯಿಂಚೆನೆ ರಡ್ಡ್ ದಿನ ಕರಿಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಪಪ್ಪ ರಿಪೇರಿದಗಲೆ ಫೋನ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಪಗ ಆಂಟೆನಾ ಒಂತೆ ತಿರ್ಗ ತೂಲೆ ಅಂಚಲ ಸರಿ ಆಜಿ ಪಂಡ ಯಾನೆ ಬರ್ಪೆ ಪಂಡೆರ್ಗೆ. ಉಂದ್ ಕೇಂದ್ ಯಾನ್ಲ ಮೆಗ್ಗೆಲ ಬರ್ಸದ ಪುರುಸೊತು ತೂದು ಜಾಲ್ ಜತ್ತ್ ಗೋಡೆ ಏಣಿ ದೀದ್ ಯೆಂಚಲ ಮಾಡ್ ಮಿತ್ತರ್ಯ. ದಾದ ತೂಪುನಿ ಅರೆಗಾಲ ಪೂರ ನಮ ಪನಿಲೆಕ್ಕ ಕೇನೊಂದಿತ್ತಿ ಆಂಟೆನಾ ಮಾಡ್‌ಡ್ ಕಬ್ಬೆ ಜೆಯಿದಿನ ತೋಜುಂಡು. ಅವೆನ್ ಸರ್ತ ಉಂತಾಂಡ ಮಾತ್ರ ಟಿ.ವಿ. ತೋಜುಂಡು ಪಂದ್ ಟಿ.ವಿ.ದ ಅಂಗಡಿದಾರ್ ಪಂತಿನ ನೆನಪಿತ್ತಿನೆಟ್ಟಾತ್ರ ಮೆಗ್ಗನ ಬೊಕ್ಕ ಯೆನ್ನ ಸರ್ಕಸ್ ಅಂಟೆನಾ ಬೊಕ್ಕ ಅವೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದಿ ಪೈಪ್‌ದೊಟ್ಟು ಸುರು. ಆತ್ ಪೊರ್ತು ಒಲ್ತು ಬತ್ತ್‌ನವ ರಭಸದ ಗಾಳಿ ಅಂಟೆನಾದೊಟ್ಟು ನಮನ್‌ಲ ಒಯಿತೊಂದು ಕೊನ್ಪಿಲೆಕ್ಕತ್ತಿನವು ಅವೆನ್ ಬೆರಿಪತೊಂದು ಬರ್ಸ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬರೊಡ. ಯೆನ್ನ ಕೈಟಿತ್ತಿ ಅಂಟೆನಾದ ಏರಿಯಲ್ ಪೂರ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ. ಪೋಡಿಗೆಡ್ ಅಡೆಗೆ ಕುಲ್ಲುದ್ ಮಂಡೆದೆತ್ತ್ ಮಿತ್ತ್ ತೂಪೆ ಅಂಟೆನಾದ ಅವಸೇಸ ಆತೆ ಕೈಟುಂಡು. ಟಿ.ವಿ.ದ ಕತೆ ಮುಗಿಂಡ್ ಪಂದ್ ಒಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ದುಕ್ಕಾಂಡ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಕಡೆಟ್ ಪಪ್ಪನ ಮಂಗಳಾರತಿದ ಪೋಡಿಗೆ... ಅತೊರ್ತು ಒಲಿತ್ತಿ ಮಿಂಚ್, ತೆಡಿಲ್, ಬರ್ಸ ಕೆಲೆತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜಾಲ್ಡಿತ್ತಿ ಅಮ್ಮ 'ಒರ ಎಂಚಲ ಜಪ್ಪುಲೇ ಜೋಕುಲೆ... ತೆಡಿಲ್ ಮಿಂಚಿ ಉಂಡು...' ಪನ್ಪಿ ಬೊಬ್ಬೆಗ್ ಯಾನ್ ಲಕ್‌ದ್ ಮೆಲ್ಲ ಪಜ್ಜೆ ದೀಯೆ ಓಡ್ದ ಮಾಡ್ ಉಡೆಂಡ ಪನ್ಪಿಜಾಗ್ರತೆಡ್ ಯಾನೇ ಪುರ್ರ ಜಾರರೆ ಸುರಾವೊಡ. ಮಾಡ್‌ಡ್ ತಿರ್ತ್ ಬೂರಿನಾಂಡ ಪಜ್ಜೆರೆ ಎಲುಲ ತಿಕ್ಕಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಗೋಚರ ಆವೊಡ್ಡ ಒಂಜಿ ನಿಮಿಸ ಕರಿಂಡ್. ಕರ್ಕ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿಯೆ. ಒವ್ವ ಲೋಕೊಡ್ ಕೇನಿ ಲೆಕ್ಕ ಅಮ್ಮನ ಬೊಬ್ಬೆ ಕೆಬಿಕ್ ಬೂರೊಂದುಂಡು. ನನ ರಡ್ಡ್ ನಿಮಿಸಗ್ ನೆಲ ಮುಟ್ಟ್‌ದು ಮಣ್ಣ್ ಮೂಸುವೆ ಪನ್ನಗ... ಇಜ್ಜಿ ಯಾನ್ ಬೂರುಜಿ... ತರೆತ ಕುಜಲ್ ಯೇರ ಒಯಿತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಮೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣ್ ಬುಡ್‌ನಗ ಪಿರವುಡ್ ಮೆಗ್ಗೆ ಜುಟ್ಟ್ ಪತೊಂದೆ... ಎದ್‌ರ್‌ಡ್ ಯಾನ್ ಜಾರೊಡಿತ್ತಿನಡೆಗೆ ಸರ್ತ ಬೊಬ್ಬರ್ಯಲೆಕ್ಕ ಅಡ್ಡ ಉಂತುಂದೆ ಕೈಕಂಜಿದ ಹುಚ್ಚೆ...! ಬೊಕ್ಕ ತಡ ಮಲ್ತ್‌ಜ, ಯಾನ್ ಬೆರಿಕ್ ಮೆಗ್ಗೆ ಹುಚ್ಚನ ಬೆರಿಸಾಯೊಡ್ ಮೆಲ್ಲ ಏಣಿಡ್ ಜತ್ತ್ ಅಂಟೆನಾದ ಅಪಗ ಜೂವ ಅವಸೇಸದೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲ್ ಸೇರಿಯ... ಒರಿನ ಕುಸಿತೊಟ್ಟು ಆತೊರ್ತು ಒಲ ಗುಡ್ಡೆಡ್ ಕೈಕಂಜಿ ಮೇತೊಂದ್ ಇಪ್ಪೊಡಾಯಿ ಹುಚ್ಚೆ ದೇವೆರ್ ಲೆಕ್ಕ ಒಲ್ತ್ ಮೂಡಿಯೆ ಪನ್ಪಿ ಅಚ್ಚರಿ ಅನಿ ದಾದ ಇನಿ ಕುಲೊಂದ್ ಎನ್ನ್‌ನಗಲ ಯೆಂಕ್ ಆಪುಂಡು.

ಬರ್ಸ ದಾಂತಿನಪಗ ನಮ ಪನಿಲೆಕ್ಕ ಕೇನೊಂದ್ ಟಿ.ವಿ. ದುಲಯಿಡ್ ನರಮಾನಿ ನಲಿಪುನ ತೋಜಾರೆ ಪುನೆಪಿ ಅಂಟೆನಾ ಅಪಗ ನಮಕೊಂಜಿ ಸೋಜಿಗನೆ ಅಂಚೆನೆ ಅದಿತ್ತರಪಗದ ಬರ್ಸಲ ಗಾಳಿದೊಟ್ಟು ಕಿಲೆತೊಂದು ಬರ್ಪೆದ್‌ಂಡ್ ಅಪಗ ಮರಿಯಾಲದ ಚಳಿ ಗಿಡಪೆರೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಬಗೆ ಬಗೆ ತಿನಸುಲು ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ವಾ... ಬಾಯಿಡ್ ನೀರ್ ಬರ್ಪುಂಡ್... ಅಪ್ಪಳ ಸಾಂತಾಣಿ ಬಾಳ್ಗ ಉಪ್ಪಡಚ್ಚಿರ್ ಪೆಜಕಾಯಿ ಪತ್ರೊಡೆ ತೊಜಂಕ್....

ತೆಲಿಕೆದ ಬರವು

ಇಂಚಾಂಡ ಎಂಚ?

❖ಡಾ. ಪಿ. ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಸಾದ್

ಕೋಡೆ ಅಪರೂಪೊಗು ದೋಸ್ತಿ ಸತೀಶೆ ತಿಕ್ಕಿಯೆ. ಆಯನ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿನ ಏತೋ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಬೊಕ್ಕ ತಿಕ್ಕಿನಾಯೆ.

'ದಾನಿ ಮಾರಾಯ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ತೂವೆರೆ ಇಜ್ಯ? ಓಲ್ ದೆಂಗ್‌ದ್ ಕುಲ್ದಿತ್ತ?' ಪಂಡ್‌ದ್ ಕುಸಾಲ್‌ಡ್ ಆಯನ ಕೈ ಪತ್‌ದ್ ಕೇಂಡೆ. ಯನ್ನ ಕುಸಾಲ್ ಪಾತೆರೊಗ್ ಆಯೆ ದಾಲ ತೆಲ್ತಿಜ್ಜೆ. ದಾದವಾ ಬಾರಿ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೇಜಾರ್‌ದ ಮೋನೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ.

ಯಂಕ್ ಸೋಜಿಗ ಆಂಡ್. ಆತ್ ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ವರ್ಸ ಮುಟ ಮಾತೆರ್ಲೆ ಪಕ್ಕಿಲೆಕ್ಕ ರಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್ಡ್, ಕುಸಾಲ್ ಪಾತೆರೊಂದು ತೆಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್ಡ್ ಸತೀಶೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಚ ದಾನೆ? ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ವರ್ಸಲ ಆತಿಜ್ಜಿ. ವಿಷಯ ತೆರಿಕ ಪಂದ್ ಕೇಂಡೆ 'ದಾನಿ ಮಾರಾಯ ಮದ್ಮೆ ಆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಒರ ಬುಡೆದಿನೊಟ್ಟುಗು ಬತ್ತಿನ ಬುಡುಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಓಲು ಹಾಲಾದ್ ಪೋದಿತ್ತ? ದಾದ ಕತೆ ನಿನ್ನ?

ಆಯ್ಯ್ ಆಯೆ ಅವ್ವೆ ಮಸಣೊಗು ಪೋದು ಬತಿ ಲೆಕ್ಕ ಮೋನೆಡ್ 'ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ ಮಾರಾಯ. ಒಡೆಲ ಪೋತಿಜ್ಜಿ. ಆಫೀಸ್ ಬುಡುಂಡ ಇಲ್ಲ್ ಆತೆ. ಬೇತೆ ದಾದ ಮಲ್ಪರೆ ಉಂಡು?' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಂಡೆ ಓಲಾ ತೂವೊಂದು.

'ಅಂದಪ್ಪ ಅಂದ್! ಮದ್ಮೆ ಆಯಿ ಸುರುಟು ಇಂಚನೆ. ಆಫೀಸ್ ಬುಡುಂಡ ಇಲ್ಲ್. ಇಲ್ಲಡ್ ಬುಡುಂಡ... ಆಫೀಸ್ ಅತ? ಒಂತೆ ದಿನ ಮಾತೆರ್ಲ ಇಂಚನೆ. ಪಿದಾಯಿ ತೂವೆರೆ ದಾಂತೆ ಕುಡೆತ ಉಲಾಯಿ ಪೆರ್ಗುಡೆ ಪೊಗ್ಗಿಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲ ದುಲಾಯಿ ದೆಂಗ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುವೆರ್. ವರ್ಸ ಕರಿ ಬೊಕ್ಕ ಇತ್ತಿನವೆ ಸಂಸಾರ ತಾಪತ್ರಯೊಲು. ನಿನ್ನ ದಾನೆ ಬೇಗೊಡೆ ಸುರು ವಾತ್‌ಂಡ್?' ಆಯನ ಮೋನೆ ತೂಯೆ ಸಂಸಯೊಡು.

ಈ ನರಮಾನಿ ಬುಡ್ಪಿನಾಯೆ ಅತ್ತ್ ಪಂದ್ ಆಯಗ್ ಗೊತ್ತಾಂಡ್. ಯೆನ್ನ ಕೈ ಪತ್‌ದ್ 'ಬಲ ರಮೇಶ ಪೂರ ಸಂಗತಿ ಪನ್ಪೆ. ತೆಲ್ಪೊಡ್ಚಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಅವುಲೆ ಕೈತಲ್ ಇತ್ತಿನ ಕೃಷ್ಣ ಭವನ ಹೊಟೇಲ್‌ಗ್ ಒಯ್ತೊಂದ್ ಪೋಯೆ. ಮಾಮುಲು ಜಾಗೆಡೆ ಕುಲ್ಲುದು ದೋಸೆಲ ಚಾಲ ಆರ್ಡರ್ ಮಲ್ತೆ. ಯಾನ್ ಆಯಡ ಕೇಂಡೆ 'ನನ ಪನ್.ಇಂಚ ಕರೆಂಟ್ ತಾಗ್‌ದಿ ಕಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕೊ ದಾಯೆ ಮೋನೆ ಮಲ್ದ? ಸಂಗತಿ ಎಂಚಿನ ಮಾತಪನ್?

ಆಯೆ ಮೆಲ್ಲ ಗುಟ್ಟು ಪನ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಯನ್ನ ಕಡೆಕ್ ಬಗ್ಗ್‌ದ್ 'ಅತ್ತ್ ರಮೇಶ ನಿಕ್ಕ್ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕ್ಲೆತ?' ಪಂದ್ ಕೇಂಡೆ.

'ಅಂದ್ ದಾಯೆ?' ರಡ್ಡಲ ತೆಲ್ತೊಂದೆ ಪೆದ್ದಿನಲ್ತೆ ಜೇನೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್!'

'ರಡ್ಡಲ ಪೆದ್ದಿನಿ ಆರಾಮೊಡತ? ಸೀಸೆರಿಯನ್ ಮಣ್ಣ್ ಮಸಣ ದಾಲ ದಾಂತೆ ಅತ?' ಬೊಕ್ಕೊರ ಕೇಂಡೆ.

ಯಾನ್ ಬೇಜಾರ್‌ಡ್ 'ಅಂದಪ್ಪ ಯನ್ನ ಬುಡೆದಿನ ರಡ್ಡಲ ನಾರ್ಮಲ್ ಡೆಲಿವರಿ ಅತ. ನಿನ್ನೊ ಪುರಾಣ ಪನಿತ್ತೆ' ಪಂಡೆ.

ಆಯೆ ಒರಾನೆ ಮೇಜಿಡ್ತ್ತಿನ ಲೋಟೆದ ನೀರ್ ಪೂರ ಗಟಗಟ ಪರ್ದ್ 'ತೂಲ ರಮೇಶ. ಈ ಪೆದ್ದಿನಿ ಪಂಡ ಪೊಂಜೊಕ್ಲು ಕುಡೊರ ಪುಟುದ್ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಅತ? ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಡೇಂಜರತ್ತ?' ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಯೆ.

'ಅಂದಪ್ಪ. ಅವು ಪೂರ ದುಂಬಾಂಡ್. ಇತೆ ಮಾತ ಬಾರಿ ಬಾರಿ ವಿಜ್ಞಾನ ದುಂಬು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ದಾಲ ಪೋಡಿಗೆ ಇಜ್ಜಿ. ಅವು ದಾಯೆ ನಿನ್ನ ಗುರ್ಕಾರ್ತಿ ಎಂಚ ಉಲ್ಲಲ್?' ಮೆಲ್ಲ ಕಿನ್ನಿಯೆ.

ಆಯ್ಕ್ ಸತೀಶೆ ಮೆಲ್ಲ ಸಿಗರೇಟ್ ಪತ್ತಾದ್ ಪುಗೆ ಬುಡೊಂದು ಪಂಡೆ 'ಯನ್ನ ಬುಡೆದಿಗ್ ಎಡ್ಮ ತಿಂಗಲಾಂಡ್. ದಾದವಾ ತೊಂದರೆ ಉಂಡುಗೆ. ಅಂಚಾದ್ ಸಿಸೇರಿಯನ್ ಅಪರೇಶನ್ ಮಲ್ಪೊಡಾವೂಂದ್ ಡಾಕ್ಟ್ರ ಪಂತೆರ್' ಆಯನ ಸ್ವರ ಒಂತೆ ಕುಂಬಾರೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಪರೇಶನ್ ಪಂಡ ಸೈಪಿಲೆಕ್ಕನೆ ಪನ್ಪಿ ಬೇಜಾರ್‌ಡ್ ಆಯೆ ಇತ್ತೆ.

ಯಾನ್ ತೆಲ್ತೊಂದು 'ಎಂಚಿನ ಮಾರಾಯ ನಿನ್ನ ಅವಸ್ಥೆ. ಅಯ್ಕ್ ಪೋಡುನು ದಾಯೆ. ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ ಮಲ್ಪೊಡು. ದಾಲ ಆಪುಜ್ಜಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಯನ ಬೆರಿ ಬೊಟ್ಟಿಯೆ. ಆಯಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಆಯಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜಿಜ್ಜಿ. ಒರಾನೆ ದಮ್ಮು ಒಯ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೆ 'ಛೇ! ಈ ಅಪರೇಶನ್ ಮಣ್ಣ್ ಮಸಣ ಮಾತ ನರಮಾನಿಲೆಗ್ ಮಾತ್ರ ತೂಲ. ಈ ಪಕ್ಕಿಲು, ಕೋರಿಲು, ಪರಪುನ ಕೇರೆ ಉಚ್ಚುಲು ಏತ್ ಗಮ್ಮತ್‌ಡ್ ತೆತ್ತಿ ದೀದ್ ಕಿನ್ನಿ ಮಲ್ಪುವ ತೂಲ. ದಾದಾಂಡಲ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚ ಉಂಡ! ದಾದ ಪನ್ಪ?'

'ವಾ..! ಈ ಪನ್ಪಿ ಲೆಕ್ಕ ನರಮಾನಿ ಪೊಂಜೋಕ್ಲು ತೆತ್ತಿ ದೀದ್ ಕಿನ್ನಿ ಮಲ್ಪೊಡಾನನ? ಹಪ್ಪಹ್ಹಾ ಎಡೆ ಕತೆ ಪಂಡ!' ಆಂಡ ದೇವೆರ್ ಮೋಸ ಮಲ್ತೆರ್ ತೂಲ. ನರಮಾನಿಲ ತೆತ್ತಿ ದೀಪುನಾಂಡ ಈ ಪೆದ್ದಿನ ಬೇನೆ, ಅಪರೇಶನ್, ಐಕ್ ಒಂಜಾಂತ್ ದುಡ್ಡು ಪೂರ ಒರಿದು ಅತ?' ಯಾನೊಂತೆ ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ.

ಸತೀಶನ ಮೋನೆಡ್ ಒಂತೆ ಕುಸಿ ತೋಜಿಂಡ್. ಅದಗ ದೋಸೆ ಪತೊಂದು ಮಾಣಿ ಬತ್ತೆ. ದೋಸೆ ತಿನೊಂದೆ ಸತೀಶೆ ಪಂಡೆ 'ಅಂದ್ ತೂಲ ತೆತ್ತಿ ದೀಪಿನಲ ಸುಲಭ. ಕಿನ್ನಿ ಮಲ್ಪುನಲ ಸುಲಭ. ಇಲ್ಲಡ್ ಓಲಾಂಡ ಮೂಲೆಡ್ ದೀದ್ ಪೋಂಡ ಆಂಡ್. ದಿನಾಲ ಆಫೀಸ್‌ಗ್ ಪೋದು ಬರೊಂದಿಪ್ಪೊಲಿ. ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚ ಇಜ್ಜಿ'.

ಆಯನ ಪಾತೆರೊಗು ತೆಲ್ಕೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. 'ಅವು ಮಾತ ಸರಿ. ತೆತ್ತಿಗ್ ಬೆಚ್ಚ ಬೋಡತ? ಅವು ಕೊರ್ಪಿನಿ ಏರ್? ಅಮ್ಮೆರಾ ಅಪ್ಪೆನಾ? ಅತ್ತಂಡ ಏರ್ಲ ಆಪುಂಡಾ?'

ಯನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್ ಮಂಡೆ ಕೊಡತ್‌ದ್ ಪಂಡೆ 'ಛೆ! ಅವ್ವೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿ ಆವೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಒಂತೆ ದಿನ ಆಯೆ. ಬೊಕ ಒಂತೆ ದಿನ ಆಲ್ ಬೆಚ್ಚ ಕೊರೊಲಿ. ಒಂತೆ ದಿನೊಟ್ ತೆತ್ತಿ ದರ್ತ್‌ದ್ ಮಗೆನಾ ಮಗಲಾ ಪಿದಾಯಿ ಬರ್‍ಪಿನ ಸೋಕು ತೂವೊಡು. ದಾದಾಂಡಲ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚ ಉಂಡಾ?

'ಅಯ್ಯೋ ಒಂತೆ ಉಂತು ಮಾರಾಯ! ಈ ಪನ್ಪಿನಾತ್ ಸುಲಭ ಇಜ್ಜಿ ಈ ತೆತ್ತಿ ದೀಪಿನ ಸಂಗತಿ. ಕಂಡನೆ ಬುಡೆದಿ ಪಿದಾಯಿ ಪೋನಗ ತೆತ್ತಿ ಕಾಪುನು ಏರ್? ಏರಾಂಡಲ ಜೋಕುಲು ದಾಂತಿನಕುಲು ಅವೆನ್ ಲಕ್ಕಾಯೆರ್ಡ ದಾದ ಅವಸ್ಥೆ ಆವು?'

'ಪೊಲೀಸೆರೆಗ್ ಕಂಪ್ಲೇಟ್ ಕೊರೊಡಾತೆ'

'ಹಹ್ಹಹ್ಹಾ.... ಪೊಲೀಸೆರ್ ಎಂಚ ನಾಡುವೆರ್? ನಿನ್ನ ತೆತ್ತಿ ಪನ್ಪಿನ ಗುರ್ತ ಎಂಚ? ಲಕ್ಕಾಯಿನಾಯೆ ಯನ್ನವೆ ಪಂಡೆ ಪಂದಾಂಡ ನಿನ್ನೊ ಅವಸ್ಥೆ ದಾದ ಆವು? ನಿನ್ನ ಬುಡೆದಿನ ಮೋನೆ ತೂವರೆ ಆವಾ? ಅಯ್ಕ್ ಆಯೆ ಒಂತೆ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್ ಪಂಡೆ 'ಅವು ಸರಿ. ತೆತ್ತಿ ದೀಬೊಕ್ಕ ಏರಾಂಡಲ ಒರಿ ಇಲ್ಲಡ್ ಉಪ್ಪೊಡು.'

ಆಯೆನ ಪಾತೆರೊಗು ಯಂಕ್ ಬೊಕಲಾ ಆತ್ ತೆಲ್ಕೆ ಬತ್ತ್ಂಡ್. 'ಅವು ಬುಡು. ಈ ನರಮಾನಿನ ತೆತ್ತಿನ್ ಇಲ್ಲದ ಪುಚ್ಚೆ, ನಾಯಿ ತಿಂದ್‌ದ್ ಪಾಂಡ್ಂಡ ದಾದ ಕತೆ? ಇಜ್ಯಡ ರಾತ್ರಿ ಕೇರೆ ಪೆರ್ಮರಿ ದಾಲ ಬತ್ತ್‌ದ್ ದಿಂಗ್ಂಡ! ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದ ಲಾಕರ್‌ಡ್ ದೀವೊಡಾವು. ಒರಿಯನ ತೆತ್ತಿ ಒರಿ ಪತೊಂದು ಪಾರಿಯೆಡ? ಆಮ್ಲೆಟ್ ಮಲ್ತೆರ್ಡ? ಜನಕುಲೆನ ನಡುಟು ಬಾರಿ ಮಲ್ಲ ಲಡಾಯಿ ಶುರು ಆವು. ಮೂಜಿನೇ ಮಹಾ ಯುದ್ಧಲ ಆವು. ಏರೆಗ್ ಗೊತ್ತು? ಉಂದು ಮಾತ ಪನಿಯರೆ ಕುಸಾಲ್ ತೋಜು. ಆಂಡ ಈ ನರಮಾನಿ ತೆತ್ತಿ ದೀಪಿನ ವಿಚಾರ ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಸಿಗೆ ಆವು.

ಆಯಗ್ ಅವ್ ಅಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜಿಂಡ್. ಯಾನ್ ಪನೊಂದೆ ಇತ್ತೆ 'ತೂಲ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಶನ್ ತೆತ್ತಿ ಲಕ್ಕಾಯಿನ ಪ್ರಕರಣ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೇತೆನೇ ಪೊಸ ಕಾನೂನು ಮಲ್ಪೊಡಾವು. ಅಂಚಾದ್ ಇತ್ತೆ ಇಪ್ಪುನ ಪೆದ್ದುನ ರೀತಿಯೇ ಪೊರ್ಲು. ದೇವೆರ್ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜೊಂಜಿ ಜೀವೊಗು ಒಂಜೊಂಜಿ ರೀತಿದ ಬೇನೆ, ಕುಸಿ ಕೊರ್ತೆರ್. ಈ ಪೊಕ್ಕಡೆ ನನ ಮಂಡೆ ಬೆಚ್ಚ ಮಲ್ತೊನೊಡ್ಚಿ. ದಾಲ ಆಪುಜ್ಜಿ. ನಿನ್ನ ಬುಡೆದಿ ಪೊರ್ಲುಡು ಪೆದ್ದುವಲ್. ಬಲ ಪೋಯಿ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಯಾನೆ ಹೊಟೇಲ್‌ಡ್ ಬಿಲ್ ಕೊರ್ದು ಆಯನ್ ಪಿದಾಯಿ ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತೆ.

ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕುಸಾಲ್‌ಗ್ 'ಅಂದ್ ಮಾರಾಯ. ಈ ನರಮಾನಿ ತೆತ್ತಿ ದೀಪಿನ ಸಂಗತಿ ಪಂಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಯಂಕ್ ಇತ್ತೆ ಕೋರಿದ ತೆತ್ತಿಲ ನರಮಾನಿನ ತೆತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ ತೋಜಿದ್ ಪೋಡಿಗೆ ಆವೊಂದುಂಡು. ತೆತ್ತಿ ತಿಂದ್‌ದ್ ಜೈಲ್‌ಗ್ ಪೋಯೆ ಪಂದ್ ನನ ಸುರುವಾಯಿಜ್ಯಡ ಯಾವು' ಪಂಡಿನೆಕ್ಕ್ ಆಯೆ ಕುಸಿಟ್ ಜೋರು ತೆಲ್ಪೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ಆಯನ ತೆಲಿಕೆ ತೂದು ಯಂಕ್‌ಲ ಕುಸಿಯಾಂಡ್.

ಬೂಕುದ ಪೊಲಬು

ನುಡಿವಣಿಲ್

❖ ಶೀಲಾವತಿ ಕೊಳಂಬೆ

ಜೀವನೊ ಅನುಭವೊಳೆನ ಸರಮಾಲೆ. ಮಾತ ಜೀವಿಲುಲಾ ತನ್ನ ತನ್ನ ಅನುಭವೊಗು ಸರಿಯಾದ್ ಜೀವನೊದ ನೆಲೆ ಬೆಲೆಕ್ಕ್‌ಳೆನ್ ತೂಕುಪೆ, ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟ್‌ಪೆ. ಕವಿಲ ಒಂಜಿ ಜನೊ, ಸಾಮಾನ್ಯೊ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಜೀವನೊದ ದೃಷ್ಟಿಗ್‌ಲ, ಕವಿನ ಜೀವನೊದ ದೃಷ್ಟಿಗ್‌ಲ ಬಾರಿ ವೆತ್ಯಾಸೊ ಉಂಡು. ಕವಿ ಸಾಮಾನ್ಯೊ ಜನೊಕ್ಲೆಡ್ತ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮತಿ, ಸಂವೇದನಾಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊ ಉಪ್ಪುನ ಜನೊ ಆದಿಪ್ಪುನನೇ ಅಯಿಕ್ ಕಾರಣೊ. ಅಯಿಡ್ತ್ ಆತ್ ಸಾಮಾನ್ಯೆರೆ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಎತೆ ಎತೆನೇ ಆದ್ ಪಾಟ್ ಪಾಟೇ ಆತ್ ಒರಿಂಟ, ಕವಿಕ್ಲೆನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಎತೆ ಕಥೆ ಆದ್ ಕಸೊ ರಸೊ ಆದ್ ಪಾಡ್‌ಳ್ ಪಾರ್ದನೊ ಆದ್ 'ರಸಸ್ಯಂದಿ' ಆಪುಂಡು.

'ನುಡಿವಣಿಗಳು' ಈ ಪುಸ್ತಕೊ ಒಂಜಿ ಸಾವಿರೊ ಪದೊಕ್ಲೆನ ಗೊಂಚಿಲ್. ಅಚ್ಚಗನ್ನಡೊಡು ಬರೆಯಿನ 'ಎಡ್ಡೆ ಪಾತೆರೊ' ಸುಭಾಷಿತೊ ಸಂಪುಟೊ. ಶ್ರೀ ಕೊಳಂಬೆ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಗೌಡೆರ್ ಬರೆಯಿನ ಈ ಕೃತಿಟ್ ಪತ್ತ್ 'ಅಂತೆ'ಲ್ ಉಲ್ಲ. ಒಂಜೊಂಜಿ ಅಂತೆಟ್ ಒಟ್ಟ್ ನೂದ್ ಪದ್ಯೊಲು ಉಳ್ಳೊ. ಒಂಜಿ ಪದ್ಯೊದ ಮಿತ್ತ್ ಬುಕ್ಕೊಂಜಿ ಪದ್ಯೊ ಹೊಂದೊಂಬ್ಜಿ ಇಜ್ಜಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಪದ್ಯೊಲ ಒಂಜಿ ಸ್ವತಂತ್ರೊ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊನ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಉಂದು ಕವಿ ಒರಿಯನ ಅನುಭವೊದ ಪಾತೆರೊ ಆಂಟಲ ಅವು ಸಾವಿರೊ ಜನೊಕ್ಲೆನ ಉಡಾಲ್ದ ತುಡಿತ್ತೋ.

ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲುಗ್ ಮನಸೋಲ್ತೆ 'ಕಾಲೂರ ಚೆಲುವೆ' ಕಾವ್ಯೊನು ಬರೆಯಿನ ಕವಿ ಅಯಿನ ಬೆರಿಟ್ಟ್ ಬತ್ತಿನ ವುಂದ್ ಪಣ್ಬುನಂಚಿನ 'ನುಡಿವಣಿ' ಪುಸ್ತಕೊನು ಬುದ್ಯಂತ ಲೋಕೊಗು ಕಾಣಿಕೆ ಕೊರ್ತೆರ್.

ಗುರುವೃತ್ತಿಡ್ ಇತ್ತಿನ ಕವಿ ಮಹಾಶಯೆರೆನ ಮನನ, ಚಿಂತನ, ಮಂಥನ, ಬೋಧನ ಕ್ರಮೊಳೆ ಮೂರ್ತೆ ಸ್ವರೂಪೊಳೇ ಈ ನುಡಿಮುತ್ತ್‌ಲ್. ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಜೀವನ ದರ್ಶನೊ ಉಂದು ರಡ್ಡ್‌ಲ ಒಂಜೇ ಆದ್ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಪಡೆತ್ತೊ. ಉಂದ್ ಕವಿಕ್ಲೆನ ಉಡಾಲ್ದ ತುಡಿತೊ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ – ಆತ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಲ ಅಂದ್.

ಈ ಕೃತಿಟ್ಟ್ ದಿಂಜ ವಿಚಾರೊಲು ತೋಜ್‌ಪೊ. ಸೃಷ್ಟಿ ಸೌಂದರ್ಯೊದ ನಾನಾ ರೂಪೊಲು ಅಯಿನ್ ಪಿರವುದು ಬೊಳ್ಪು ತೋಜಾವುನ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಅಣಿವಂದಿ, ಅವ್ಯಕ್ತ

ಮಾಮಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ,, ಸೊರ್ಗೊ, ನರಕದ ಲೋಕೊಳೆನ ವಿಚಾರೊ, ಪಾತೆರೊ ಬರವಣಿಗೆಲೆನ ಪಿರಿಮೆ, ಜೀವನೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮೋರೆಲೆನ ಅವಲೋಕನೊನು ಈ ಪದ್ಯೊಳೆಡ್ ತೂವೊಲಿ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆದ ವಿಚಾರೊಡ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅಂತೆಲೆಟ್, ಅಯಿಡ್ತ್‌ಲಾ ಪೆರಿಯವಾದ್ ಪ್ರತಿ 'ಅಂತೆ'ದ ಮುಕ್ತಾಯೊಡು ಪದ್ಯೊಲೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

ಛಂದಸ್ಸು – ಉಂದ್ ಹಾಡುಗಬ್ಬೊ. ಉಂದೆನ್ ಪದ್ಯೊಲು ಅಂಶಗಣ ವೃತ್ತೊಗ್ ಸೇರ್‍ಣೊ. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಪದ್ಯೊಡ್ ನಾಲ್ ಪಾದೊಲು ಉಲ್ಲೊ. ಉಂದೆನ ರೂಪೊ ತಕ್ಕಮಟ್ಟ್‌ಗ್ 'ಸಾಂಗತ್ಯ' ದಂಚನೆ ತೋಜುಂಡು. ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಅಷ್ಟ ತಾಳೊದ ಪದೊಕ್ಲೆ ಲೆಕೊನೆ ಉಂದೆನ್ ಪಣೊಲಿ.

ಕಾವ್ಯೊದ ಪ್ರಾರಂಬೊ ಇಂಚ ಉಂಡು

"ಆವ ಪಾಲ್ಗಡಲ ಪಾಲ್ ಮೊಲೆಗಳೆಲ್ಲವ ತುಂಬಿ
ಹೂಜೇನು ಹಣ್ಗಳ ಸೀಯಾಗಿ ಮುಂತೆ
ಬಗೆ ಬಗೆ ಸವಿಯಾಗಿ ಹೊನಲಾಗಿ ಕಾವುದೊ
ಪಾಲ್ಗಡಲದಕೆ ಮಣಿವೆ ಮೊದಲಂತೆ"

ವಾ ಪೇರ್ ಕಡಲ್‌ದ ಪೇರ್ ಮಾತ ಜೀವಾದಿಲೆನ ಮಿರೆಟ್ಟ್ ಪೇರ್ ಆದ್, ಪೂವುಲಲ್ ತಿಗ ಆದ್, ಪರ್ನ್ದ್‌ಲೆಟ್ ಚೀಪೆ ಆತ್, ನೂದ್ ಬಗೆದ ಸಬಿ ಆದ್ ಜೀವಿಲೆನ್ ಕಾಪುಂಡೊ ಅಂಚಿನ ಪೇರ್‌ಕಡಲ್‌ಗ್ ಕವಿ ಆರ್‌ನೊ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾದೆ.

ದೇವೆರೆ ಅನುಗ್ರಹೊ ವಾ ರೀತಿಡ್ ಆಪುಂಡು? ದೇವೆರೆ ಪ್ರೀತಿ ಗಾಳಿ ಬೊಲ್ಪುದಂಚನೆ ಏಪೊಲ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತೊಣ್ತ್ ಇಪ್ಪುಂಡು.

"ಒಡೆಯನೊಲುಮೆ ನೆಲಗಾಳಿ ಮಳೆಗಳಂತೆ
ಚೆಲ್ಲುವುದೆಲ್ಲರ್ಗೆ ತೆರೆದಿರ್ಪುದಂತೆ
ಬಾಳೆಲ್ಲಮಂತೇದು ಹೊತ್ತೆಲ್ಲ ದುಡಿವರ್ಗೆ
ಬೆಲೆಯೊಡವೆಯೆ ಬೇರೆ ಕಾದಿರ್ಪುದಂತೆ"

ದೇವೆರೆ ದಯೊ ಬೂಮಿ, ಗಾಳಿ, ಬರ್ಸೊದ ಲೆಕ್ಕೊನೆ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ತಿಕ್ಕುನಂಚನೆ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತೊಣ್ದ್ ಇಪ್ಪುಂಡು. ಆಂಟ ಏರ್ ತನನ ಜೀವಮಾನೊ ಇಡೀ ಕಷ್ಟ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ದೆತ್ತ್ ದೀಡ್‌ನ ಬೆಲೆಯಿತ್ತಿನ ವಸ್ತುಲು ಬೇತೆನೇ ಉಲ್ಲೊ. ನಡಪ್ಪುನಕ್ಲೆಗ್ ಬೂಮಿ ಏಪೋಲ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತ್ ದೀಡೊಣ್ತು ಉಂಡು. ಬೆನ್ಪುನಾಯಗ್ ಮಾತ್ರೊ ಅಯಿಡ್ತ್ ಸಂಪತ್ತ್ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಪಾತೆರೊ ಬುಕ್ಕೊ ಬರವಣಿಗೆಗ್‌ಲ ಇಪ್ಪುನ ವೆತ್ಯಾಸಿ ಈ ರೀತಿ ಉಂಡು

"ಮಂದಿಯ ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡುವ ನುಡಿಯೇನು
ಹಾರಲೆಂದೆನೆ ಬಿಟ್ಟ ಗಿಳಿಮರಿಯಂತೆ

ನುಡಿವಣಿಗಳನಾಯ್ದು ಬರೆದಿರ್ಪ ಹಾಡುಗಳ
ಮಾತಿನ ಗಿಳಿಗಳಂ ಗೂಡೊಳಿಟ್ಟಂತೆ"

ಜನೊಕ್ಲೆ ಎದ್‌ರು ನಾಲ್ ಪಾತೆರೊ ಪನ್ಪುನಂದ್ ಪಂಡ, ಗಿಳಿತ್ತ ಕಿನ್ನಿಲೆನ್ ಗೊಬ್ಬರ ಬುಡ್‌ನಂಚನೆ ಪಾತೆರೊಲುಂದ್ ಪಣ್ಪಿ ರತ್ನೊಲೆನ್ ನಾಡ್‌ದ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಮಲ್ತ್‌ನ ಈ ಪದ್ಯಲುಂದ್ ಪಂಟ ಪಾತೆರುನ ಗಿಳಿಕ್ಕ್‌ಲೆನ್ ಗೂಡುಟು ದೀಡ್‌ನಂಚನೆ ಬೋಡಾಯಿನ ಲೆಕೊನೆ ಅವೆನ್ ತೂವೊಲಿ.

ಮದಿಮೆಂದ್ ಪಂಡ ಉರುಲ್‌ಡ್ ಬಗಿನ ಕಟ್ಟ ಅತ್ತ್. ಮೋಕೆದ ನೂಲ್‌ಡ್ ಉಡಾಲ್‌ದ ಪೂವುನ್ ಬಿಗಿತ್ತ್ ದೀನ ಕಟ್ಟ್.

"ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳಿಬ್ಬರುಂ ಮಾರ್ಪಿನಿಂ ಹೊರೆ
ಹೊತ್ತು ನಡೆವ ನಲ್ಮೆ ಮದುವೆಯಾಯ್ತಂತೆ
ಒಬ್ಬರಿನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೊರೆಯ ಬಣ್ಸೇರಿಸಿ
ಹೊತ್ತಿಕೈದಂತೆಚ್ಚರ ಬೇಳ್ಪುದಂತೆ"

ಮದಿಮ್ಮೆ ಆಪುನ ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿನ್‌ಕ್‌ಲೆ ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಜೀವನೊದ ದಿನ್ನೊನು ಬದಲ್ತೊನ್ಪು ತುಂಬೊನ್ಪು ಪೋಪೊಂದು ಪಣ್ಪಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆತ ಕಾರ್ಯೊನೇ ಮದಿಮೆ. ಕಂಡನಿಯಾವಡ್ ಬುಡೆದಿಯಾವಡ್ ಒರಿ ಬುಕ್ಕೊ ಒರಿಯನ ದಿನ್ನೊನು ಹೆಚ್ಚಿಸಾದ್ ತುಂಬಿ ದಿನ್ನೊನ್ ತಿರ್ತ್ ತುಂಬ್‌ದ್ ಪಾಡಂದೆ ಉಪ್ಪಿಲೆಕೊ ಎಚ್ಚರೊ ಬೋಡು.

ತೆಲಿಕ್ಕೆ ಬದುಕ್‌ಗ್ ಶ್ವಾಸೊ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊ. ತಾನ್ ತೆಲಿತ್‌ದ್ ಬಾಕಿತಕ್ಲೆನ್ ತೆಲಿಪವುನ ತೆಲಿಕ್ಕೆ ಮಿತ್ತ ತರೊತ್ತ. ಈ ಕಲೆತ್ತ ಸಿದ್ಧಿ ನುಡಿವಣಿ ಪುಸ್ತಕೊ ಬರೆಯಿನ ಕವಿಗ್ ಒದಗ್‌ತ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಈ ಕೃತಿತ ಉಲಯಿ ಹಾಸ್ಯರಸಾಯನ ಅಲ್ಪೊಂಜಿ ಮುಲ್ಪೊಂಜಿ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುಂಡು.

ಪಾತೆರುನಾಯನ ಪಾತೆರೊ ಹೆಚ್ಚಾಂದ್ ಕೇಣುನಾಯನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಎಂಚಿಉಪ್ಪುಂಡು!

"ಮಾತಾಡುತಿರುವಾಗ ಬಾಯಾಕಳಿಸುವರುಂಟು
ಮಾತ ನಿಲ್ಲಿಸದಿರೆ ನುಂಗಲೆಂಬಂತೆ
ಮಾತಿನೆಡೆಯೆ ತಲೆ ತೂಕಡಿಸುವರುಂಟು
ಮಾತಿನ ಹೊರೆಯ ನೆಲಕೆ ಕುಕ್ಕುವಂತೆ"

ಪಾತೆರ್‌ನಗ ನಡುಟ್ಟು ಬಾಯ್ ಅಜಕ್ಕೆಲ್ ದೆಪ್ಪುನಕುಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಅವು ಪಾತೆರೊ ಉಂತಾವೊಡು. ಇದ್ದಾಂಟ ನಿನ್ನನ್ ನುಂಗುವೊ ಪನ್ಪಿನ ಸೂಚನೆ ಆತಿಪ್ಪೊಡ್. ನಾನ ಕೆಲವು ಜನೊ ಪಾತೆರೊಂತು ಉಪ್ಪುನಗ ಅಯಿನ ನಡುಟು ತರೆ ತೂಂಕುನಕುಲುಲ್ಲೆರ್. ಪಾತೆರೊದ ದುನ್ನೊ ತಡೆವರೆ ತೀರಂದೆ ಅಯಿನ್ ನೆಲಕ್ಕ್ ಪಾಡ್ದ್ ತರೆತ ದಿನ್ನೊನು ಕಮ್ಮಿ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲೆಂದು ತೋಜುಂಡು.

ಕಪಿ ಬಜೀ ಕಲ್ಪನಾವಿಲಾಸಿ ಆವಂದೆ ತನ್ನ ಯುಗಧರ್ಮೊದ ನಾಲಗೆ ಆವೊಡು. ಇನಿತ್ತ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ವಿಜ್ಞಾನೊಲ ಕಾವ್ಯೊದ ವಸ್ತು ಆಪುಂಡು. ಅಂಚ ಆಂಡ ಮಾತ್ರೊನೇ ವಿಜ್ಞಾನೊದ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಲ್ ಜನಕ್ಲೆನ ಮನಸ್‌ಡ್ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ಉಂತುಂಡು.

"ತುಂಬುವೆರೆಯ ಮೈಯೆ ತುಂಬಿದಮರ್ದೆಂದು
ಬಾಂದೇರಿನೊಳ್ ಹಾರಿ ಕಂಡುದೇನಂತೆ
ನೀರುಗಾಳಿಯಿಲ್ಲ ಕಲ್ಲು ತುಂಬಿದ ಬೆಟ್ಟ
ಬರ್ದಿಲಲರಲಿಲ್ಲ ಪುಸಿಯೆಲ್ಲವಂತೆ"

ಪುಣ್ಣಮೆದೇವೆರೆ ಮೈಟ್ ಅಮೃತೊ ದಿಂಜಿದುಂಡ್‌ಂದ್ ಆಡೆಗೆ ಲಾಯಿತ್ತ್‌ಂಡ ಅಲ್ಪ ತೋಜುನ ದಾಯ್ತವು? ಅಲ್ಲ್ ನೀರ್ ಆವಡ್ ಗಾಳಿ ಆವಡ್ ಇಜ್ಜಿ. ಅವು ಒಂಜಿ ಕಲ್ಲ್ ದಿಂಜಿನ ಜಾಗೆಗೆ. ಅಲ್ಪ ವಾ ಜೀವಿಲ್‌ಲಾ ಇದ್ದಿಗೆ. ಅಲ್ಪ ದೇವತೆಲ್ ಉಪ್ಪುನ ಕೂಡಾ ಸುಳ್ಳ್‌ಗೆ.

ಆಳೊ ಜೀವನಾನುಭವ, ಚಿಂತನೆ, ಪಣ್ಪಿನ ಶೈಲಿ, ಆಶಾವಾದಿ ಗುಣೊ, ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವರೂಪೊ, ಶಿಕ್ಷಣೊ ಇಂಚ ಜೀವನೊದ ಏತೇತೊ ವಿಚಾರೊಲು ಇತ್ತಿನ ದಿಂಜ ಅನುಭವ ವಿಶೇಷಳೆನ ಒಂಜಿ ಕಿನ್ಯ ಪ್ರಪಂಚೊ ಈ 'ನುಡಿವಣಿಲ್'. ಪರಸೃಷ್ಟಿ, ಪೊಸ ದೃಷ್ಟಿ ಉಂದು ರಡ್ಡೆನ ಒಕ್ಕೂಟೊ ಆದ್ ಈ ಕೃತಿ ಉಂಡು. ಆಂಡಲ ಹೆಚ್ಚ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿ ಮಾನಿಳೆ ಕಣ್ಣದಿಟ್ಟ್ ಉಂದೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರಂದಿನ ಬೇಸರೊ. ನಾಣ ಆಂಟಲ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಲ್ ಉಂದೆನ್ ತೂವಡ್, ತೂದ್ ವಿಚಾರ ಮಲ್ಪಡ್. ಈ ಲೇಖನೊನು ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಕೃತಿತ ವಿಚಾರೊಡು ಭಾಷಾದೇವಿನ ಆಸನೊಡು ದೀದ್ ಅಯಿನ ಪೊರ್ಲುಡು ಪೊಲಿಂಕೆನ್ ತೂಪುನ ಕಿನ್ಯ ಪುಣಿಚ್ಚಿಲ್ ಉಂದ್ ಎನ್ನ.

ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿಡ್ ತುಳು ಜೋಕ್ಲೆನ ಸಾಧನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆನ್ ಪಾಡೊಂದು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಲೆಡ್ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಲೆಡ್ ತುಳುನು ಮೂಜಿನೇ ಬಾಸೆಯಾದ್ ಕಲ್ಪುನ ಉಮೇದ್‌ನ್ ಪುಟ್ಟಾವೊಂದುಂಡು. ಸರಕಾರ ಮೂಜಿನೇ ಬಾಸೆಯಾದ್ ತುಳುನು ಕಲ್ಪೆರೆ–ಕಲ್ಪಾಯೆರೆ ಅವಕಾಶ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ತುಂಡು. ಆ ಅವಕಾಶ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ದುಂಬು ಪೋವೊಡುಂದು ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆನ್ ಪಾಡೊಂದುಂಡು. ಇತ್ತೆ 20 ಶಾಲೆಲೆಡ್ ಜೋಕ್ಲು 6ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ದ್ 10ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಟ್ಟ ತುಳುನು ಓದೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಒಟ್ಟು 956 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಈ ವರ್ಸ ತುಳುನು ಮೂಜಿನೇ ಬಾಸೆಯಾದ್ ಕಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ನನಲಾತ್ ಹೆಚ್ಚಾವೊಡು ಪನ್ಪಿನವು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಉದ್ದೇಶ ಆದುಂಡು. ದುಂಬುದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಸೊಡು ತುಳುನು ಕಲ್ಪಾಬ ಪಂದ್ ನನಲಾತ್ ಶಾಲೆಲು ದುಂಬು ಬತ್ತ್‌ದ ಪನ್ಪಿನವು ಸಂತೋಸುದ ವಿಚಾರ.

ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಸದ ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಡ್ ತುಳುನು ಮೂಜಿನೇ ಬಾಸೆಯಾದ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಎಡ್ಡೆ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ದುಂಬುಗು ತುಳುನು ಕಲ್ಪುನಕ್ಲೆಗ್ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಕೊರಿನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿ ತುಳು ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆಯಿನ ಮಾತಾ ಜೋಕ್ಲುಲ ಪಾಸ್ ಆಪುನ ಮೂಲಕ ಎಡ್ಡೆ ಸಾಧನೆ ತೋಜಾದೆರ್. ಈ ಸರ್ತಿ ತುಳುನಾಡ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಅವಿಭಜಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ 12 ಶಾಲೆಡ್ದ್ 283 ಜೋಕ್ಲು ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿ ತುಳು ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆತೆರ್. ಐಟ್ 158 ಆನ್ ಜೋಕ್ಲು ಬೊಕ್ಕ 125 ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕ್ಲು. ಉಂದೆಟ್ 134 ಜನಜೋಕ್ಲು 'ಎ' ಪ್ಲಸ್ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆತೆರ್. 40 ಜನ ಜೋಕ್ಲು 'ಎ', 42 ಜನ ಜೋಕ್ಲು 'ಬಿ ಪ್ಲಸ್', 40 ಜನ ಜೋಕ್ಲು 'ಬಿ', 12 ಜನ ಜೋಕ್ಲು 'ಸಿ ಪ್ಲಸ್' ಅಂಚನೆ 15 ಜನ ಜೋಕ್ಲು 'ಸಿ' ಸ್ಥಾನೊನು ಪಡೆವೊಂದೆರ್.

ಈ ರೀತಿ ಎಡ್ಡೆ ಸಾಧನೆ ಮಲ್ತಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಮೂರೆರೆಗ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವುಂಡು. ಅಂಚನೆ ತುಳುನು ಕಲ್ಪಾಯೆರೆ ದುಂಬು ಬತ್ತಿನ ಶಾಲೆಲೆಗ್, ಅಲ್ಪದ ಮಾಸ್ಟ್ರ್‌ನಕ್ಲೆಗ್ ಪೂರಾ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿದ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿ ತುಳು ಪರೀಕ್ಷೆದ ಶಾಲಾವಾರು ಫಲಿತಾಂಶ

1. ವಿಟ್ಲ ಪಿಯುಸಿ, ಬಂಟ್ವಾಳ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
   ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 29 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 29 100%
   ಎ+:2; ಎ:3; ಬಿ+:7; ಬಿ:9; ಸಿ+:3; ಸಿ:5; 100/100 : –; 99/100 : –
2. ಜಿಹೆಚ್‌ಎಸ್ (ಸಿ) ಸರಪಾಡಿ, ಬಂಟ್ವಾಳ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
   ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 17 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 17 100%
   ಎ+:8; ಎ:5; ಬಿ+:3; ಬಿ:1; ಸಿ+:–; ಸಿ:–; 100/100 : –; 99/100 : 1

3. ಜಿಹೆಚ್‌ಎಸ್ ಕೊಯ್ಯೂರು, ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 8 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 8 100%
ಎ+:1; ಎ:2; ಬಿ+:3; ಬಿ:2; ಸಿ+:–; ಸಿ:–; 100/100 : –; 99/100 : –

4. ಜಿಪಿಯುಸಿ ಪುತ್ತೂರು (ಕೊಂಬೆಟ್ಟು) ಪುತ್ತೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 30 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 30 100%
ಎ+:8; ಎ:5; ಬಿ+:7; ಬಿ:8; ಸಿ+:1; ಸಿ:1; 100/100 : 1; 99/100 : –

5. ಜಿಪಿಯುಸಿ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ, ಪುತ್ತೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 61 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 61 100%
ಎ+:15; ಎ:14; ಬಿ+:10; ಬಿ:7; ಸಿ+:6; ಸಿ:9; 100/100 : –; 99/100 : 2

6. ಸರ್ವೋದಯ ಹೆಚ್‌ಎಸ್, ಸುಳ್ಯ ಪದವು, ಪುತ್ತೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 36 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 36 100%
ಎ+:36; ಎ:–; ಬಿ+:–; ಬಿ:–; ಸಿ+:–; ಸಿ:–; 100/100 : 16; 99/100 : 9

7. ಜಿಪಿಯುಸಿ ಕಬಕ, ಪುತ್ತೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 15 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 15 100%
ಎ+:4; ಎ:6; ಬಿ+:1; ಬಿ:3; ಸಿ+:1; ಸಿ:–; 100/100 : –; 99/100 : –

8. ಜಿಪಿಯುಸಿ ಸವಣೂರು, ಪುತ್ತೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 25 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 25 100%
ಎ+:6; ಎ:3; ಬಿ+:8; ಬಿ:7; ಸಿ+:1; ಸಿ:–; 100/100 : 4; 99/100 : –

9. ಜಿಹೆಚ್‌ಎಸ್ ಪಾಪೆಮಜಲು, ಅರಿಯಡ್ಕ, ಪುತ್ತೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 5 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 5 100%
ಎ+:–; ಎ:1; ಬಿ+:3; ಬಿ:1; ಸಿ+:–; ಸಿ:–; 100/100 : –; 99/100 : –

10. ಪ್ರಗತಿ ಇಎಂಹೆಚ್‌ಎಸ್, ಕಣಿಯೂರು, ಪುತ್ತೂರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 20 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 20 100%
ಎ+:20; ಎ:–; ಬಿ+:–; ಬಿ:–; ಸಿ+:–; ಸಿ:–; 100/100 : 14; 99/100 : –

11. ಶ್ರೀ ರಾಮಕುಂಜೇಶ್ವರ ಇಎಂಹೆಚ್‌ಎಸ್, ಪುತ್ತೂರು, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ
ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 14 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 14 100%
ಎ+:13; ಎ:–; ಬಿ+:–; ಬಿ:1; ಸಿ+:–; ಸಿ:–; 100/100 : –; 99/100 : –

12. ಪ್ರಗತಿ ಕೆಎಂಹೆಚ್‌ಎಸ್, ಕಾಣಿಯೂರು, ಪುತ್ತೂರು, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ
ಪರೀಕ್ಷೆಗ್ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 23 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 23 100%
ಎ+:21; ಎ:1; ಬಿ+:–; ಬಿ:1; ಸಿ+:–; ಸಿ:–; 100/100 : 5; 99/100 : –

ಒಟ್ಟು : ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಾಜರಾಯಿನಕುಲು : 283 ಪಾಸಾಯಿನಕುಲು : 283 100%
ಎ+:134; ಎ:40; ಬಿ+:42; ಬಿ:40; ಸಿ+:12; ಸಿ:15; 100/100:40; 99/100:13

ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆಯಿನಕುಲು

ವರ್ಷ	ಕ್ಷೇತ್ರ	ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತೆರ್ನ ಪುದರ್
1995–1996	ಸಾಹಿತ್ಯ	1. ದಿ.ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ
		2. ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್
1996–1997	ಸಂಶೋಧನೆ	3. ದಿ. ಪ್ರೊ ಕು.ಶಿ ಹರಿದಾಸ ಭಟ್
	ಸಾಹಿತ್ಯ	4. ದಿ.ಕೆಲಿಂಝ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	5. ಶ್ರೀ ಮಿಜಾರು ಅಣ್ಣಪ್ಪ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	6. ದಿ. ಬಿ. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್
1997–98	ಸಾಹಿತ್ಯ	7. ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ
	ಸಂಶೋಧನೆ	8. ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್
	ನಾಟಕ–ಚಲನಚಿತ್ರ	9. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎನ್. ಟೈಲರ್
	ಯಕ್ಷಗಾನ	10. ದಿ. ಮಲ್ಪೆ ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಸಾಮಗ
1998–99	ಸಾಹಿತ್ಯ	11. ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	12. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚಿತ್ತಾಯ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	13. ದಿ.ಮಂಕುಡೆ ಸಂಜೀವ ಶೆಟ್ಟಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	14. ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಲೀಲಾವತಿ
1999–2000	ಸಂಶೋಧನೆ	15. ಡಾ ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
	ಸಾಹಿತ್ಯ	16. ಶ್ರೀ ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	17. ಶ್ರೀ ಕೋಳ್ಯೂರ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	18. ಶ್ರೀ ಸದಾನಂದ ಸುವರ್ಣ
2000–2001	ಸಾಹಿತ್ಯ	19. ದಿ. ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್
	ಸಂಶೋಧನೆ	20. ಡಾ ಸುಶೀಲಾ ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	21. ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್
	ಯಕ್ಷಗಾನ	22. ದಿ. ಪುಳಿಂಚ ರಾಮಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ
2001–2002	ಸಂಶೋಧನೆ	23. ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ರಮೇಶ
	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	24. ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	25. ಶ್ರೀ ಮಲ್ಪೆ ರಾಮದಾಸ ಸಾಮಗ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	26. ಶ್ರೀ ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
2002–2003	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	27. ಡಾ. ಕೆ. ವಸಂತ ಮಾಧವ
	ಸಾಹಿತ್ಯ	28. ಶ್ರೀ ಏರ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ ಆಳ್ವ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	29. ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶೀನಪ್ಪ ಭಂಡಾರಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	30. ಡಾ ಪಿ. ಸಂಜೀವ ದಂಡೆಕೇರಿ
	ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆ	31. ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಳಗ ಮುಂಬೈ
2003–2004	ಸಂಶೋಧನೆ	32. ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮುಕುಂದ ಪ್ರಭು
	ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ	33. ಪ್ರೊ ಎ.ವಿ. ನಾವಡ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	34. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	35. ಶ್ರೀ ಕೆ.ಬಿ. ವಾಮನ
	ಜಾನಪದ	36. ಶ್ರೀ ಬಾಬು ಪರವ

2004	**ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ**	37. ಡಾ ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ
	ನಾಟಕ ಚಲನಚಿತ್ರ	38. ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶೀಲ
	ಜಾನಪದ	39. ದಿ ಲೋಕಯ ಪಂಬದ
2005	**ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ**	40. ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	41. ಶ್ರೀ ವಿ.ಜಿ. ಪಾಲ್
	ಜಾನಪದ	42. ಶ್ರೀ ಐತಪ್ಪ ಮಾರು ಪಂಬದ ಚಿಪ್ಪಾರ್
2006	**ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ**	43. ಡಾ ವಾಮನ ನಂದಾವರ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	44. ಶ್ರೀ ರಾಮದಾಸ್ ದೇವಾಡಿಗ
	ಜಾನಪದ	45. ಶ್ರೀ ಮಾಚಾರು ಗೋಪಾಲ ನಾಯ್ಕ
2007	**ಸಾಹಿತ್ಯ**	46. ಶಿಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	47. ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎನ್. ರಾವ್ ಬೋಳೂರು
	ಜಾನಪದ	48. ಶ್ರೀಮತಿ ಸಣ್ಣಕ್ಕ ಬಂಗ್ಲೆಗುಡ್ಡೆ
2008	**ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ**	49. ಶ್ರೀ ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	50. ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವ ಸಾಲ್ಯಾನ್
	ಜಾನಪದ	51. ಶ್ರೀ ದಾಸು ಬಂಗೇರ
2009	**ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ**	52. ಡಾ. ಟಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	53. ಶ್ರೀ ಭೋಜ ಸುವರ್ಣ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	54. ಶ್ರೀ ಕಾಂಚನ ಸಂಜೀವ ರೈ
2010	**ಸಾಹಿತ್ಯ**	55. ಶ್ರೀ ಡಿ.ಕೆ. ಚೌಟ
	ನಾಟಕ – ಚಲನಚಿತ್ರ	56. ಶ್ರೀ ಶಾಂತರಾಮ್ ಕಲ್ಲಡ್ಕ
	ಜಾನಪದ (ಪಾಡ್ದನ)	57. ಶ್ರೀಮತಿ ಕೊರಪೊಳು
2011	**ಸಾಹಿತ್ಯ**	58. ಬೋಳ ಚಿತ್ತರಂಜನ್ ದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ
	ತುಳು ರಂಗಭೂಮಿ	59. ಶ್ರೀ ಜೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಶೆಟ್ಟಿ
	ತುಳು ಸಿನಿಮಾ	60. ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ
2012	**ಸಾಹಿತ್ಯ**	61. ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
	ನಾಟಕ – ರಂಗಭೂಮಿ	62. ಶ್ರೀ ರೋಹಿದಾಸ್ ಕದ್ರಿ
	ಸಿನಿಮಾ	63. ರಿಚಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಲಿನ
2013	**ಸಾಹಿತ್ಯ**	64. ಶ್ರೀ ಮನು ಇಡ್ಯಾ ಸುರತ್ಕಲ್
	ಯಕ್ಷಗಾನ	65. ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ ಬೆಳ್ಳಾರೆ
	ಜಾನಪದ	66. ಶ್ರೀ ಗೇರ್ತಿಲ ದೇವು ಪೂಜಾರಿ
2014	**ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆ**	67. ಡಾ. ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್
	ನಾಟಕ	68. ಶ್ರೀ ಎಮ್. ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್
	ಸಿನಿಮಾ	69. ಶ್ರೀ ರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ
2015	**ಸಾಹಿತ್ಯ**	70. ಡಾ. ಇಂದಿರಾ ಹೆಗ್ಡೆ
	ಜಾನಪದ	71. ಶ್ರೀ ಕೋಟಿ ಪರವ
	ಯಕ್ಷಗಾನ	72. ಶ್ರೀ ಬೇತ ಕುಂಞ ಕುಲಾಲ್
2016	**ಸಾಹಿತ್ಯ**	73. ಶ್ರೀ ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
	ನಾಟಕ	74. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ
	ಸಿನಿಮಾ	75. ಶ್ರೀ ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ

ಬೂಕು ಇನಾಮು ಗೆಂದಿನಕುಲು

1992–1994

ಕ್ರಸಂ.	ಪ್ರಕಾರ	ಗ್ರಂಥ ಲೇಖಕರು
ಕಾವ್ಯ	ತುಳು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯೊ	ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ
ಕಥೆ	ಒಸಯೊ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
ಕಾದಂಬರಿ	ನಾಣಜ್ಜೆರ್ ಸುದೆ ತಿರ್ಗಾಯೆರ್	ಕೆ. ಮಹಾಲಿಂಗ
ನಾಟಕ	ಕಪ್ಪು ನೆತ್ತೆರ್	ಕೋಡು ಭೋಜ ಶೆಟ್ಟಿ
ಅನುವಾದ	ಅಸೆನಿ ಯಾಗೊ ಕಾಂತಗೋ ಜೋಗಿ	ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳು ಜಾನಪದ ಆಚರಣೆಗಳು	ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	Tulu Dialectics	ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ

1994–1995

ಕಾವ್ಯ	ನಾಗಸಂಪಿಗೆ	ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ
ಕಥೆ	ಕರಿಯವಜ್ಜೆರೆನೆ ಕತೆಕುಲು	ಆನಂದ ಕೃಷ್ಣ
ಕಾದಂಬರಿ	ಕುದುರುದ ಕೇದಗೆ	ಎಂ. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ನಾಟಕ	ಬೂದಮ್ಮನ ಬಿರ್ಸಾತಿಕೆ	ಶಾರದಾ ಆರ್. ರಾವ್
ಗದ್ಯ	ತಿರ್ಗಾಟದ ತಿರ್ಲ್	ಎಂ. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ಅನುವಾದ	ಭರತನ ಮೋಕೆ ಬೊಕ್ಕ	
	ಮಾಯೆದ ಶೂರ್ಪನಕಿ	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐತಿಹ್ಯಗಳು	ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ರೈ

1995–1997

ಕಾವ್ಯ	ಪದರಂಗಿತ	ಪ್ರಮೋದ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ
ಕಥೆ	ಮನಸ್ಸ್ ಬದಲಾನಗ	ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
ಕಾದಂಬರಿ	ಚಂದ್ರಳ್ಳಿಡ್ ಬೊಳ್ಪಾಂಡ್	ಸಂಕಲಕರಿಯ ಕೃಷ್ಣಸಾಲ್ಯಾನ್
ನಾಟಕ	ಪಿಲಿಪತ್ತಿ ಗಡಸ್	ಆನಂದ ಕೃಷ್ಣ
ಗದ್ಯ	ಪಣೆ ಪಣೆ ತುಡರ್	ಮ. ವಿಠಲ ಪುತ್ತೂರು
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತೌಳವ	ಪುಂಡಿಕಾಯಿ ಗಣಪಯ್ಯ ಭಟ್

1997–1998

ಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ	ಬಾನೊ ತೋರೊಂದುಂಡು	ಎಸ್. ಪಿ. ಮಂಚಿ
ಕತೆ	ಡೋಲು	ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
ಕಾದಂಬರಿ	ಪರಶುರಾಮ ದೇವೆರೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಈ ತುಳುನಾಡ್	ಮ. ವಿಠಲ ಪುತ್ತೂರು
ನಾಟಕ	ಎರುಮ್ಮೆಂದೆ	ಎ. ಶಿವಾನಂದ ಕರ್ಕೇರ
ಗದ್ಯ	ದೇಸಾಂತ್ರೊಡು	ಡಿ. ಸುವಾಸಿನಿ ಹೆಗ್ಡೆ
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ನೋಟಗಳು	ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
ಅನುವಾದ	ಪುರುಷೆ	ಎಚ್ಕೆ ಕರ್ಕೇರ

1998–1999

ಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ	ತುಳು ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತೊ	ಡಿ. ವೇದಾವತಿ
ಕಾದಂಬರಿ	ಮೂಜಂಜ ಆನಗ	ಜಿತು ನಿಡ್ಲೆ
ನಾಟಕ	ಬದಿ	ಕೆ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ಗದ್ಯ	ಪಿರ ತಿರ್ಗ್ ತೂನಗ	ಎಸ್.ಬಿ. ಕುಂದರ್
ಅನುವಾದ	ಪುರಂದರ ದಾಸೆರೆ ಪದೊಕುಲು	ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಕಲ್ಕುಡ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ	ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

1999–2000

ಕವಿತೆ	ಅಜನೆ	ವಸಂತಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ
ನಾಟಕ	ಸತ್ಯ ನೆಗಪುನಗ	ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
ತುಳುಡ್ದು ಅನುವಾದ	ಯಾರಿಗೆ ಯಾರುಂಟು?	ಚಂದ್ರಕಲಾ ನಂದಾವರ
ತುಳುಕು ಅನುವಾದ	ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು	ಶೀಮುಂಜೆ ಪರಾರಿ
ಗದ್ಯ	ಪೂವರಿ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
ಕನ್ನಡ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳುನಾಡಿನ ಜನಪದ ಆಟಗಳು	ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು
ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ	ತಾಟಿ ತೆಂಬರೆ	ಪ್ರಮೋದ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ

2000–2001

ಕವಿತೆ	ಗಗ್ಗರೊ	ಭಾಸ್ಕರ ಭಂಡಾರಿ ಮಜಿಬೈಲು
ಕಥೆ	ತನಿಕೆ	ಶಂಕರ ಖಂಡೇರಿ
ಕಾದಂಬರಿ	ಕಡಲ ಬರಿತ ಕಾಂಜರಣ್ಣೆ	ಬಿ.ಪಿ. ಕೋಡಿಬೆಂಗರೆ
ನಾಟಕ	ಬೀರೆ ದೇವು ಪೂಂಜೆ	ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ
ಗದ್ಯ	ಪಳಂತುಳು ಕಾವ್ಯ	ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್
ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ	ಪುಟ್ಟುದಿನ	ರಮೇಶ್ ಉಳಯ ಅಡ್ಯನಡ್ಕ
ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿ	ಭೂತಾರಾದನೆ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ	ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ಯದುಪತಿ, ರಾಜಶ್ರೀ
ಇತರ ಭಾಷೆಯಿಂದ		
ಅನುವಾದ	ಋಣ ಕಡ್ಪೆರಾವಾ	ಶಾರದಾ ಆರ್. ರಾವ್
ಕನ್ನಡದ ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಅನ್ವೇಷಣೆ	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಂಡೆಕೋಲು
ಇಂಗ್ಲಿಷ್–ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಒಲಸರಿ(ಅನುವಾದ)	ಎಂ.ಅಶೋಕ ಆಳ್ವ ಎನ್. ತಿರುಮಲೇಶ್ವರ ಭಟ್

2001–2002

ಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ	ಮಾಣಿಗೆರಡ್ ಪಾತೆರೊ	ಪುತ್ತಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಭಟ್
ಕತೆ	ಪರಿವರ್ತನೆ	ಬಿ.ಎ. ಪ್ರಭಾಕರ ರೈ
ಕಾದಂಬರಿ	ಯುಗ ಮಗ್ರ್ನಗ	ಜಾನಕಿ ಎಂ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
ನಾಟಕ	ಬೊಜ್ಜ	ನಂದಳಿಕೆ ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ

ಗದ್ಯ	ಕರಜನ	ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ
ಕನ್ನಡ– ತುಳು		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳುನಾಡಿನ ಜೈನಧರ್ಮ	ಎಸ್.ಡಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿ	ಅಪ್ಪೆಗ್ ಬಾಲೆದ ಓಲೆ	ವಿಜಯ್‌ಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ
2003		
ತುಳು ಕಾವ್ಯ ಕವಿತೆ	ಕತೆ ಆಯೆರ್ ಪೊಣ್ಣುಲೈವೆರ್	ಪ್ರಮೋದಾ ಕೆ. ಸುವರ್ಣ
ತುಳು ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿ	ಪೂ ಪೊದ್ದೊಲು	ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್
ತುಳು ನಾಟಕ ಗದ್ಯ	ಮದಪ್ಪಂದಿ ನೆಂಪು	ಬಿ.ಎ. ಪ್ರಭಾಕರ ರೈ
ಅನುವಾದ	ಕರಿಯವಜ್ಜನ ಕತೆಗಳು	ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳುನಾಡುಂ ಭಾಷಯುಂ ನಾಟ್ವರಿವುಂ	ಪಿ. ರಾಘವನ್
2004		
ತುಳು ಕಾವ್ಯ	ತಪ್ಪುಗು ತರೆದಂಡ	ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ	ರಡ್ಡ್ ಕುದುರುದ ನಡುಟು	ಕೇಶವ ಸಂಕಮಾರ್
ತುಳು ನಾಟಕ	ಕೋರ್ದಬ್ಬು ತನ್ನಿಮಾನಿಗ	ಯು.ಆರ್. ಚಂದರ್
2005		
ಅನುವಾದ	ಸುರಗಿಯ	ಅ. ಚಂದಯ್ಯ ವಿದ್ವಾನ್
ತುಳು ಕವಿತೆ	ಕುಡಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ	ಡಾ. ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ	ಮಿತ್ತಬೈಲ್ ಯಮುನಕ್ಕ	ಡಿ.ಕೆ. ಚೌಟ
ತುಳು ನಾಟಕ	ಸತ್ಯದ ಸಿರಿ	ಜಗದೀಶ ಶೆಟ್ಟಿ
2006		
ತುಳು ನಾಟಕ	ಮೈಮೆ	ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ
ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಕತ್ತಲಿನಿಂದ	ನವೀನ್ ಕುಮಾರ್ ಮರಿಕೆ
2007		
ತುಳು ಕವಿತೆ	ಪೊಸ ಒಸರ್	ಶಶಿರಾಜ್ ರಾವ್ ಕಾವೂರು
ತುಳು ಅನುವಾದ	ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನೊಲು	ಭಾಸ್ಕರ ಭಂಡಾರಿ ಮಜಿಬೈಲು
2008		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಬಿನ್ನೆದಿ: ತಮ್ಮಲೆ ಅರುವತ್ತ ಕಟ್ಟ್–ಸಿರಿಪಾಡ್ದನ	ಬೋಳ ಚಿತ್ತರಂಜನ್‌ದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ
ನಾಟಕ	ತಂಬಿಲ –ನಾಟಕ	ನಾಗರಾಜ ಗುರುಪುರ
ಕಾದಂಬರಿ	ಮಿತ್ತಬೈಲ್‌ಯಮುನಕ್ಕ ಕಾದಂಬರಿ	ಮೂಲ ಆನಂದ ಕೃಷ್ಣ: ಅನು: ಮುಹಮ್ಮದ್ ಕುಳಾಯಿ
2009		
ತುಳು ಕವಿತೆ	ಕನ್ನೆಗ	ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ	ದೇಸಾಂತರೊ	ಲಲಿತಾ ರೈ
ತುಳು ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಮೌಖಿಕ ಸಂಕಥನ	ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು
2010		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ತುಳು ನಾಡವರ ಸಮಾಜ	ಬಿ. ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಹೆಗ್ಡೆ
ನಾಟಕ	ಮಾಯೆಯ ಎರಡು ನಾಟಕಗಳು	ಕೇಶವ ಕುಡ್ಲ
ಕಾದಂಬರಿ	ತನ್ನೆ ತೋಡುದ ಸೊನ್ನೆ	ವಿಜಯಾ ಬಿ. ಶೆಟ್ಟಿ. ಸಾಲೆತ್ತೂರು
2011		
ಕಥಾ ವಿಭಾಗ	ಒಂಜಿ ಕುಂದು ನಲ್ಪ ಕತೆಕುಲು	ಡಾ.ಅಶೋಕ್ ಆಳ್ವ

ಕಾದಂಬರಿ ವಿಭಾಗ	ಸತ್ಯದೃಷ್ಟಿ	ಶ್ರೀ ಪುತ್ತಿಗೆ ಪದ್ಮನಾಭ ರೈ
ನಾಟಕ ವಿಭಾಗ	ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ	ರತ್ನಾಕರ ರಾವ್ ಕಾವೂರು
2012		
ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ	ತುಳುನಾಡಿನ ಬಿಲ್ಲವರು	ರಮಾನಾಥ ಕೋಟೆಕಾರ್
ಕವನ ವಿಭಾಗ	ಕೊರಲ್	ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಕಥಾ ವಿಭಾಗ	ಸತ್ಯಪ್ಪೆ ಬಾಲೆಲು	ಶ್ರೀ ಕೆ.ಈ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ
2013		
ಅಧ್ಯಯನ ಗ್ರಂಥ	ಅತ್ತಾವರ ದೈವೊಂಗುಳು	ಪ್ರಶಾಂತ್‌ರಾಮ್ ಕೊಟ್ಟಾರಿ
ತುಳು ಕಾದಂಬರಿ	ಪರಬಾಳ್‌ತ ಪರಿಪಾಳೆಳ್	ಜಯಮ್ಮ ಚೆಟ್ಟಿಮಾಡ
2014		
ಕವನ ವಿಭಾಗ	ಪಾರ್ದನ	ಶಾರದಾ ಎ. ಅಂಚನ್
2015		
ಕವನ	ಬೂಳ್ಯ	ಪಿ.ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಅಳಿಕೆ
ನಾಟಕ	ಗಾಲ	ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಕತೆ	ಗುತ್ತುದ ಇಲ್ಲದ ಜಾಲ್‌ಡ್	ವಸಂತಿ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
2016		
ಅಧ್ಯಯನ	ಪಾಡ್ದನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ವೀರವನಿತೆಯರು	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
ಕವನ	ಒಯಿಲ್	ಶ್ರೀ ಯೋಗೀಶರಾವ್ ಚಿಗುರುಪಾದೆ
ನಾಟಕ	ಬರ್ಬರಿಕ	ಶಶಿರಾಜ್ ರಾವ್ ಕಾವೂರು

ವಿನಂತಿ

- ಒಂಜಿ ವರ್ಸದ ಕಿಸ್ತ್‌ದ ಪಣವು ರೂ. 50/– ಅಜೀವ ಚಂದಾ ರೂ. 500/– ಕಡಪುಡುದು ಕೊರಿನಕುಲೆಗ್ ಮದಿಪು ಬೂಕುಲೆನ್ ಟಪ್ಪಾಲ್ಡ್ ಕಡಪುಡುದು ಕೊರ್ಪೊ.
- ಕತೆ/ಕಬಿತೆ/ಅಧ್ಯಯನ ಲೇಖನ/ಹರಟೆ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಮದಿಪುಗು ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರೊಲಿ. ಡಿಟಿಪಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಇಮೇಲ್ ಕಡಪುಡುಂಡಲಾ ಆವು.
- ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆಕ್ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟಿನ ಲೇಖನೊಲೆಗ್ ಆದ್ಯತೆ.
- ಲೇಖನೊಲು ಫುಲ್‌ಸ್ಕೇಪ್ ನಾಲ್ ಪುಟತ್ತ ಉಲಯಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆ.
- ಲೇಖನೊಲು ಕಾಕಜಿದ ಒಂಜೇ ಪುಡೆಟ್ ವಿರಳವಾದ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಬರೆದ್ ಕಡಪುಡಿ.
- ಲೇಖಕೆರೆನ ಪುದರ್ ಪತ್ತೆ ದಾಂತಿ ಬರವುಲೆನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುಜಿ.
  (ಪ್ರತಿ ಬರವುಲೆಡ್ ಪತ್ತೆ ಬೋಡೇ)
- ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಡ್ದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕಡಪುಡುನಕುಲು ಮೂಲ ಲೇಖಕೆರೆನ ಒಪ್ಪಿಗೆನ್ ಬರವುಡು ದೆತೊಂದು ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರೊಡು.
- ಪ್ರಕಟ ಆವಂದಿ ಬರವುಲೆನ್ ಪಿರ ಕಡಪುಡುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಜಿ.
- ಮದಿಪುಡು ಪೊಸ ಬೂಕುಲೆ ಪರಿಚಯ ಪುಟೊಕ್ಕು ಪ್ರತಿ ಬೂಕುಲೆ ರಡ್ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಪ್ರತಿಕುಲೆನ್ ಸಂಪಾದಕರೆಗ್ ಕಡಪುಡ್ದು ಕೊರೊಲಿ.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಬೂಕುದ ಪುದರ್	ಲೇಖಕೆರೆ ಪುದರ್
1	ರೆವೆರೆಂಡ್ ಆಗಸ್ಟ್ ಮೇನರ್ (1995)	ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ
2	ಬಾಯಾರು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತೆರ್ (1995)	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
3	ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಸ್ರಯೆರ್ (1995)	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್
4	ಮೂವೆರ್ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ (1995)	ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗನ್
5	ಎನ್. ಎ. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೆರ್ (1995)	ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ
6	ಎಸ್.ಯು.ಪಣಿಯಾಡಿ (1996)	ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ
7	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆರ್ (1995)	ನಾಗರಾಜ ಪೂವಣಿ (ನಾವುಜಿರೆ)
8	ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ (1995)	ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞಣ್ಣ ರೈ
9	ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟರ್ (1997)	ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ
10	ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (1997)	ಎಮ್. ರತ್ನಕುಮಾರ್
11	ಸತ್ಯ ಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ (1997)	ಡಾ. ಪೀಟರ್ಸ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್
12	ವಿಶು ಕುಮಾರ್ (1997)	ಮಾಧವ ಕುಲಾಲ್
13	ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ (1997)	ಎನ್. ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ
14	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ (1998)	ಡಾ. ಎಂ.ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ
15	ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ (1998)	ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್
16	ಬಿ.ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್ (1998)	ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು
17	ನವಯುಗದ ಹೊನ್ನಯ ಶೆಟ್ರ್ (1998)	ನರೇಂದ್ರ ರೈ ದೇರ್ಲ
18	ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ (2001)	ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರ್
19	ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ (2002)	ಎನ್. ಪಿ.ಶೆಟ್ಟಿ
20	ಕಲಾ ತಪಸ್ವಿ ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ (2002)	ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ
21	ಡಾ. ಕೋಟ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್ (2003)	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
22	ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (ದ.ಪ್ರ.) (2004)	ಡಾ. ಕೆ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈ
23	ಕೆಲಿಂಜೆ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್ (2008)	ವಿಜಯ ಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ
24	ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ (2008)	ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು, ರೋಹಿಣಿ
25	ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್ (2008)	ಜಯಂತಿ
26	ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ (2008)	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
27	ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ(ಕನ್ನಡ) (2002)	ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ
28	ಮಟ್ಪಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (2003)	ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ.
29	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆ (2004)	ನಾವುಜಿರೆ
30	ದಾನಶೂರ ಕರ್ಣ (2008)	ಡಾ.ಎಸ್. ಆರ್. ವಿಘ್ನರಾಜ್
31	ಅರುಣಾಬ್ಜನ ಮಹಾಭಾರತೊ (2008)	ಡಾ. ಕೆ. ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್
32	ತುಳುನಾಡ ಸಂಶೋಧನೆ (2008)	ಡಾ. ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ ಶೇಣಿ
33	ನೂದು ಕಬಿತೆಲೆ ಗೊಂಚಿಲ್ (2008)	(ಸಂ.) ಚಿದಂಬರ ಬೈಕಂಪಾಡಿ, ಬಿ.ಎನ್. ಹರೀಶ್ ಬೋಳೂರು

34	ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಲೇಖನ ಮಾಲೆ(2008)	ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು
35	ಮುಗೇರರು (1997)	ಡಾ.ಕೆ.ಅಭಯ ಕುಮಾರ್
36	ಡಾ. ಬಾಬಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ (1997)	ಪಿ. ಡೀಕಯ್ಯ
37	ನಿಲೆ – ಕಾದಂಬರಿ (1997)	ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ
38	ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (1998, 2007)	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
39	ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ (1998)	ಪ್ರೊ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡ
40	ಕೋಡ್ದಬ್ಬು (1998)	ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
41	ಪರತಿ ಮಂಗನೆ (1998)	ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ
42	ಪುಳ್ಕೂರು ಬಾಚೆ (1998)	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
43	ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ (1998)	ಕೆ.ಜೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ
44	ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೋ (1998)	ಡಾ.ಕೆ.ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ
45	ಮಗೆ ಬರವು ಕಲ್ತೆ (1998)	ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್
46	ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ (1998, 2007)	ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
47	ಮಾಯಾಂದಾಲ್ (1998)	ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ
48	ಬನ್ನಾಲ್ (1998)	ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್
49	ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್ (1998)	ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರ್
50	ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್ (1998)	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ
51	ಅಗೋಳಿ ಮಂಜಣೆ (1998, 2007)	ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
52	ಕನ್ಣಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ (1998)	ಕೆ.ಆರ್. ರೈ
53	ಅಪ್ಪೊದಡ್ಯೆ (1998)	ಮುದ್ದುಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ
54	ನಾಗಸಿರಿ (1998)	ಕೆ. ಅನಂತ ರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ
55	ಮಾಯೆದ ಪೊಣ್ಣು (1998)	ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ
56	ಮುಡಿಪ್ಪೆಯರಾವಂದಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ (1998)	ಎನ್. ಕೊಯಿರಾ ಬಾಳೆಪುಣಿ
57	ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ (198, 2007)	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
58	ಆಕಾಶವಾಣಿ ತುಳು ಕತೆಕುಲು (1996)	ಡಾ. ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ
59	ಬೀರದ ಬೊಲ್ಪು (1997)	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್
60	ಉಳ್ಳಾಲ ಇತಿ ಆದಿ (1997)	(ಸಂ.) ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಕೆ.ಆರ್. ಚಂದ್ರ
61	ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು (1998)	ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ
62	ಜೋಕುಲೆ ಸಂಚಿ (1998, 2003)	ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ
63	ಬಂಗಾರ್ ಪರ್ಬದ ಸಿಂಗಾರ್ ಪದೊಕುಲು(1998)	ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್ (ಸಂ.)
64	ತುಳು ಕೈಪಿಡಿ (1998, 2003)	ಡಾ.ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
65	ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯರು (1998, 2007)	ಡಾ. ಕೆ.ಜಿ. ವಸಂತ ಮಾಧವ
66	ಜೋಕುಲೆ ದನಿ (2000) (ಸಂ.)	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
67	ಮಹಾಭಾರತೊ–ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ (2000)	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
68	ಬಯ್ಯ ಮಲ್ಲಿಗೆ (2001)	(ಸಂ.) ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರು
69	ತುಳು ಲಿಪಿ (2001)	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
70	ತೆಲ್ಪು ತೆಲಿಕೆದ ಕತೆಕುಲು (2002)	ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ
71	ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ (2003)	ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ಜಲಜಾಕ್ಷಿ

72	ತುಳು ಭಾಸೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ (ದ.ಪ್ರ) (2004)	ಮಂ.ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ (ಸಂ.)
73	ದೇವಿನ ದಿವ್ಯಕತೆಕುಲು (2004)	ಪಳನೀರು ವಾಸುದೇವ ಭಟ್
74	ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟಿನ ತುಳು ಜನರ– –ಶುಭಾಶುಭ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಗಳು–(2004)	ಫಕೀರ ಎಮ್. ಮುಲಯ
75	ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟು– ಒಂದು ವಿಭಿನ್ನ ನಿರೂಪಣೆ (2004)	ಎನ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್
76	ತುಳು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕೋ (2004)	ಡಾ. ಕೆ. ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್
77	ಐಸ್‌ಲೆಟ್ ಸ್ಪೂತ್ರ ಪೈನ್	ಎಂ. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
78	ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆ (2004)	ಅಕಾಡೆಮಿ
79	ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿರಿ ದಶಮಾನೋತ್ಸವ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ (2004)	ಅಕಾಡೆಮಿ
80	ತುಳು ಕೇನ್ಡ್ ಓದುದು ಬರೆದ್ ಕಲ್ಪುಲೆ (2007)	ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿ
81	ಕಂಬುರ್ಲದ ಪೇರ್ (2007)	ಡಾ.ಕೆ. ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್
82	ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪೊಲಬು (2008)	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
83	ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (ಕನ್ನಡ)	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
84	ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ (ಕನ್ನಡ)	ಪ್ರೊ. ಎ.ವಿ. ನಾವಡ
85	ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡ (ಕನ್ನಡ)	ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
86	ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್ (ಕನ್ನಡ)	ಶ್ರೀ ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ
87	ಮಗ ಬರಹ ಕಲಿತ (ಕನ್ನಡ)	ಪ್ರೊ. ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜರರ ಭಟ್
88	ಮಾಯಾಂದಾಳ್ (ಕನ್ನಡ)	ಶ್ರೀಮತಿ ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ
89	ತುಳು ದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ (2008)	ಮು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಟ್, ಕಟೀಲು
90	ತುಳು ಲಿಪಿ ಪರಿಚಯ (2008)	ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಬೆಳ್ಳೂರು
91	ಕಾವೇರಿ (2008)	ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ
92	ತುಳು ಭಾಗವತೋ (2008)	ಡಾ. ಪಾದೆಕಲ್ಲು ವಿಷ್ಣುಭಟ್
93	ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಕಾವ್ಯ(2008)	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್
94	ತುಳು ಕಾವ್ಯೊ (2008)	ವಸಂತ್ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ
95	ಡೆವಿಲ್ ವರ್ಶಿಫ್ ಆಫ್ ತುಳುವಾಸ್	(ಬರ್ನಲ್) ಪ್ರೊ.ಎ.ವಿ. ನಾವಡ ಮತ್ತು ಡಾ. ಡೆನ್ನಿಸ್ ಫೆರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅವರ ಟಿಪ್ಪಣಿಯೊಂದಿಗೆ
96	ಪಾಡ್ದನೊಲು (2008)	–ಮೇನರ್
97	ತುಳು ಭಾಗವತೊ (ಭಾಷಾಂತರ)	ಡಾ. ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ
98	ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ತುಳುನಾಡಿನ ಕೊಡುಗೆ(2008)	ಪ್ರೊ. ತುಕರಾಮ್ ಪೂಜಾರಿ
99	ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪರಿಚಯ (2008)	ಕೆ. ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ
100	ತುಳು ಗಾದೆಲು (2008)	ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು
101	ತುಳು ಕಥಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (2008)	ಡಾ. ವಿಶ್ವನಾಥ ಬದಿಕಾನ
102	ತುಳು ಪಾಡ್ದನೊಲು	ಡಾ. ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
103	ಎದುರು ಕತೆಕ್ಕುಲು(2008)	ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
104	ಬೆನ್ಪಿ ಪೊಣ್ಣನ ಕನತ ಕದಿಕೆ (2008)	ಡಾ. ರಾಜಶ್ರೀ
105	ತುಳುನಾಡ್‌ದ ನಲಿಕೆಲು (2008)	ಡಿ. ಪದುಪತಿ ಗೌಡ
106	ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ ಪರಿಚಯೊ	ಡಾ. ನಿಕೇತನ

107	ದೈವೊಲೆ ಕತೆಕ್ಕುಲು	ಬನ್ನಂಜೆ ಬಾಬು ಅಮೀನ್
108	ಬಚ್ಚಿರೆ ಬಜ್ಜೆಯಿ	ಡಾ. ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಭರಣ್ಯ
109	ತುಳು ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಡಾ. ಅರುಣ ಕುಮಾರ್ ಎಸ್.ಆರ್.
110	ನಾಟಕೊಲು	ದೇವರಾಜ್ ಡಿ.ಬಾಳ

2009–2010ರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

111.	ನಾಲಾಯಿಡ್ದ್ ನಾಲೂರುಗು	ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ
112.	ನೆಯಿ ಪೇರ್	ಭಾಸ್ಕರ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ (ಸಂ.)
113.	ಪನ್ನಂಬರೊ	ಯೋಗೀಶ್ ಕಾಂಚನ್ (ಸಂ.)
114.	ಭಾರತ ಕಾವ್ಯೊ ಪಾಸಡಿ	ಕೆ. ಕಮಲಾಕ್ಷ
115.	ತುಳು ಅನಂತ ವೃತ ಕಥೆ	ಡಾ. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ
116.	ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಹರಿದಾಸೆರ್	ಬಿ.ಕೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ರಾವ್
117.	ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತುಳು ಬಳಕೆ	ಡಾ. ಅಜಕ್ಕಳ ಗಿರೀಶ್ ಭಟ್
118.	ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಪುರುಬಾಲೆ	ಎಚ್. ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್
119.	ಕಳಸೆ (ಮದಿಪು–50)	(ಸಂ.) ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್
120.	ಪೊಸಗಾದೆಲು	ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
121.	ತುಳು ದರ್ಶನ –36 ಸಂಚಿಕೆ (ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಪುಟ 9 ಸಂಚಿಕೆ 4)	
122.	ತುಳುವ ಕೃಷ್ಣ ದೇವರಾಯ	ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್
123.	ಭಾರತ ಕಾವ್ಯ ಪಾಸಡಿ –2	ಕೆ. ಕಮಲಾಕ್ಷ
124.	ಬಂಗ್ಲೆಗುಡ್ಡೆ ಸಣ್ಣಕ್ಕೆರೆನ ಬಾಯ್ಪಾತೆರೊದ ಸಾಹಿತ್ಯ	(ಸಂ.) ಡಾ. ಪೂವಪ್ಪ ಕಣಿಯೂರು

2011–12ನೇ ಸಾಲ್‌ದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

125	ಮುಲ್ಕಿ ಸುಂದರ ರಾಮ ಶೆಟ್ರ್	ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
126	ನಂದೊಳಿಗೆ ಮುದ್ದಣೆ	ನಂದಳಿಕೆ ಬಾಲಚಂದ್ರ ರಾವ್
127	ಎಸ್.ಆರ್. ಹೆಗ್ಡೆ (2011)	ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ.
128	ರತ್ನಾಕರ್ ವರ್ಣಿ	ಮುನಿರಾಜ ರೆಂಜಾಳ
129	ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿ	ವಿ.ಕೆ ಯಾದವ್ ಸಸಿಹಿತ್ಲು
130	ಮೊಳಹಳ್ಳಿ ಶಿವರಾಯೆರ್ (2011)	ಎಚ್. ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್
131	ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತೆರ್ (2011)	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಂಡೆಕೋಲು
132	ಡಾ. ಪಳ್ಳತಡ್ಕ ಕೇಶವ ಭಟ್	ಡಾ.ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ
133	ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ	ಪ್ರಶಾಂತ್ ಅನಂತಾಡಿ
134	ಕುದ್ಮಲ್ ರಂಗರಾಯೆರ್(2011)	ಡಾ. ಉದಯ ಬಾರ್ಕೂರು
135	ಬಲ್ಲ ಮಹಾದೇವ ಬೊಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕತಾಯಿ (2011)	ಬಿ.ಕೆ ರಮೇಶ್ ಗೇರುಕಟ್ಟೆ
136	ಮದ್ವಾಚಾರ್ಯೆರ್ (2011)	ಕೆ.ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ಯ
137	ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ (2011)	ಡಾ. ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ
138	ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ	ಡಾ.ಕಿಶೋರ್ ಕುಮಾರ್ ರೈ ಶೇಣಿ
139	ಸೋಮಶೇಖರ್ ಪುತ್ರನ್	ಯಶವಂತ ಬೋಳೂರ್

2013–14 ನೇ ಸಾಲ್‌ದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

140 ಅತ್ತಾವರ ಎಲ್ಲಪ್ಪ (2013)	ಮಲಾರ್ ಜಯರಾಮ್ ರೈ
141 ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್	ಡಾ. ಯೋಗೀಶ್ ಕೈರೋಡಿ
142 ಎಂ. ಲೋಕಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ	ಉಮೇಶ್ ಕೆ.ಆರ್
143 ಲಿಪಿ ಶಿಲ್ಪಿ ಅತ್ತಾವರ ಅನಂತಾಚಾರ್ಯರ್	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
144 ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯೆರ್	ಡಾ. ಎಸ್. ಪದ್ಮನಾಭ ಭಟ್
145 ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮೆಗೌಡೆ	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
146 ತುಳು ಪ್ರವಚನಕಾರೆ–ಯಕ್ಷರಂಗ ಸಾಧಕೆ ಕುಬೇರ್ ಮುಡಲ್ಲ್ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್	ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ, ಮುಲ್ಕಿ

2014–17ನೇ ಸಾಲ್‌ದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

147. ತುಳು ರಂಗ ನಾಟಕೊಲು–ಗೊಂಚಿಲ್ ಒಂಜಿ	(ಸಂ.) ದಾಮೋದರ ಬಿ. ಬಂಗೇರ ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ
1. ಗಗ್ಗರ	ವಿಲಾಸ್ ಕುಮಾರ್ ಶೆಟ್ಟಿ.
2. ಸತ್ಯ ಮುನೀಂಡ	ತಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ
3. ದೋಲು ಕೋಲ	ಈಶ್ವರ ಚಿಟ್ಪಾಡಿ
4. ಮೈಮೆದ ಸಿರಿ ದುರ್ಗೆ	ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ ಕದ್ರಿ
5. ಗಗ್ಗರ	ಕೆ.ವಿ.ಶೆಟ್ಟಿ
148. ತುಳು ರಂಗ ನಾಟಕೊಲು ಗೊಂಚಿಲ್ ರಡ್ಡ್	(ಸಂ.) ದಾಮೋದರ ಬಿ. ಬಂಗೇರ ಕದ್ರಿ ನವನೀತ ಶೆಟ್ಟಿ
1. ಕುಂಕುಮ	ಶಾಂತಾರಾಮ ಕಲ್ಲಡ್ಕ
2. ಜಲಜನ ಮಗಲೆಗ್ ಜಪಾನ್ದ ಕಂಡನಿ	ರಾಜು ಬಿ. ತೋನ್ಸೆ
3. ಪಗೆಕ್ ಪಗೆ	ಉಮಾನಾಥ ಎ ಕೋಟ್ಯಾನ್
4. ಕಾನೂನುದ ಕಣ್ಣ್	ಬಿ.ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್
5. ನೆತ್ತೆರ್ದ ಕಾನಿಗೆ	ಸಂಜೀವ ಅಡ್ಯಾರು
149. ವೀರ ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕ	ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
150. ತುಳು ಮಹಾಭಾರತ	ಎಸ್. ದೇವೇಂದ್ರ ಪೆಜತ್ತಾಯ
151. ತುಳು ವಿಕ್ರಮಾರ್ಕ ಚರಿತ್ರೆ	ಡಾ ಎಂ ದುರ್ಗಾ ಪ್ರವೀಣ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೆನೆಟ್. ಜಿ. ಅಮ್ಮನ್ನ
152. ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಶನರಿಗಳ ತುಳು ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಡಾ ಎಂ ದುರ್ಗಾ ಪ್ರವೀಣ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೆನೆಟ್. ಜಿ. ಅಮ್ಮನ್ನ
153. ಸಂತಕವಿ ಕನಕದಾಸೆರ್ (ತುಳು ತರ್ಜುಮೆ)	ಅತ್ರಾಡಿ ಅಮೃತಾ ಶೆಟ್ಟಿ
154. ತುಳು ಕೆಲಿಂಜ ಭಾರತೊ	ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವ
155. ತುಳುನಾಡ ಚರಿತ್ರೆ(ಕ್ರಿ.ಶ. 2ನೆಯ ಶತಮಾನ)	ಅನುವಾದಕೆರ್ : ಡಾ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ ಅರ್ತಿಕಜೆ ಮೂಲ: ಮಯಿಲೈ ಶೀನಿ ವೆಂಕಟಸಾಮಿ
156. ಆನಂದ ಶೆಟ್ರ್	ಬಿ. ಚಂದ್ರಾವತಿ ರೈ
157. ಮಾರಿಗಿಡಪುಲೆ	ಮನು ಇಡ್ಯಾ
158. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ	(ಇಂಗ್ಲಿಷ್)–ಎಸ್.ಎನ್.ಡಿ. ಪೂಜಾರಿ (ಮೂಲ:ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ)

159. ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ — ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ
160. ಡಾ. ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಬಾಳಪ್ಪ — ಡಿ.ಎಮ್. ಕುಲಾಲ್
161. ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್ — ಪ್ರೊ.ಡಿ.ವೇದಾವತಿ, ಜಯಶೀಲ ಮರೋಳಿ
162. ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ಕಬಿತೆಲು (ತುಳು–ಕನ್ನಡ) — ರಘು ಇಡ್ಕಿದು (ಸಂ)
163. Barakuru A Metropolitan city, Its History & Culture — Dr.B. Vasantha Shetty
164. Spirit possession and Other Stories — Translation- S.N.D. Poojary; Original- Muddu Mudubelle
165. ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕರಾವಳಿಯ ಮಹಿಳೆ — ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳ್ಯಾರು
166. ತುಳು ಸಿನಿಮಾ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ — ಅರವಿಂದ ಬಿಜೈ
167. ತುಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ — ಸುಂದರ ಕೇನಾಜೆ
168. ಪೂಕರ ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ — ಹರೀಶ್ ಆಳ್ವ
169. ತುಳುನಾಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ನಲ್ಕೆ ಯಾನೆ ಅಜಿಲ ಜನಾಂಗದ ಪಾತ್ರ — ಲೋಕಯ್ಯ ಶಿಶಿಲ
170. ತುಳು ತಿಟ್ಟು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಸ್ವರೂಪ – ಸಾಧ್ಯತೆ — ಡಾ. ಯೋಗೀಶ್ ಕೈರೋಡಿ
171. Typological Study of Tulu — Dr. Varija
172. ಮದಿಪು ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಸಂಚಿಕೆಲು – 73

2014–2017 ಸಾಲ್‌ಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತಿನ ಸಾಕ್ಷ್ಯಚಿತ್ರೊಲು

1. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ
2. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
3. ಕೆ.ಎನ್. ಟೇಲರ್
4. ಮಿಜಾರು ಅಣ್ಣಪ್ಪ
5. ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
6. ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ
7. ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ
8. ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚಿತ್ತಾಯ
9. ಡಾ. ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಬಾಳಪ್ಪ
10. ಅಳಿಕೆ ರಾಮಯ್ಯ
11. ಬೆಟ್ಟಂಪಾಡಿ ಚೋಮ
12. ದಾಸರಬೈಲು ಚನಿಯ ನಾಯ್ಕ
13. ಕೊಯಿರಾ ಬಾಳೆಪುಣಿ
14. ಕೊರಪ್ಪೊಲು
15. ಅಕಾಡೆಮಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತು
16. ತುಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಲೇಖಕೆರೆನ ಪತ್ತೆ

ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ, ೭೦೧, ಪ್ಯಾಂಟೆಸಿ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಸ್, ಕೆ.ಆರ್.ಆರ್. ರಸ್ತೆ, ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು – ೩

ಕೃಷ್ಣ 'ಚಕ್ರತೀರ್ಥ', ರೊ। ಕೃಷ್ಣ ಎ ಶೆಟ್ಟಿ, 'ಸಂತೃಪ್ತಿ', ತೆಳ್ಳಾರು ರಸ್ತೆ, ಕಾರ್ಕಳ – 574 104

ಕಾಸರಗೋಡು ಅಶೋಕ್ ಕುಮಾರ್, ಐ.ಎಚ್.59, 'ಗಾಯತ್ರಿ' ಲಾಂಡ್‌ಲಿಂಕ್ಸ್, ದೇರೆಬೈಲು, ಕೊಂಚಾಡಿ, ಮಂಗಳೂರು – 575 008

ಭಾಸ್ಕರ ಕೆ. ಕುಂಟಪದವು, ಕೊಡ್ಲಮೊಗರು ಅಂಚೆ, ಮಂಜೇಶ್ವರ, ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆ – 671 323

ಹ.ಸು. ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು, ಒಡ್ಡಂಬೆಟ್ಟು ಗುತ್ತು ಮನೆ, ಬೇಕೂರು ಅಂಚೆ, ವಯಾ ಉಪ್ಪಳ, ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆ.

ಯಶವಂತ್ ಡಿ.ಎಸ್., ಕುಂಟಲ್ಪಾಡಿ, ಶಕ್ತಿನಗರ, ಮಂಗಳೂರು

ಸುಧಾ ನಾಗೇಶ್, ಅಧ್ಯಾಪಕಿ, ಶಾರದಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಪಾಣೆಮಂಗಳೂರು

ಜಯಶೀಲ ಮರೋಳಿ, ಶ್ರೀ ಹರಿಪ್ರಸಾದ್, ಡಿ.ಎನ್.1–81(ಬಿ), ಜೋಡುಕಟ್ಟೆ, ಮರೋಳಿ, ಅಂಚೆ ಕುಲಶೇಖರ, ಮಂಗಳೂರು

ಶಶಿಕಲಾ ವರ್ಕಾಡಿ, ಮಧುರ ಮನೆ ಮುಕ್ರಂಪಾಡಿ, ದರ್ಬೆ ಅಂಚೆ, ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕು – 574 202

ಪಿ. ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಅಳಕೆ, 'ಮಾತೃಶ್ರೀ' ಕಲ್ಲೆಂಚಿ ಪಾದೆ, ಅಳಿಕೆ ಅಂಚೆ, ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕು – 574 235

ಸ್ವಾತಿ ಎನ್.ಎಸ್., 'ಪದ್ಮಾ ನಿಲಯ', 1–39/5, ಮೂಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಳಿ, ದೇರೆಬೈಲ್ – ಕೊಂಚಾಡಿ, ಮಂಗಳೂರು – 575 008

ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ, 'ನಿತಿನಾ' ನುಳಿಯಾಲು, ನಿಡ್ಪಳ್ಳಿ, ಪುತ್ತೂರು – 574 259

ಶಾರದಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಅಂಬಾ ಭವನ, ಶಂಕರ ನಗರ, ಕಾವೂರು, ಮಂಗಳೂರು – 575 015

ದೇವಿಕಾ ನಾಗೇಶ್, 'ಶ್ರಾವಣ', ಚಿಲಿಂಬಿ, ಉರ್ವ, ಮಂಗಳೂರು – 575 006

ಡಾ. ಪಿ. ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಸಾದ್, 'ಸಂಕಲ್ಪ', ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಗೋರ್ ಮಾರ್ಗ, ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು, ಉಡುಪಿ – 576 102

ಶೀಲಾವತಿ ಕೊಳಂಬೆ, 'ಮಣಿ ನಿಲಯ' ಅಂಬಟೆಡ್ಕ, ಸುಳ್ಯ

ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯೆರ್ : ಶ್ರೀ **ಡಿ.ಎಂ. ರವಿಕುಮಾರ್**, ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ

ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಹಕಾರೊಡು ನಡತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ – ದೇಲಂತಬೆಟ್ಟು, ಶಿಬರೂರು

ಬೊಳ್ಳಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಭ್ರಮೊ – 2017

ತುಳುಬಾಸೆದ ತಾಳಮದ್ದಳೆ ಪಾತ್ರ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ‘ಕಾಲಧರ್ಮ’

ಶ್ರೀ ರಕ್ತೇಶ್ವರಿ ಯುವಕ ಸಂಘ (ರಿ), ನೇರಂಬೋಳು, ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಸಹಕಾರೊಡು ನಡತಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು

'ತುಳುನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆ' ಉದಿಪನ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವೆರ್ ಬಿ. ರಮಾನಾಥ ರೈಕುಲು

ತುಳುನಾಡ ಸಿರಿ ಮದಿಪು–2017, ಮಹಾವೀರ ಕಾಲೇಜು, ಮೂಡುಬಿದಿರೆ

ಸುಳ್ಯ ಪರ್ಬಡ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

RNI No. KARTUL / 2015 / 63563